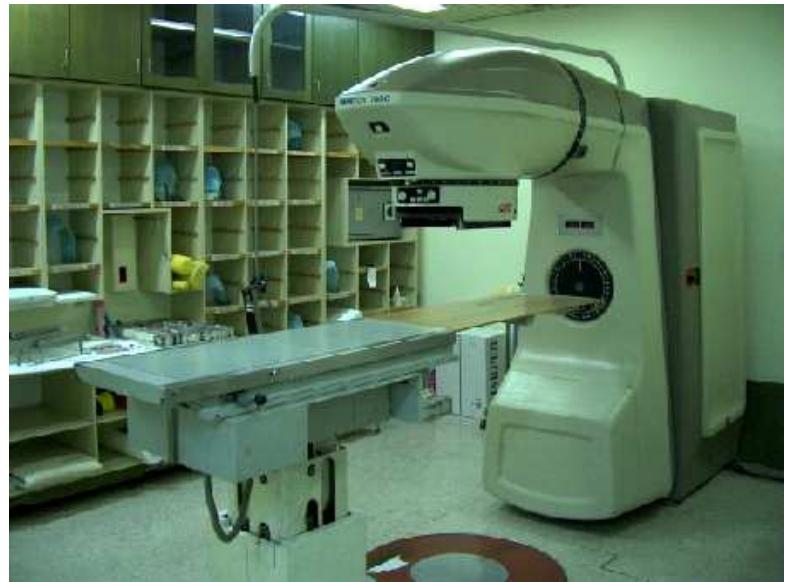

OBSEVANOST PREBIVALCEV SLOVENIJE ZA LETO 2007

NAROČNIK:

**MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
UPRAVA RS ZA VARSTVO PRED SEVANJI**

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

Center za fizikalne meritve

Št. poročila: LMSAR-28/2008-GO

Laboratorij za merjenje specifičnih aktivnosti radionuklidov

Datum: 31.03.2008

Obsevanost prebivalcev Slovenije za leto 2007

Naročnik / uporabnik (koda):

Ministrstvo za zdravje**Uprava RS za varstvo pred sevanji****Ajdovščina 4****1000 Ljubljana**

Skrbnik v imenu naročnika:

dr. Tomaž Šutej

Pogodba z ZVD d.d.:

Št. 437-16/2007 z dne 7.01.2008

Skrbnik v imenu izvajalca:

dr. Gregor Omahen

Poslano:

6 x naročnik

2 x arhiv ZVD

Poročilo pripravili:	Poročilo pregledal in odobril:
Peter Jovanovič, inž. fiz.	Dr. Gregor Omahen, univ. dipl. fiz
Dr. Gregor Omahen, univ. dipl. fiz.	

Poročilo vsebuje skupaj 130 strani in ga je dovoljeno reproducirati samo v celoti

STRANSMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

1. UVOD	11
2. PREJETE DOZE ZUNANJEGA SEVANJA SEVANJU POKLICNO IZPOSTAVLJENIH DELAVCEV V SLOVENIJI V LETU 2007.....	13
2.1. UVOD.....	15
2.2. IZPOSTAVLJENOST ZUNANJEMU SEVANJU.....	15
3. SISTEMATIČNO PREGLEDOVANJE BIVALNEGA IN DELOVNEGA OKOLJA V LETU 2007 ...	19
3.1. UVOD.....	21
3.2. PROGRAM MERITEV	23
3.3. OCENA PREJETIH EFEKTIVNIH DOZ	27
4. OBSEVANOST PACIENTOV PRI DIAGNOSTIČNIH RADILOŠKIH POSEGIH	39
4.1. UVOD.....	41
4.2. POTEK PROJEKTA.....	42
4.3. USTANOVE IN RENTGENSKI APARATI	43
4.4. OCENA DOZ.....	43
5. RADIOAKTIVNOST V ŽIVLJENJSKEM OKOLJU SLOVENIJE ZA LETO 2007.....	45
5.1. UVOD.....	51
5.1.1. IZVLEČEK PROGRAMA.....	52
Površinske vode	52
Zrak.....	52
Zemlja	53
Zunanje sevanje gama (hitrost doze).....	53
Padavine	53
5.1.2. IZVAJALCI	53
5.1.3. REZULTATI MERITEV	54
5.1.4. OCENA DOZE.....	56
5.1.5. ZAKLJUČEK	58
5.2. METODOLOGIJA MERITEV	59
5.3. PROGRAM MERITEV	61
5.4. KOMENTAR K REZULTATOM MERITEV	65
5.4.1. TEKOČE VODE	65
5.4.2. ZRAK	67
5.4.3. ZEMLJA.....	70
5.4.4. ZUNANJE SEVANJE	79
5.4.5. PADAVINE	80
5.4.6. PITNA VODA.....	83

5.4.7. HRANA	84
5.4.8. KRMILA.....	91
5.5. OCENA PREJETIH DOZ SEVANJA.....	92
5.5.1. <i>Osnovne enačbe</i>	92
5.5.2. <i>Uporabljeni podatki in predpostavke</i>	93
5.5.3. <i>Ingestija</i>	96
5.5.4. <i>Inhalacija</i>	100
5.5.5. <i>Zunanje sevanje</i>	100
5.6. LITERATURA	102
5.7. PRILOGA A: TABELE Z REZULTATI MERITEV	103

Kazalo slik:

Slika 1: Kolektivne doze izpostavljenih delavcev v Sloveniji	18
Slika 2: Predvidena efektivna doza H_E za odrasle za obdobje 2000 - 2007	58
Slika 3: Specifične aktivnosti ^{137}Cs , ^{131}I in ^3H v reki Savi za obdobje 2002-2007	66
Slika 4: Specifične aktivnosti ^{137}Cs , ^{131}I in ^3H v reki Dravi za obdobje 2002-2007	67
Slika 5: Povprečne celoletne specifične aktivnosti ^{210}Pb in ^7Be v zraku za obdobje od 1996 do 2007 za Slovenijo (povprečje vseh treh lokacij vzorčenja)	68
Slika 6: Povprečne celoletne vsote specifične aktivnosti ^{137}Cs v zraku za obdobje od 1986 do 2007 za Ljubljano	69
Slika 7: Povprečna letna specifična aktivnost ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr v zemlji, Ljubljana, 2007	70
Slika 8: Površinska kontaminacija tal s ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr , Ljubljana, 2007	70
Slika 9: Specifična aktivnost ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr v zemlji, Kobarid, 2007	71
Slika 10: Površinska kontaminacija tal s ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr , Kobarid, 2007	71
Slika 11: Specifična aktivnost ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr v zemlji, Murska Sobota, 2007	72
Slika 12: Površinska kontaminacija tal s ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr , Murska Sobota, 2007	72
Slika 13: Delež ^{137}Cs in ^{90}Sr v posamezni plasti zemlje iz Ljubljane	73
Slika 14: Delež ^{137}Cs in ^{90}Sr v posamezni plasti zemlje iz Kobarida	74
Slika 15: Delež ^{137}Cs in ^{90}Sr v posamezni plasti zemlje iz Murske Sobote	74
Slika 16: Specifične aktivnosti – depozit za ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-5 cm za Ljubljano, 1986 - 2007	75
Slika 17: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-5 cm za Kobarid, 1986 – 2007	76
Slika 18: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-5 cm za Mursko Soboto, 1986 – 2007	76
Slika 19: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-15 cm za Ljubljano, 1986 – 2007	77
Slika 20: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-15 cm za Kobarid, 1986 – 2007	78
Slika 21: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-15 cm za Mursko Soboto, 1986 – 2007	78
Slika 22: Doza zunanjega sevanja za Ljubljano za obdobje 1986 – 2007	80
Slika 23: Specifične aktivnosti ^3H padavinah iz Ljubljane za obdobje 1990 – 2007	83

Slika 24: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Ljubljane, 2007	85
Slika 25: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Kobarida, 2007	85
Slika 26: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Bohinjske Bistrice, 2007	86
Slika 27: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Murske Sobote, 2007	86
Slika 28: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Ljubljana	88
Slika 29: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Kobarid	88
Slika 30: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Bohinjska Bistrica	89
Slika 31: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Murska Sobota	89
Slika 32: Prispevek posameznih izotopov ^{137}Cs in ^{90}Sr k letni efektivni dozi zaradi ingestije, starostna skupina: dojenčki. V izračunu je upoštevano zaužitje mleka iz Ljubljane.	98
Slika 33: Prispevek posameznih izotopov ^{137}Cs in ^{90}Sr v % k letni efektivni dozi zaradi ingestije, starostna skupina: otroci 7 – 12 let. V izračunu je upoštevano zaužitje mleka iz Ljubljane.	99
Slika 34: Prispevek posameznih izotopov ^{137}Cs in ^{90}Sr v % k letni efektivni dozi zaradi ingestije, starostna skupina: odrasli. V izračunu je upoštevano zaužitje mleka iz Ljubljane.	99

Kazalo tabel:

Tabela 1: Število sevanju poklicno izpostavljenih delavcev v Sloveniji v letu 2007 razdeljenih po dejavnostih in doznih intervalih	17
Tabela 2: Kolektivne in povprečne doze skupin sevanju poklicno izpostavljenih delavcev v Sloveniji v letu 2007 po dejavnostih in doznih intervalih.....	17
Tabela 3: Program meritev sistematičnega pregledovanja delovnega in bivalnega okolja v 2007	24
Tabela 4: Ocnjene efektivne doze za odrasle in otroke.....	29
Tabela 5: Obsevna obremenitev prebivalstva v letu 2007 zaradi kontaminacije okolja z dolgoživimi fiziskimi radionuklidi.....	57
Tabela 6: Orientacijske vrednosti meje detekcije za različne vzorce in radionuklide	60
Tabela 7: Program meritev v življenjskem okolju v Sloveniji v letu 2007.....	62
Tabela 8: Povprečne letne vsote specifičnih aktivnosti ^{137}Cs , ^{90}Sr in ^{210}Pb na enoto površine za obdobje 2000 - 2007.....	81
Tabela 9: Podatki o letni količini zaužite hrane za starostne skupine	95
Tabela 10: Povprečne specifične aktivnosti sevalcev gama in ^{90}Sr v hrani, pitni vodi in zraku za leto 2007	96
Tabela 11: Efektivne doze za ingestijo za dojenčke, otroke od 7 do 12 let in za odrasle za leto 2007. Podana je primerjava, če se v izračunu upošteva mleko iz lokacije Ljubljana ali Bohinjska Bistrica	97

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

1. UVOD

V poročilu o obsevanosti prebivalcev Slovenije za leto 2007 smo za oceno doz uporabili podatke iz projektnih nalog in nadzorov radioaktivnosti, ki so potekali v letu 2007 in katere smo v času pisanja poročila uspeli pridobiti:

- Dozimetrični nadzor delavcev, ki delajo z viri ionizirajočih sevanj, podatki iz registra doz na Ministrstvu za zdravje, Upravi RS za varstvo pred sevanji.
- Analiza izpostavljenosti pacientov pri posegih interventne kardiologije, 2007 naročnik Ministrstvo za zdravje, Uprava RS za varstvo pred sevanji
- Sistematično pregledovanje bivalnega in delovnega okolja 2007, naročnik Ministrstvo za zdravje, Uprava RS za varstvo pred sevanji
- **RADIOAKTIVNOST V ŽIVLJENJSKEM OKOLJU SLOVENIJE ZA LETO 2007**, naročnik Ministrstvo za zdravje, Uprava RS za varstvo pred sevanji in Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za jedrsko varnost

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

**2. PREJETE DOZE ZUNANJEGA SEVANJA
SEVANJU POKLICNO IZPOSTAVLJENIH
DELAVCEV V SLOVENIJI V LETU 2007**

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

2.1. UVOD

Osebno dozimetrijo zunanjega sevanja izvajajo v Sloveniji trije pooblaščeni izvajalci: Zavod za varstvo pri delu, Nuklearna elektrarna Krško in Inštitut Jožef Stefan. Podatke o izmerjenih dozah prejmejo uporabniki, poleg njih pa tudi Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji (URSVS), ki je pristojni upravni organ. URSVS vodi centralno evidenco osebnih doz, v katerem se od leta 2000 zbirajo doze delavcev, ki so poklicno izpostavljeni sevanju v Sloveniji. Podatke za evidenco izvajalci dozimetrije mesečno v elektronski obliki sporočijo URSVS, ki podatke vnese v register.

Statistično obdelavo rezultatov meritev osebnih doz v letu 2007 je izvedla URSVS in so zbrani v tabelah (Tabela 1, Tabela 2). Razvrstitev delavcev po dejavnostih sledi razvrstitvi UNSCEAR (United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation), prav tako razvrstitev v razrede po prejetih letnih dozah.

2.2. IZPOSTAVLJENOST ZUNANJEMU SEVANJU

V tabeli (Tabela 1) je zbrano število delavcev izpostavljenih zunanjemu sevanju po posameznih dejavnostih in doznih intervalih. Skupaj je bilo v letu 2007 zunanjemu sevanju poklicno izpostavljenih **4958 delavcev**. Največja skupina so delavci, ki delajo z viri oziroma v poljih ionizirajočih sevanj v medicini (60%), sledijo pa delavci izpostavljeni v Nuklearni elektrarni Krško (20%).

Velika večina izpostavljenih delavcev je prejela letne doze manjše od 1 mSv, le nekaj nad 6% delavcev pa je to mejo preseglo, kar je v okviru dosedanjega deleža (v letu 2005 3%, v letu 2006 8%). V letu 2007 je 59 delavcev prejelo dozo večjo od 5 mSv, od tega trije večjo od 10 mSv. V letu 2004 je bilo takih 35, od tega so štirje presegli prejeli dozo večjo od 10 mSv in eden od 15 mSv. V letu 2005 pa nihče od delavcev ni prejel doze večje od 5 mSv. V letu 2006 se 46 delavcev prejelo dozo večjo od 5 mSv, od tega dva

večjo od 10 mSv. Leta 2005 odstopa, ker v tem letu ni bilo remonta v Nuklearni elektrarni Krško, ki je tedaj gorivni cikel podaljšala iz enega leta na pol.

V tabeli (Tabela 2) so kolektivne doze zunanjega sevanja po posameznih dejavnostih in doznih intervalih ter iz njih izračunane povprečne letne doze. Povprečne doze so izračunane na dva načina: z ali brez upoštevanja delavcev, katerih posamezna prejeta doza je pod mejo poročanja.

Kolektivna doza vseh sevanju poklicno izpostavljenih delavcev v Sloveniji v letu 2007 je znašala 1,392 človek Sv (leta 2004 1,352 človek Sv, leta 2005 0,59 človek Sv, leta 2006 1,325 človek Sv), povprečna pa 0,28 (leta 2004 0,30 mSv, leta 2005 0,14 mSv, leta 2006 0,29 mSv), če upoštevamo vse delavce oziroma 0,61 mSv (leta 2004 0,63 mSv, leta 2005 0,34, leta 2006 0,62), če upoštevamo samo delavce z dozami nad mejo poročanja.

Ugotovimo lahko, da so povprečne letne doze zunanjega sevanja zadnjih nekaj let približno konstantno nizke in da smo dosegli visok nivo varstva izpostavljenih delavcev.

Najvišjo kolektivno dozo je prejela skupina delavcev iz Nuklearne elektrarne Krško 889 človek mSv, nato sledi skupina delavcev iz medicine 393 človek mSv. Podobno razmerje v kolektivnih dozah je v vseh letih, ko je v Nuklearni elektrarni Krško remont. V letu 2005, ko v Nuklearni elektrarni Krško ni bilo remonta, je bila največja kolektivna doza v medicini (435 človek mSv), kolektivna doza delavcev v Nuklearni elektrarni Krško pa je bila 70 človek mSv. Očitno dela, ki jih izvajajo med remontnimi deli v Nuklearni elektrarni Krško prispevajo največ h kolektivni dozi delavcev z viri ionizirajočih sevanj. Posledica tega so očitna nihanja v celotni kolektivni dozi izpostavljenih delavcev v Sloveniji, ki se ujemajo s periodom remontnih del v Nuklearni elektrarni Krško (Slika 1). V letu 2008, ko v Nuklearni elektrarni Krško ni predviden remont, pričakujemo nižje kolektivne doze.

Tabela 1: Število sevanju poklicno izpostavljenih delavcev v Sloveniji v letu 2007 razdeljenih po dejavnostih in doznih intervalih

Število delavcev	< MP	MP - 0,99 mSv	1mSv - 4,99 mSv	5 mSv - 9,99 mSv	10 mSv - 14,99 mSv	15 mSv - 19,99 mSv	20 mSv - 29,99 mSv	> 30 mSv	Skupaj
NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO									
NEK notranji	116	224	44	1	1	0	0	0	386
NEK zunanjji	71	350	127	51	0	0	0	0	599
NEK SKUPAJ	187	574	171	52	1	0	0	0	985
EKSPEKMENTALNI REAKTOR IJS									
	30	27	0	0	0	0	0	0	57
INDUSTRIJA									
Industrijska radiografija	111	32	19	1	0	0	0	0	163
Industrija ostalo	234	66	6	0	0	0	0	0	306
Industrija SKUPAJ	345	98	25	1	0	0	0	0	469
MEDICINA									
Nuklearna medicina	52	72	21	0	0	0	0	0	145
Interventna radiologija	81	122	10	2	0	0	0	0	215
Klasična radiologija	1343	664	30	0	1	0	1	0	2039
Brahiterapija	0	16	2	0	0	0	0	0	18
Terapija ostalo	19	100	0	0	0	0	0	0	119
Veterina	46	21	1	0	0	0	0	0	68
Stomatologija	249	90	1	0	0	0	0	0	340
Medicina ostalo	30	45	0	0	0	0	0	0	75
Medicina SKUPAJ	1820	1130	65	2	1	0	1	0	3019
OSTALO									
	287	136	4	1	0	0	0	0	428
SKUPAJ	2669	1965	265	56	2	0	1	0	4958

* MP pomeni mejo poročanja

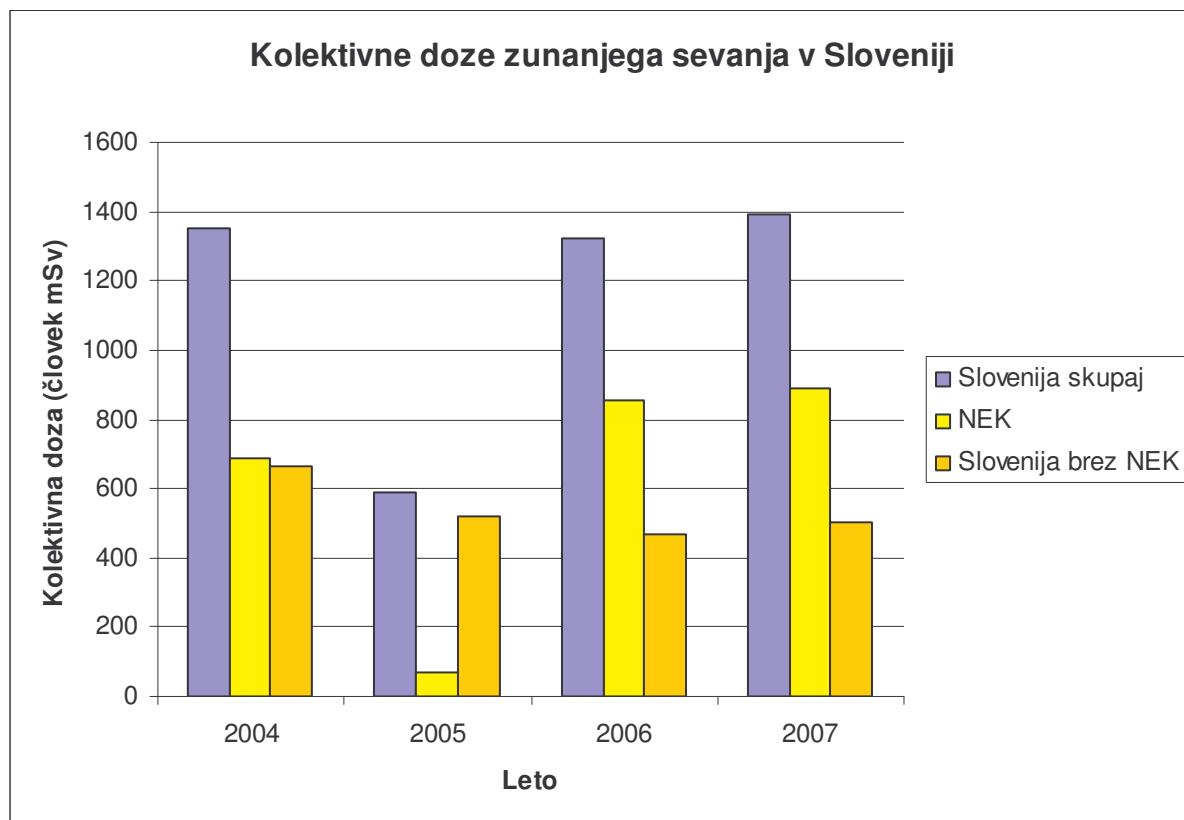
Tabela 2: Kolektivne in povprečne doze skupin sevanju poklicno izpostavljenih delavcev v Sloveniji v letu 2007 po dejavnostih in doznih intervalih

Kolektivna doza	< MP	MP - 0,99 mSv	1mSv - 4,99 mSv	5 mSv - 9,99 mSv	10 mSv - 14,99 mSv	15 mSv - 19,99 mSv	20 mSv - 29,99 mSv	> 30 mSv	Skupaj	Povprečje A	Povprečje B
NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO											
NEK notranji		57,3	93,44	7,02	10,99	0	0	0	168,75	0,44	0,63
NEK zunanjji		90,65	279,39	350,61	0	0	0	0	720,65	1,20	1,36
NEK SKUPAJ		147,95	372,83	357,63	10,99	0	0	0	889,4	0,90	1,11
EKSPEKMENTALNI REAKTOR IJS											
	1,03	0	0	0	0	0	0	0	1,03	0,02	0,04
INDUSTRIJA											
Industrijska radiografija		6,15	46,38	8,81	0	0	0	0	61,34	0,38	1,18
Industrija ostalo		12,28	8,34	0	0	0	0	0	20,62	0,07	0,29
Industrija SKUPAJ		18,43	54,72	8,81	0	0	0	0	81,96	0,17	0,66
MEDICINA											
Nuklearna medicina		27,86	32,65	0	0	0	0	0	60,51	0,42	0,65
Interventna radiologija		38,35	16,04	13,38	0	0	0	0	67,77	0,32	0,51
Klasična radiologija		128,46	56,76	0	13,56	0	24,72	0	223,5	0,11	0,32
Brahiterapija		6	2,8	0	0	0	0	0	8,8	0,49	0,49
Terapija ostalo		7,82	0	0	0	0	0	0	7,82	0,07	0,08
Veterina		3,86	1,26	0	0	0	0	0	5,12	0,08	0,23
Stomatologija		15,28	1,15	0	0	0	0	0	16,43	0,05	0,18
Medicina ostalo		2,98	0	0	0	0	0	0	2,98	0,04	0,07
Medicina SKUPAJ		230,61	110,66	13,38	13,56	0	24,72	0	392,93	0,13	0,33
OSTALO											
		14,93	6,02	6,21	0	0	0	0	27,16	0,06	0,19
SKUPAJ		412,95	544,23	386,03	24,55	0	24,72	0	1392,48	0,28	0,61

MP pomeni mejo poročanja izpod katere posameznih doz ne seštevamo v skupno dozo izpostavljenega delavca

A – v povprečju so upoštevani vsi delavci, tudi tisti z dozo izpod meje poročanja

B – v povprečju so upoštevani le delavci z dozo iznad meje poročanja

Slika 1: Kolektivne doze izpostavljenih delavcev v Sloveniji

3. SISTEMATIČNO PREGLEDOVANJE BIVALNEGA IN DELOVNEGA OKOLJA V LETU 2007

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

3.1. UVOD

Radon s svojimi kratkoživimi radioaktivnimi razpadnimi produkti v povprečju prispeva več kot polovico k letni efektivni dozi, ki jo prejmemo od vseh naravnih izvorov ionizirajočih sevanj, to je približno 1,2 mSv od skupaj 2,4 mSv. V skrbi za zdravje ljudi so mednarodne organizacije v zadnjih 20 letih izdale priporočila tudi za mejne koncentracije radona. Tako na primer Mednarodna komisija za radiološko zaščito (ICRP) priporoča, da povprečna letna koncentracija radona v zraku doma naj ne bi presegala od 200 do 600 Bq m^{-3} , na delovnem mestu pa ne od 500 do 1500 Bq m^{-3} . V večini razvitih držav so že izvedli ali še izvajajo obsežne sistematične preiskave radona v bivalnem okolju in tudi v delovnih okoljih (ne-uranskih), kjer lahko pričakujemo povišano izpostavljenost radonu. Temu trendu sledi tudi Slovenija, saj v 45. členu *Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrske varnosti* ureja sistematično pregledovanje delovnega in bivalnega okolja. Prav tako vključuje radon tudi *Pravilnik o prezračevanju in klimatizaciji stavb*. Pravilnik navaja, da je dopustna povprečna letna koncentracija radona v stanovanjskih objektih 400 Bq m^{-3} , z dodatnim priporočilom za le 200 Bq m^{-3} . *Pravilnik o pogojih in metodologiji za ocenjevanje doz pri varstvu delavcev in prebivalstva pred ionizirajočimi sevanji* pa v svojem 9. členu kategorizira efektivne doze za naravno sevanje in sevanje od umetnih virov in navaja potrebne ukrepe.

Radioaktivni žlahtni plin radon nastaja v zemeljski skorji z radioaktivnim razpadom radija v razpadnih nizih urana, torija in aktinija. Ima tri izotope z masami 222, 220 in 219, ki jih imenujemo radon (^{222}Rn), toron (^{220}Rn) in aktinon (^{219}Rn). Ker imata toron in aktinon kratke razpolovne čase, večinoma razpadeta že v zemlji in ne prideta na površje. Razpolovni čas ^{222}Rn pa je 3,82 dni in to mu omogoča, da kljub radioaktivnemu razpadu pride z difuzijo in konvekcijo iz zemlje v ozračje. Zato, če ni navedeno drugače, vedno mislimo na ^{222}Rn , ko govorimo o radonu. Koncentracije radona so običajno v naslednjih območjih: v talnem zraku od nekaj kBq m^{-3} do nekaj MBq m^{-3} , v zraku prostorov od nekaj 10 Bq m^{-3} do nekaj kBq m^{-3} (svetovno povprečje je 45 Bq m^{-3}) in v zunanjem zraku od nekaj Bq m^{-3} do nekaj 10 Bq m^{-3} (svetovno povprečje je 7 Bq m^{-3}).

Nekateri avtorji ocenjujejo, da k celokupnemu radonu prispeva 41 % advekcijska iz tal, 21 % difuzija iz gradbenih materialov, 20 % je prispevek iz zunanjega zraka, 15 % difuzija iz tal, 2 % sproščanje iz vode in 1 % prispeva naravni plin. V ozračju se radon hitro razredči in njegova koncentracija v zunanjem zraku redko preseže 50 Bq m^{-3} . Drugače pa je v zaprtih prostorih, kot so hiše, stanovanja, delovni prostori. Če tla in stene v zgradbi, ki mejijo na zemljo, niso dobro izdelane in izolirane, prihaja radon v prostor. V notranjem zraku so koncentracije do nekaj 100 Bq m^{-3} , v nekaterih primerih pa dosežejo tudi do nekaj 1000 Bq m^{-3} . Dodaten izvor radona v notranjem zraku so lahko gradiva, ki vsebujejo povišane vsebnosti radija (^{226}Ra). Vendar samo zaradi tega prispevka koncentracije v notranjem zraku običajno ne presežejo 400 Bq m^{-3} . Tudi naravni plin je lahko dodaten izvor radona. V zemeljskem plinu, ki ga rabimo pri nas, so koncentracije radona od 40 do 60 Bq m^{-3} , tako da je ta prispevek zanemarljiv. Koncentracijo radona v zraku v prostoru povečuje tudi uporaba vode. Ker pa je faktor prehoda iz vode v zrak 10^{-4} , to pomeni, da uporaba vode s koncentracijo radona 10 kBq m^{-3} prispeva dodatno h koncentraciji radona v zraku le 1 Bq m^{-3} . To je pri vsakodnevni uporabi vode doma skoraj zanemarljiv prispevek, pri večji količini vode (zaprta kopališča, terapevtske kopeli, črpališča vode) pa ta vir ni več zanemarljiv, še posebej, če je v vodi povišana koncentracija radona.

Radon je radioaktivien in dalje razpada v kratkožive razpadne produkte (RnRP) polonij (^{218}Po in ^{214}Po), svinec (^{214}Pb) in bizmut (^{214}Bi), ki so tudi radioaktivni. Imenujemo jih radonovi kratkoživi razpadni produkti. V mirnem zraku se načeloma lahko vzpostavi radioaktivno ravnotežje, se pravi, da so aktivnosti radona in njegovih razpadnih produktov enake. Za razliko od radona, ki je plin, so njegovi razpadni produkti kovine, ki v zraku nastopajo kot gruče velikosti do 10 nm (imenujemo jih nevezani ali 'unattached' RnRP) in kot aerosoli velikostjo med 200 in 800 nm (imenujemo jih vezani ali 'attached' RnRP). Zaradi te različne narave radona in njegovih razpadnih produktov ni radioaktivno ravnotežje praktično nikoli doseženo. Stopnjo ravnotežja podajamo s tako imenovanim ravnotežnim faktorjem, ki je v različnih okoljih lahko zelo različen, v bivalnem okolju pa so njegove vrednosti med 0,20 in 0,60 (ozioroma 20 do 60%).

Sam radon pravzaprav niti ni zelo nevaren, saj ga pri dihanju izdihamo. Drugače pa je z radonovimi kratkoživimi razpadnimi produkti, ki jih pri dihanju naša pljuča odfiltrirajo

iz zraka in se deponirajo na stenah dihalnih poti. Na teh mestih obsevajo bližnje tkivo in ga s tem poškodujejo, kar lahko vodi do pojava raka.

Toronu posvečamo v splošnem mnogo manjšo pozornost kot radonu. Zaradi kratke razpolovne dobe je njegovo zadrževanje v prostoru omejeno na bližino tal in zidov. Ker toronu v splošnem pripisemo le manji delež doze, največ do 15 %, ga ponavadi v preiskave okolja le izjemoma vključujemo (območja bogata s torijevo rudo). Ker v Sloveniji podatkov o koncentracijah torona v okolju do sedaj skoraj nismo imeli, smo v okviru te naloge izmerili poleg radona tudi toron v vseh prostorih, predvidenih za meritve povprečnih koncentracij radona.

3.2. PROGRAM MERITEV

Po programu, ki ga je določila Uprava RS za varstvo pred sevanji, je bilo v letu 2007 v raziskavo vključenih 53 zgradb različne namembnosti, Križna jama in zunanji zrak v okolini deponije Trbovlje.

Opravili (izvajalec IJS) smo naslednje meritve in analize:

- meritve trenutnih koncentracij radona v zraku s scintilacijskimi celicami alfa
- meritve povprečnih koncentracij radona in torona v zraku z detektorji jedrskeih sledi
- kontinuirne, najmanj enotedenske meritve koncentracij radona in radonovih kratkoživih razpadnih produktov v zraku v enem izmed prostorov z najvišjo koncentracijo radona
- meritve koncentracij radona iz potencialnih izvorov
- meritve hitrosti doz sevanja gama
- izračun efektivnih doz zaradi radonovih kratkoživih razpadnih produktov v zraku

Poleg v programu predvidenih meritev radona z detektorji jedrskeih sledi smo v večjem številu prostorov opravili dodatne meritve trenutnih koncentracij radona v zraku, da bi dobili čim bolj popolno sliko o nivojih radona v posamezni zgradbi. Z detektorji jedrskeih

sledi smo dodatno merili tudi povprečne koncentracije torona v zraku, saj imamo o koncentracija torona v Sloveniji zaenkrat zelo malo podatkov. Poleg predvidenih kontinuirnih meritev radona in radonovih kratkoživih razpadnih produktov smo v nekaterih izbranih prostorih dodatno kontinuirno merili še radon v zraku in v izvorih. Program meritev je prikazan v tabeli (Tabela 3).

Tabela 3: Program meritev sistematičnega pregledovanja delovnega in bivalnega okolja v 2007

Analiza	Število
Zgradbe - celotno število vseh zgradb	53
Zgradbe – vrtci	9
Zgradbe – šole	28
Zgradbe – javne	6
Zgradbe – stanovanja	3
Zgradbe – terme	7
Zgradbe – izvori	20
Prostori - celotno število vseh prostorov	285
Prostori – vrtci	38
Prostori – šole	194
Prostori – javni	31
Prostori – stanovanja	6
Prostori – terme	16
Izvori – zgradbe	20
Izvori – vzorčevalna mesta	59
Kraške jame – vse	2
Kraške jame – vzorčevalna mesta	11
Zunanji zrak – vzorčevalna mesta	3
Detektorji jedrskih sledi (Rn / Tn)	116×2
Termoluminiscentni detektorji (gama)	2
Kontinuirni merilniki (Rn / RnRP)	16
Kontinuirni merilniki (Rn)	6
Kontinuirni merilniki (Rn) - izvori	6
Scintilacijske celice	346
Efektivne doze	3010

Meritve so potekale na naslednjih lokacijah:

Vrtci in šole:

1. LJUBLJANA, Osnovna šola Ketteja in Murna
2. IVANČNA GORICA, Vzgojno varstveni zavod, Enota Čebelica, Šentvid pri Stični
3. IVANČNA GORICA, Vzgojno varstveni zavod, Enota Polžek, Višnja Gora

4. STIČNA, Osnovna šola Stična
5. Podružnična šola Muljava
6. Podružnična šola Ambrus
7. Podružnična šola Zagradec
8. Podružnična šola Krka
9. RIBNICA, Glasbena šola Ribnica
10. Podružnična šola Loški potok
11. RIBNICA, Osnovna šola dr. F. Prešerna Ribnica
12. Podružnična šola Dolenja vas
13. VIDEM-DOBREPOLJE, Osnovna šola Dobrepolje
14. Podružnična šola Struge
15. Podružnična šola Ponikve
16. VELIKE LAŠČE, Osnovna šola Primož Trubar
17. RAKEK, Osnovna šola Jožeta Krajca
18. Podružnična šola Unec
19. IGA VAS, Osnovna šola Iga vas
20. PREVALJE, Osnovna šola Franja Goloba Prevalje
21. KRANJ, Osnovna šola Simona Jenka, Podružnična šola Center
22. ŠKOFJA LOKA, Osnovna šola Ivana Groharja, Podružnična šola Bukovščica
23. RADOVLJICA, Osnovna šola A.T. Linharta, Podružnična šola Mošnje
24. TRŽIČ, Osnova šola Tržič
25. GODOVIČ, Osnovna šola in vrtec
26. IDRIJA, Osnovna šola Idrija – igralnice vrtca
27. SEŽANA, Vrtec Sežana, Enota Jasli
28. SEŽANA, Vrtec Sežana, Enota Lokev
29. SEŽANA, Vrtec Sežana, Enota Divača
30. SEŽANA, Vrtec Sežana, Enota Komen
31. KOMEN, Osnovna šola Antona Šebelja-Stjenka
32. NOVO MESTO, Vrtec Ciciban, Enota Marjetice
33. NOVO MESTO, Glasbeni vrtec Ringa raja
34. NOVO MESTO, Šolski center Novo mesto
35. SEMIČ, Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič
36. DOLENJSKE TOPLICE, Osnovna šola Dolenjske Toplice

37. ŽUŽEMBERK, Osnovna šola Žužemberk, Podružniška šola Dvor

Delovni prostori:

38. LJUBLJANA, Psihiatrična klinika
39. MARIBOR, Splošna bolnišnica
40. IDRIJA, Psihiatrična bolnišnica
41. DIVAČA, Zdravstvena postaja
42. DIVAČA, Lekarna
43. KOMEN, Občina

Stanovanja:

44. MISLINJA, stanovanje Javornik
45. TRBOVLJE, stanovanje Turnšek
46. IDRIJA, stanovanjski blok (Lapanja, Mrak, Tušar, Lapanje)

Terme:

47. PANONSKE TERME, Terme 3000
48. PANONSKE TERME, Terme Radenci
49. PANONSKE TERME, Terme Ptuj
50. PANONSKE TERME, Terme Lendava
51. PANONSKE TERME, Terme Banovci
52. TERME KRKA, Terme Dolenjske Toplice
53. TERME KRKA, Terme Šmarješke Toplice

Kraške jame:

1. Križna jama
2. Županova jama (bivša Taborska jama)

Zunanji zrak:

1. TRBOVLJE, pri odlagališču elektrofiltrskega pepela

3.3. OCENA PREJETIH EFEKTIVNIH DOZ

Efektivne doze smo izračunali iz povprečnih koncentracij radona v zraku, ki smo jih dobili z detektorji jedrskega sledi Radosys (NIRS), in iz časa izpostavljenosti, ki smo ga dobili od kontaktnih oseb. V dozimetrijo smo vključili osebe, ki delajo v prostorih s povprečno koncentracijo radona višjo od 400 Bq m^{-3} . Pri izračunu doz smo za vsako osebo upoštevali časovne uteži po prostorih. Upoštevali smo tudi, da je doza za otroke/učence za faktor 1,5 višja kot za odrasle (ICRP 50).

Letne efektivne doze podajamo so podane v tabeli (Tabela 4). Kot rečeno, smo jih izračunali za osebe, ki delajo v prostorih s povprečno koncentracijo radona nad 400 Bq m^{-3} . V tabeli so osebe označene s šifro ali opisom - nazivom delovnega mesta. Kontaktne osebe smo zaprosili za poimenske sezname oziroma šifre zaposlenih ali za nazive njihovih delovnih mest. V primerih, ko smo dobili poimenski seznam, smo naredili šifre sami. Sestoje se iz prve črke imena in prvih treh črk priimka. Nazive delovnih mest smo ohranili v nespremenjeni obliki. Tako se v prvem stolpcu v tabeli (Tabela 4) zaposleni pojavlja pod šifro, ki sestoji iz štirih črk, ali pa pod opisom - nazivom delovnega mesta. Če je oseba vodena z opisom - nazivom delovnega mesta in v tem prostoru dela več ljudi, podajamo njihovo število v oklepaju. V drugem stolpcu podajamo letno število ur, ki jih oseba preživi (se zadržuje, dela) v tem prostoru, in v tretjem stolpcu letno efektivno dozo. Če je oseba oziroma naziv delovnega mesta označen z zvezdico, pomeni, da smo dozo izračunali na osnovi trenutne koncentracije radona, ker v tem prostoru ni bil izpostavljen detektor jedrskega sledi in nimamo podatka o povprečni koncentraciji radona.

Efektivne doze smo izračunali za 3010 oseb (v vrtcih in šolah tudi za otroke), ki svoj delovnik v celoti ali delno preživijo v prostorih s povišano koncentracijo radona. Po kategorizaciji efektivnih doz, navedenih v Pravilniku o pogojih in metodologiji za ocenjevanje doz pri varstvu delavcev in prebivalstva pred ionizirajočimi sevanji, podajamo število oseb v posamezni kategoriji.

Efektivne doze so:

- zelo visoke, če so višje od 50 mSv na leto: **3 osebe**
- visoke, če so višje od 20 mSv na leto: **28 oseb**
- povišane, če so nad 6 mSv na leto za naravno sevanje ali nad 1 mSv na leto za sevanje od umetnih virov: **49 oseb**
- nizke, če so do 6 mSv na leto za naravno sevanje ali do 1 mSv na leto za sevanje od umetnih virov: **336 oseb**
- zelo nizke, če so do 2 mSv na leto za naravno sevanje ali do 0,3 mSv na leto za sevanje od umetnih virov: **2594 oseb**
- zanemarljive, če so nižje od 0,01 mSv na leto: **nobena oseba**

Ker je bila raziskava usmerjena predvsem na zgradbe, v katerih smo v preteklih letih že našli povišane koncentracije radona, je odstotek zgradb s koncentracijami radona nad mejno vrednostjo pričakovano višji kot v predhodnih raziskavah. V vrtcih in šolah smo našli 12 % prostorov s povprečno koncentracije radona nad 1000 in v 29 % prostorov s povprečno koncentracijo radona nad 400 Bq m^{-3} . V delovnih prostorih je bila povprečna koncentracija radona višja od 1000 Bq m^{-3} v 21 % prostorov in višja od 400 Bq m^{-3} v 11 % prostorov. Rezultati naših dosedanjih raziskav kažejo, da lahko v Sloveniji pričakujemo povišane koncentracije radona ($> 400 \text{ Bq m}^{-3}$) v približno 8 % zgradb.

Med kritične šole in vrtce lahko uvrstimo Podružnično šolo Muljava, Glasbeno šolo Ribnica, Osnovno šolo dr. Franceta Prešerna Ribnica, Osnovno šolo Jožeta Krajca Rakek, Podružnično šolo Center Kranj, Osnovno šolo in vrtec Godovič, Osnovno šolo Antona Šebelja-Stijenke in Šolski center Novo mesto. Med kritične delovne prostore pa lahko uvrstimo Psihiatrični kliniko Ljubljana, Psihiatrično bolnišnico Idrija in Zdravstveno postajo Divača. Najbolj kritičen pa je stanovanjski blok v Idriji.

Med preiskovanimi zgradbami je bilo 13 zgradb, v katerih je bila zaradi previsokih nivojev radona sanacija že izvedena in so bile tokratne meritve namenjene kontroli stanja. Zaskrbljujoče je, da v 8 zgradbah koncentracije v vseh prostorih še vedno niso zadovoljivo nizke.

Tabela 4: Ocnjene efektivne doze za odrasle in otroke

Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
LJUBLJANA		
Osnovna šola Ketteja in Murna, Koširjeva ulica 2		
<i>učilnica 10 *</i>		
učitelj RMOD	630	1,41
učitelj PB KBRÜ	630	1,41
učenec 2.a (20)	1300	4,38
učenec 2.a (1)	600	2,03
učenec 2.b (10)	600	2,03
<i>učilnica 14</i>		
učitelj AMIL	630	1,54
učenec (23)	630	2,31
STIČNA		
Podružnična šola Muljava, Muljava 3		
<i>igralnica – vrtec</i>		
vzgojiteljica (2)	1650	24,7
otrok (21)	1760	39,5
<i>učilnica 1., 2. razreda *</i>		
učiteljica	770	1,08
vzgojiteljica	770	1,08
učenec 1., 2. razreda (15)	770	1,62
<i>učilnica 3. razreda</i>		
učiteljica	820	0,91
učenec 1.-3. razred (23)	1330	2,22
učitelj	1100	1,22
vzgojiteljica	230	0,26
<i>učilnica 4., 5. razreda *</i>		
učitelj	970	1,72
učenec (14)	970	2,58
<i>garderoba vrtca, pregrajen hodnik *</i>		
vzgojiteljica	110	0,16
pomočnica vzgojiteljice	110	0,16
otrok (21)	110	0,24
STIČNA		
Podružnična šola Ambrus, Ambrus 33		

<i>učilnica 1, 2. razreda</i>		
učiteljica	1140	1,52
vzgojiteljica	1140	1,52
učenec (13)	1140	2,28
snažilka	380	0,51
<i>učilnica 4. razreda *</i>		
učiteljica	1140	1,09
učenec (10)	1140	1,64
snažilka	380	0,36
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
STIČNA		
Podružnična šola Zagradec, Zagradec 33		
<i>učilnica 1. razreda</i>		
učiteljica MPEČ	760	1,53
učiteljica MPUS	380	0,76
učiteljica OPB AORE	760	1,53
učenec 1. razreda (5)	760	2,30
učenec 1. razreda (10)	1520	4,58
učenec OPB (13)	760	2,30
RIBNICA		
Glasbena šola Ribnica, Kolodvorska ulica 10		
<i>učilnica 1</i>		
učitelj (2) DSAV, SBAL	1225	6,36
učenec (6)	35	0,27
<i>učilnica 2 *</i>		
učitelj (2) DŽGA, VPAP	1225	6,90
učenec (17)	35	0,30
LOŠKI POTOK		
Osnovna šola dr. Antona Debeljaka, Hrib 101		
<i>pikapolonice – soba 3</i>		
vzgojiteljica (2)	1491	1,82
otrok (17)	1704	3,12
<i>multimedijiški prostor *</i>		
učitelj	385	0,49
učenec (14)	35	0,06
RIBNICA		
Osnovna šola dr. F. Prešerna Ribnica, Šolska ulica 2		

<i>učilnica CK1 (likovni pouk) *</i>		
učiteljica	770	1,37
učenec (84)	70	0,18
učenec (336)	35	0,08
<i>učilnica CK2 (tehnični pouk)</i>		
učitelj	227	0,98
učitelj	455	1,97
učenec (54)	70	0,45
učenec (25)	87	0,57
učenec (189)		0,23
<i>gospodinjstvo – teorija</i>		
učitelj (2)	35	0,06
učenec (20)	35	0,09
<i>jedilnica</i>		
zunanji uporabniki (50)	85	0,09
učenec (191)	35	0,20
RIBNICA		
Podružnična šola Dolenja vas, Šolska ulica 9		
<i>delavnica hišnika *</i>		
hišnik	460	0,56
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
RAKEK		
Osnovna šola Jožeta Krajca, Partizanska cesta 28		
<i>učilnica 1.a (stara šola)</i>		
učitelj (2)	735	5,13
učenec (115)	105	1,10
<i>učilnica 5.a (stara šola)</i>		
učitelj (4)	455	3,01
učenec (115)	105	1,04
<i>Telovadnica</i>		
učitelj (7)	105	0,73
učitelj ŠVZ (2)	740	5,16
učenec (227)	105	0,73
RAKEK		
Podružnična šola Unec, Unec 59		
<i>Telovadnica</i>		
učitelj (2)	175	0,33

učitelj (3)	150	0,28
učenec (39)	150	0,42
PREVALJE		
Osnovna šola Franja Goloba Prevalje, Polje 4		
<i>učilnica 1.B *</i>		
učiteljica (2)	820	1,20
učenec 1.B (8)	820	1,80
učenec 1.B (20)	995	2,19
učenec PB (15)	175	0,39
<i>učilnica 2.B</i>		
učiteljica	850	1,91
učenci 2.B (26)	850	2,87
<i>učilnica 3.A</i>		
učitelj	950	5,03
učenec 3.A (27)	950	7,55
<i>prostor za čistilke *</i>		
čistilka (10)	320	0,48
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
KRANJ		
Osnovna šola Simona Jenka, Komenskega 2		
<i>zbornica</i>		
učitelj (20)	700	2,23
<i>učilnica 2C</i>		
učiteljica	735	0,92
učenec (10)	735	1,38
<i>učilnica 3M, OPB</i>		
učiteljica (2)	892	1,65
učenec (42)	122	0,33
<i>učilnica 4C</i>		
učiteljica	910	1,35
učenec (10)	910	2,03
<i>učilnica likovne vzgoje *</i>		
učiteljica	735	1,08
učenec (22)	735	1,62
<i>knjižnica *</i>		
učiteljica (2)	490	0,86
TRŽIČ		
Osnovna šola Tržič, Podljubelj 107		

<i>učilnica 3</i>		
MAHA	60	0,17
učenec (9)	60	0,26
HAHA	60	0,17
učenec (11)	60	0,26
UMEG	60	0,17
učenec (7)	60	0,26
JKUR	60	0,17
učenec (19)	60	0,26
MMEG	35	0,10
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
GODOVIČ		
Osnovna šola in vrtec, Godovič 35b		
<i>učilnica 4. razred *</i>		
učiteljica	700	0,93
učenci (8)	700	1,40
<i>učilnica 5. razred *</i>		
učitelj (2)	1400	1,58
učenci (29)	1400	2,37
<i>zbornica *</i>		
učiteljice (5)	70	0,12
<i>kuhinja *</i>		
kuharica	242	0,31
<i>Igralnica</i>		
vzgojiteljica (2)	396	0,50
otroci (19)	396	0,75
<i>sanitarije vrtca</i>		
vzgojiteljica (2)	44	0,08
otroci (19)	44	0,12
SEŽANA		
Vrtec Sežana, Jožeta Pahorja 1		
Enota Jasli, Rgentova 1		
<i>igralnica muce</i>		
strokovna delavka (2)	1600	4,04
otrok (14)	1600	6,06
SEŽANA		
Vrtec Sežana, Enota Divača, Kosovelova ulica 9		

<i>igralnica pikapolonice *</i>		
strokovna delavka (2)	1600	1,65
otrok (17)	1600	2,48
<i>igralnica sončki (jasli)</i>		
strokovna delavka (2)	1600	2,63
otrok (12)	1600	3,95
<i>igralnica kužki *</i>		
strokovna delavka (2)	1600	1,67
otrok (9)	1600	2,51
SEŽANA		
Vrtec Sežana, Enota Komen, Komen 61b		
<i>igralnica malčki</i>		
strokovna delavka (2)	1800	2,42
otrok (17)	1800	3,63
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
KOMEN		
Osnovna šola Antona Šibrelja Stjenka, Komen 16a		
<i>velika telovadnica</i>		
športni pedagog (11)	770	2,45
učenci (180)	175	0,84
<i>učilnica tehničnega pouka</i>		
učitelj (1)	105	0,09
učenci (35)	35	0,05
<i>učilnica 4. razreda devetletke</i>		
učiteljica	840	0,68
učenci (20)	840	1,02
<i>šolska kuhinja *</i>		
kuharica (3)	1840	1,50
NOVO MESTO		
Šolski center Novo mesto, Šegova ulica 112		
<i>kabinet mehanika</i>		
PŠTE, ATOM	70	0,67
<i>učilnica RZ2 *</i>		
učenec (180)	105	0,18
učitelj (6)	105	0,12
<i>gradbeni kabinet 2 *</i>		
DGRU, NCES	350	0,79
<i>učilnica RZ3, gradbena šola *</i>		

učitelj (7)	175	0,20
učenec (120)	175	0,30
SEMIČ		
Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič, Šolska ulica 1		
<i>učilnica gospodinjstva</i>		
učiteljica RJER	700	2,35
učiteljica PKAS	122	0,41
učenec (40)	88	0,45
<i>učilnica 63, slovenščina *</i>		
učiteljica KLOR	805	1,47
učenec (75)	122	0,30
učenec (40)	130	0,36
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
ŽUŽEMBERK		
Osnovna šola Žužemberk, Podružniška šola Dvor, Dvor 16		
<i>110, igralnica 3 (pikapolonice)</i>		
vzgojiteljica (2)	151	0,40
otroci (12)	151	0,60
<i>108, igralnica 2 (miške) *</i>		
vzgojiteljica (2)	230	0,22
otroci (9)	230	0,33
<i>106, igralnica 1 (metulji) *</i>		
vzgojiteljica (2)	118	0,25
otroci (16)	118	0,38
<i>103, učilnica 1</i>		
vzgojiteljica (2)	87	0,13
otroci (21)	87	0,20
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
LJUBLJANA		
Psihiatrična klinika, Studenec 48		
<i>mizarska delavnica</i>		
ASUH	1850	4,60
AVER	783	1,95
<i>arhiv – pri mizarski delavnici *</i>		
BVAT	25	0,41

IDRIJA		
Lekarna Idrija, Lapajnetova 59		
<i>sprejemni prostor</i>		
farmacevtski tehnik (2)	250	0,88
čistilka	250	0,88
<i>prostor z zdravili *</i>		
farmacevtski tehnik (2)	1750	4,07
magister farmacije (5)	1750	4,07
čistilka	1750	4,07
<i>prostor za izdelavo mazil *</i>		
farmacevtski tehnik (2)	250	0,69
<i>pisarna *</i>		
upravnica	900	2,20
DIVAČA		
Zdravstvena postaja Divača, Ulica 1. maja 1		
<i>sestrski prostor</i>		
zdravnik	1840	7,56
medicinska sestra	1840	7,56
<i>zobna ambulanta</i>		
MTAV	2088	8,60
TKOC	2088	8,60
<i>zobotehnični laboratorij *</i>		
ACER	2088	0,76
SCER	2088	0,76
DIVAČA		
Lekarna Divača, Ulica 1. maja 1		
<i>sprejemni prostor *</i>		
DTUR	1750	3,38
oseba iz matične lekarne	300	0,58
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
IDRIJA		
stanovanjski blok, Tomšičeva 19		
ILAP	7665	77
MMRA	4380	49
IMRA	4380	49
TMRA	4380	49
JMRA	4380	74
DMRA	4380	74

ATUŠ	6569	38
MLAP	7665	40
Oseba ali delovno mesto (število oseb)	Letno št. ur	Letna efektivna doza / mSv
KRIŽNA JAMA		
Društvo ljubiteljev Križne jame, Bloška polica 7		
<i>Čimboraso</i>		
vodič (5)	40	0,87
<i>Jezerski rov - orgle</i>		
vodič (4)	100	2,58
ŽUPANOVA JAMA		
turistični obisk *	1	0,01

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

4. OBSEVANOST PACIENTOV PRI DIAGNOSTIČNIH RADILOŠKIH POSEGIH

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

4.1. UVOD

Interventna radiologija in kardiologija v zadnjih letih zelo učinkovito nadomeščata operativne posege na ožilju. Vendar je pri zapletenih posegih včasih neizogibna dolgotrajna uporaba rentgenskega sevanja, s pomočjo katerega se poseg spremlja in dokumentira, posledica pa je lahko razmeroma visoka obsevanost pacienta. To zlasti velja za dozo na koži, na mestu vstopa sevanja v telo. Če doza na koži oziroma delu kože preseže določen prag, se pojavi sevalna poškodba. Glede na poročila o povzročenih poškodbah kože, ki jih je mogoče najti v literaturi ali na svetovnem spletu, so poškodbe najpogostejše pri interventni kardiologiji in manj verjetne v drugih vejah interventne radiologije.

Sevalne poškodbe kože so značilen deterministični učinek sevanja. To pomeni, da obstaja dozni prag, pod katerim se poškodba ne pojavi. Če pa je prag presežen, resnost poškodbe narašča s prejeto dozo. Prve poškodbe kože (pordečitev kože – eritem) se pojavijo, če je koža oziroma del kože obsevan z dozo okrog 2 Gy, pri dozi nad 3 Gy pa se pojavi še izpadanje dlake oziroma las. Pri še višjih dozah lahko pride tudi do poškodb globjih plasti kože in s tem težjih poškodb. Pri tem je potrebno poudariti, da gre za okvirne številke in da je prag za vsakega posameznika poleg prejete doze odvisen od še vrste drugih dejavnikov. Eden najpomembnejših je morebitna prejšnja obsevanost istega dela kože, kar pomeni da je še posebna pozornost potrebna pri pacientih, pri katerih se interventni posegi ponavljajo.

Čim natančnejša določitev prejete doze najbolj obsevanega predela kože posameznega pacienta (najvišja kožna doza) bi nam omogočila poiskati tiste paciente, pri katerih bi se lahko pojavili deterministični učinki sevanja. Glede na to, da takšne poškodbe niso vidne takoj po obsevanju, bi paciente z dozami nad doznim pragom in njihove osebne zdravnike na to lahko opozorili ter tako preprečili napačno ravnanje v primeru, ko se takšna poškodba tudi zares pojavi. Če pa je mogoče prejeto dozo spremljati že med samim posegom, lahko zdravnik, ki izvaja poseg, tega deloma prilagodi in se izogne ali vsaj čim bolj zmanjša možnost poškodb kože.

Vendar je najvišjo kožno dozo razmeroma težko natančno izmeriti. Sistemi, ki so trenutno na voljo sicer omogočajo sprotno spremeljanje količin, ki ocenjujejo prejeto kožno dozo, vendar gre za razmeroma grobe ocene. Osnovni dozimetrični količini, ki ju navadno izpisuje posamezni rentgenski aparat sta produkt kerme (doze) in površine polja (Kerma Area Product – KAP) in kerma v referenčni točki (Kr). Poleg tega sta nekakšna kazalca obsevanosti tudi trajanje diaskopske uporabe sevanja in število arhiviranih slik oziroma slikovnih serij.

4.2. POTEK PROJEKTA

Kot cilj projekta spremeljanja doz pacientov pri kardioloških posegih smo si zastavili oblikovanje kriterijev za posamezni rentgenski aparat, na podlagi katerih bi lahko zdravnik, ki je izvedel poseg, ocenil ali obstaja nevarnost sevalne poškodbe kože pacienta in na to opozoril tudi pacientovega osebnega zdravnika.

Projekt smo zasnovali v več fazah:

- i. Natančna določitev dozimetričnih lastnosti posameznega rentgenskega aparata pri načinih delovanja aparata, ki se najpogosteje klinično uporablja
- ii. Umeritev vgrajenih meritnikov obsevanosti pacientov oziroma preverjanje točnosti prikazanih meritev pri aparatih, ki takšne meritnike imajo
- iii. Zbiranje podatkov, ki vplivajo na obsevanost pacientov in ki so na voljo po koncu posameznega posega za vzorec pacientov
- iv. Merjenje kožne doze z dozimetričnimi folijami (GAF-Chromic films) na vzorcu pacientov pri katerih je mogoče vnaprej predvideti visoko dozo na koži.
- v. Povezava podatkov iz faze (iii) z izmerjenimi vrednostmi doze na koži (faza (iv))
- vi. Oblikovanje kriterijev za določitev tistih posegov na posameznem aparatu, pri katerih doza presega določeno vrednost, ki bi lahko pomenila nevarnost poškodbe kože.

4.3. USTANOVE IN RENTGENSKI APARATI

V projekt smo skušali vključiti čim več zdravstvenih ustanov oziroma oddelkov, ki izvajajo kardiološke angiografske posege. Trenutno jih je po naših podatkih v Sloveniji pet, uporablja pa se šest rentgenskih aparatov. Vendar se je ravno v času izvajanja projekta pokvaril aparat na Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani in ga ni bilo mogoče popraviti, zato ga bodo zamenjali. Tako meritev na UKC Ljubljana nismo izvedli, namesto tega pa smo v projek vključili MC Medicor, ki izvaja posege v Izoli. Na žalost pa ta aparat nima vgrajenega merilnika KAP.

V projektu so bili tako vključeni naslednje zdravstvene ustanove oziroma rentgenski aparati:

1. Univerzitetni klinični center Maribor, Oddelek za kardiologijo in angiologijo z rentgenskim aparatom Siemens COROSCOP,
2. MC Medicor d.d. v prostorih Splošne bolnišnice Izola z rentgenskim aparatom Philips Integris Allura,
3. Splošna bolnišnica Celje, Laboratorij za invazivno srčno diagnostiko z rentgenskim aparatom Philips ALLURA XPER FD 10 in
4. Splošna bolnišnica Dr. F. Derganca Nova Gorica, Radiološki oddelek z rentgenskim aparatom Philips ALLURA XPER FD 20.

4.4. OCENA DOZ

Pri izvajanju interventne radiologije in kardiologije je prejeta doza pacienta odvisna od trajanja in težavnosti posega. Razpon doz je zelo velik. Namen naloge ni bil izračun doz, ki jih pacienti prejmejo pri posameznih interventnih posegih pač pa pa ugotavljanje zvez med dozimetričnimi količinami, ki jih lahko pridobimo iz rentgenskega aparata in dozimetričnimi količinami, ki jih lahko izmerimo z merilniki. Kljub vsemu lahko kot osnovno količino za primerjanje med posameznimi aparati in posegi uporabimo količino

kerma v referenčni točki. Pri diagnostičnih interventnih posegih je območje vrednosti kerme v referenčni točki od 100 do 1000 mGy. Če se med posegom izvede tudi terapevtski del, je območje vrednosti kerme v referenčni točki med 200 in 2000 mGy.

5. RADIOAKTIVNOST V ŽIVLJENJSKEM OKOLJU SLOVENIJE ZA LETO 2007

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

IZVAJALCI:**ZVD Zavod za varstvo pri delu d.d.:**

Koordinator za ZVD d.d.:

dr. Gregor OMAHEN, univ.dipl.fiz.

Izvajalci za ZVD d.d.:

Peter JOVANOVIČ, Majda LEVSTEK, Lili PERŠIN, Dušan KONDA, mag. Urban ZDEŠAR,
Tanja PUGELJ, dr. Gregor OMAHEN

Inštitut Jožef Stefan:

Koordinator za IJS:

dr. Matjaž KORUN, univ.dipl.fiz.

Izvajalci za IJS:

Drago BRODNIK, Petra DUJMOVIČ, dr. Matjaž KORUN, mag. Denis GLAVIČ-CINDRO,
dr. Jasmina KOŽAR-LOGAR, P.MAVER, dr. Marijan NEČEMER, Mirko RIBIČ, doc. dr.
Vekoslava STIBILJ, Barbara SVETEK, inž. kem. tehnol., dr. Tim VIDMAR, mag. Branko
VODENIK, Sandi GOBEC,

Projektna naloga je financirana po pogodbi z Ministrstvom za okolje in prostor ter Ministrstvom za zdravje

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

Naslov poročila:*Radioaktivnost v življenjskem okolju Slovenije za leto 2007***Ključne besede:**

radioaktivno onesnaženje okolja, umetni in naravni radionuklidi, specifična aktivnost radionuklidov, reke, vodovodi, suhi in mokri used, zrak, aerosoli, zemlja, hrana, ingestija, doze zunanjega sevanja, ocena efektivnih doz, primerjalne meritve.

Povzetek:

Podani so rezultati meritev radioaktivnosti umetnih in naravnih radionuklidov v vzorcih biosfere, kakor tudi v posameznih členih prehrambene verige. Radioaktivnost okolja je posledica globalnega onesnaženja zaradi poskusnih jedrskeh eksplozij v ozračju in radiološke nesreče v Černobilu. Ocenjene so doze sevanja po ekspozicijskih prenosnih poteh. Ocenjena doza zaradi izpostavljenosti umetnim radionuklidom po vseh prenosnih poteh, znaša v letu 2007 za dojenčke 9,5 μSv , za otroke od 7 do 12 let 6,95 μSv in za odrasle 6,39 μSv . Ta vrednost predstavlja približno 1 % mejne letne doze za dolgoročno izpostavljenost posameznika iz prebivalstva ionizirajočemu sevanju.

Report title:*Radioactivity in the living environment of Slovenia for the year 2007***Keywords:**

radioactive contamination of the environment, artificial and natural radionuclides, specific activity, rivers, tap water, dry and wet deposition, air, aerosols, soil, food, ingestion, external dose, effective dose assessments, intercomparison measurements.

Abstract:

Summarised results of radioactivity measurements for manmade and natural radionuclides in the biosphere and in the particular elements of the food chain are presented. Radioactivity of the environment as a consequence of the general radioactive contamination due to the nuclear test explosions and Chernobyl accident. Dose estimates for important exposure pathways are presented. Dose estimates for infants, children for 7 up to 12 years and adults for man made radionuclides in the year 2007 are 9.5 μSv , 6.95 and 6.39 μSv , individually. This value represent approximately 1 % of the annual dose limit for the long term exposure of the individuals from the population, exposed to the man made sources of ionizing radiation.

STRAN SMO NAMENOMA PUSTILI PRAZNO

5.1. UVOD

Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJ, Ur.l. RS, 102/04) ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji z namenom, da se zmanjša škoda za zdravje ljudi in radioaktivna kontaminacija življenjskega okolja zaradi uporabe virov ionizirajočih sevanj do najmanjše možne mere, tako da se hkrati mogoči uporaba virov sevanj in izvajanje sevalnih dejavnosti. V 123. čl. Zakona so podane zahteve za spremljanje stanja radioaktivnosti okolja, na podlagi katerih se izvajajo meritve v okolju, ki jih ureja Pravilnik o monitoringu radioaktivnosti (Ur.l. RS, 20/07). V 19. čl. Zakona so podane zahteve za mejne doze za prebivalstvo, ki jih podrobnejše razčlenjujeta Pravilnik o pogojih in metodologiji za ocenjevanje doz pri varstvu delavcev in prebivalstva pred ionizirajočimi sevanji (Ur.l. RS, 115/03) in Uredba o mejnih dozah, radioaktivni kontaminaciji in intervencijskih nivojih (Ur.l. RS, 49/04). V 54. čl. zakona so podane zahteve za izdelavo poročila o ocenah prejetih doz za prebivalstvo, ki temelji na prej omenjenih pravilnikih in uredbi.

V Pravilniku o monitoringu radioaktivnosti so navedene metode vzorčenja in merilne metode ter program meritev, ki upošteva vse pomembne načine izpostavljenosti prebivalstva ionizirajočim sevanjem, prenosne poti razširjanja radioaktivnosti in radionuklide, ki pomembno prispevajo k efektivni dozi.

Program zajema merjenje zunanjega sevanja, merjenje radioaktivne kontaminacije zraka, vode in tal, merjenje radioaktivne kontaminacije živil, kmetijskih proizvodov, hrane in krme.

V celotnem programu so zajeti enkratni vzorci (npr. vzorci mesa), vzorci, ki se odvzemajo enkrat in zbirajo, ovrednoti pa se radioaktivnost zbirnega vzorca v nekoliko daljšem časovnem obdobju kot npr. mleko (dvomesečni kompozitni vzorec) ter vzorci, ki se zbirajo kontinuirno skozi celotni mesec, meri pa se mesečni kompozitni vzorec (npr. vzorci zraka).

5.1.1. IZVLEČEK PROGRAMA

V poročilu o radioaktivnosti življenjskega okolja Republike Slovenije analiziramo meritve radioaktivnosti v okviru rednega monitoringa radioaktivnosti v Sloveniji, ki ga financirata Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za zdravje. Namen meritev je izračun doze, ki jo zaradi življenja v Sloveniji prejme povprečen prebivalec Slovenije. Poročilo radioaktivnosti življenjskega okolja Republike Slovenije nima namena prikazati sevalnih obremenitev, katerim je izpostavljen prebivalstvo zaradi tehnološko-modificiranih naravnih virov sevanja (radon v bivalnem okolju, rudnik urana Žirovski vrh), delovanja jedrske elektrarne Krško ali vpliva medicinskih virov.

V poročilu so zajeti predvsem podatki o stanju radioaktivne kontaminacije življenjskega okolja kot posledice delovanja preteklih jedrskih eksplozij in černobilske jedrske nesreče.

PROGRAM

Površinske vode

Polletni enkratni odvzem SAVE pri Ljubljani (Laze-Jevnica) in v Brežicah, DRAVE pri Mariboru, SAVINJE pri Celju, MURE pri Petanjcih, KRKE pri Otočcu, KOLPE pri Adlešičih, SOČE pri Anhovem in MORJA v Piranu. Določa se specifična aktivnost gama sevalcev in ^{3}H . V obmejnih rekah Dravi in Muri se določa ^{131}I v enkratnem vzorcu vsake tri mesece.

Zrak

Kontinuirano prečrpavanje zraka skozi zračne filtre na lokacijah v LJUBLJANI, JARENINSKEM VRHU in na PREDMEJI. Meri se vsebnost gama sevalcev na filtri v mesečnem zbiru.

Zemlja

Meri se vsebnost gama sevalcev in ^{90}Sr v treh globinskih plasteh (0 - 5 cm, 5 - 10 cm in 10 - 15 cm) dvakrat letno na neobdelanih travnatih površinah, ki se vzorčijo v LJUBLJANI, KOBARIDU in MURSKI SOBOTI.

Zunanje sevanje gama (hitrost doze)

Merijo se polletne doze zunanjega sevanja s TL dozimetri na 50 lokacijah po Sloveniji. Te nadzorne meritve so bile uvedene kot izboljšava programa kot posledica izkušenj iz černobilske nesreče in imajo akcidentalni pomen.

Padavine

Neprekinjeno vzorčenje tekočih in trdih padavin v LJUBLJANI, NOVEM MESTU, ČEZSOČI in MURSKI SOBOTI. Določajo se specifične aktivnosti gama sevalcev in ^{90}Sr , v Ljubljani mesečno, na ostalih lokacijah trimesečno.

Pitna voda

Odvzem enkratnih vzorcev pitne vode iz šestnajstih vodovodov po Sloveniji. Določa se specifična aktivnost gama sevalcev, ^{90}Sr in ^3H .

Hrana

Sezonsko vzorčenje hrane živalskega in rastlinskega izvora po posameznih regijah po Sloveniji. Določa se vsebnost gama sevalcev in ^{90}Sr . Enake analize se opravljajo tudi dvomesečno v vzorcih mleka, odvetih v LJUBLJANI, KOBARIDU, BOHINJSKI BISTRICI in MURSKI SOBOTI.

5.1.2. IZVAJALCI

Izvajalca nadzornih meritev v življenjskem okolju Republike Slovenije sta ZVD Zavod za varstvo pri delu d.d. in Inštitut Jožef Stefan. Oba izvajalca sta se udeležila tudi mednarodnih interkomparacijskih meritev z namenom, da se zagotovi in preverja kakovost meritev. Dodatne primerjalne meritve vzorcev sta izvajalca izvajala v sklopu nadzornih meritev v programu nadzora radioaktivnosti v okolici NE Krško.

5.1.3. REZULTATI MERITEV

5.1.3.1. Površinske vode

Najvišja specifična aktivnost ^{137}Cs v tekočih vodah, $2,2 \text{ Bq/m}^3$, je bila izmerjena v Dravi (vzorec iz septembra), najvišja specifična aktivnost ^{90}Sr , $3,1 \text{ Bq/m}^3$, pa je bila izmerjena v Savi pri Brežicah (januar). Vrednosti specifične aktivnosti ^{137}Cs v vzorcih tekočih rek so se gibale med $0,6 \text{ Bq/m}^3$ in $2,2 \text{ Bq/m}^3$, če ne upoštevamo rezultatov pod mejo detekcije in med $0,3$ ter $2,6 \text{ Bq/m}^3$, če rezultate pod mejo detekcijo upoštevamo kot izmerjene vrednosti. Povprečna vrednost specifične aktivnosti ^{137}Cs v tekočih vodah v 2007 je bila $1,7 \pm 0,1 \text{ Bq/m}^3$.

V vzorcih rek Save, Drave in Mure so bile izmerjene specifične aktivnosti izotopa ^{131}I , ki se uporablja v terapevtske namene v bolnišnicah v Sloveniji in v Avstriji. Najvišja izmerjena vrednost specifične aktivnosti ^{131}I v Muri je bila $4,3 \text{ Bq/m}^3$, povprečna pa $3,0 \pm 0,2 \text{ Bq/m}^3$. Najvišja izmerjena vrednost specifične aktivnosti ^{131}I v Dravi je bila $0,47 \text{ Bq/m}^3$, povprečna pa $0,34 \pm 0,14 \text{ Bq/m}^3$. V povprečju so upoštevane le vrednosti nad mejo detekcije.

5.1.3.2. Zrak

Meritve specifičnih aktivnosti radionuklidov v zraku so podobne kot v letu 2006. Celotna srednja vrednost ^{137}Cs v Ljubljani je bila $2,9 \times 10^{-3} \text{ mBq/m}^3$, na Jareninskem vrhu $1,7 \times 10^{-3} \text{ mBq/m}^3$ in na Predmeji $2,8 \times 10^{-3} \text{ mBq/m}^3$. Celotna srednja vrednost ^{210}Pb v Ljubljani je bila $0,53 \text{ mBq/m}^3$, na Predmeji $0,64 \text{ mBq/m}^3$ in na Jareninskem vrhu $0,45 \text{ mBq/m}^3$.

5.1.3.3. Zemlja

V vzorcih zemlje iz Ljubljane je bilo v vseh treh plasteh skupaj 6889 Bq/m^2 ^{137}Cs in 127 Bq/m^2 ^{90}Sr . V prvi plasti je bilo 31 %, v drugi 33 % in v tretji 36 % ^{137}Cs . V vzorcih zemlje na lokaciji v Ljubljani je ^{90}Sr največ v prvih dveh plasteh, in sicer 39 % v prvi plasti, 35 % v drugi in v tretji plasti 27 %.

V vzorcih zemlje iz Kobarida je bilo v vseh treh plasteh skupaj 8302 Bq/m^2 ^{137}Cs in 400 Bq/m^2 ^{90}Sr . V prvi plasti je bilo 48 %, v drugi plasti 22 % in v tretji 31 % ^{137}Cs . ^{90}Sr je bilo v prvi plasti 37 %, v drugi plasti 32 % in v tretji plasti 31 %.

V vzorcih zemlje iz Murske Sobote je bilo v vseh treh plasteh skupaj 3666 Bq/m^2 ^{137}Cs in 150 Bq/m^2 ^{90}Sr . V prvi plasti je 35 % ^{137}Cs , v drugi 42 % in v tretji 24 % ^{137}Cs . ^{90}Sr je v prvi plasti 26 %, v drugi plasti 38 % in v tretji plasti 36 %.

5.1.3.4. Padavine

Od umetnih radionuklidov sta opazna samo ^{137}Cs in ^{90}Sr , vendar so specifične aktivnosti večkrat na meji detekcije, še posebej pri majhni količini padavin, tako da so napake pri meritvah precej velike. Najvišji letni used ^{137}Cs je bil izmerjen v Bovcu, $3,4 \text{ Bq/m}^2$ in najmanjši v Murski Soboti, kjer je znašal $0,59 \text{ Bq/m}^2$. Najvišji letni used ^{90}Sr je bil izmerjen v Čezsoči, $1,5 \text{ Bq/m}^2$, najnižji pa v Murski Soboti, $0,25 \text{ Bq/m}^2$.

5.1.3.5. Zunanje sevanje

Povprečna letni okoliški ekvivalent doze $H^*(10)$ zaradi zunanjega sevanja v letu 2007 je bil $885 \mu\text{Sv}$, največji izmerjen okoliški ekvivalent doze je bil $1335 \mu\text{Sv}$ v Jelenji vasi, najnižji pa $614 \mu\text{Sv}$ v Tolminu. Povprečna vrednost mesečnega okoliškega ekvivalenta doze zaradi zunanjega sevanja je bila $74 \mu\text{Sv}$. Izračunan mesečni okoliški ekvivalent na merskih lokacijah pa se giblje od $51 \mu\text{Sv}$ do $111 \mu\text{Sv}$.

5.1.3.5. Pitna voda

V pitni vodi je bilo opaziti izotop cezija, ^{137}Cs , le v sledeh, vrednosti so bile pod $0,3 \text{ Bq/m}^3$. Povprečna vrednost specifičnih aktivnosti ^{90}Sr v vseh odvzetih vzorcih pitne vode je bila $2,17 \text{ Bq/m}^3$. Povprečna vrednost specifične aktivnosti ^3H v vseh merjenih vzorcih pitnih vod iz vodovodov je v letu 2007 znašala 807 Bq/m^3 (od 455 Bq/m^3 do 1450 Bq/m^3).

5.1.3.6. Hrana

Vzorčili smo 32 različnih vzorcev *zelenjave, sadja, moke in mesa* ter 24 vzorcev *mleka* ter določili specifične aktivnosti radionuklidov v odvzetih vzorcih. Povprečna vrednost izmerjenih specifičnih aktivnosti ^{137}Cs v vzorcih mesa brez vzorca divjačine je 0,13 Bq/kg (0,019 – 3,5 Bq/kg), v vzorcih moke 0,068 Bq/kg (0,008 – 0,33 Bq/kg), v vzorcih sadja 0,066 Bq/kg (0,003 – 0,02 Bq/kg) in v vzorcih zelenjave 0,026 Bq/kg (0,015 – 0,039 Bq/kg). Povprečna vrednost izmerjenih specifičnih aktivnosti ^{90}Sr v vzorcih mesa je 0,059 Bq/kg (0,034 – 0,13 Bq/kg), v vzorcih moke 0,18 Bq/kg (0,008 – 0,8 Bq/kg), v vzorcih sadja 0,059 Bq/kg (0,004 – 0,12 Bq/kg) in v vzorcih zelenjave 0,14 Bq/kg (0,026 – 0,37 Bq/kg). Povprečne letne vrednosti specifičnih aktivnosti ^{137}Cs v vzorcih *mleka* se gibljejo od 0,064 Bq/kg v Ljubljani do 0,18 Bq/kg v Bohinjski Bistrici, kar je 15 % višje kot v letu 2006. Vrednosti za ^{90}Sr znašajo od 0,059 Bq/kg v Ljubljani do 0,087 Bq/kg v Kobaridu in so za tretjino višje kot v letu 2006.

5.1.4. OCENA DOZE

Na osnovi povprečne vrednosti specifičnih aktivnosti dolgoživih fisijskih radionuklidov v vzorcih zraka, vode in hrane, odvzetih v letu 2007, povprečnem letnem vnosu posameznih vrst hrane in pitne vode ter ob upoštevanju doznih pretvorbenih faktorjev po UV2 (Uredba o mejnih dozah, radioaktivni kontaminaciji in intervencijskih nivojih, Ur.1 RS, št. 49, 2004) smo ocenili pričakovano efektivna doza H_{70} za dojenčke do enega leta starosti, za otroke od 7 do 12 let, in H_{50} za odrasle. Ocenili smo tudi prispevek k dozi zaradi inhalacije fisijskih radionuklidov, ki pa je zanemarljiv v primerjavi z obsevnimi obremenitvami po drugih prenosnih poteh. Ta prispevek je bil ocenjen na manj kot 1 nSv za ^{137}Cs in ^{90}Sr .

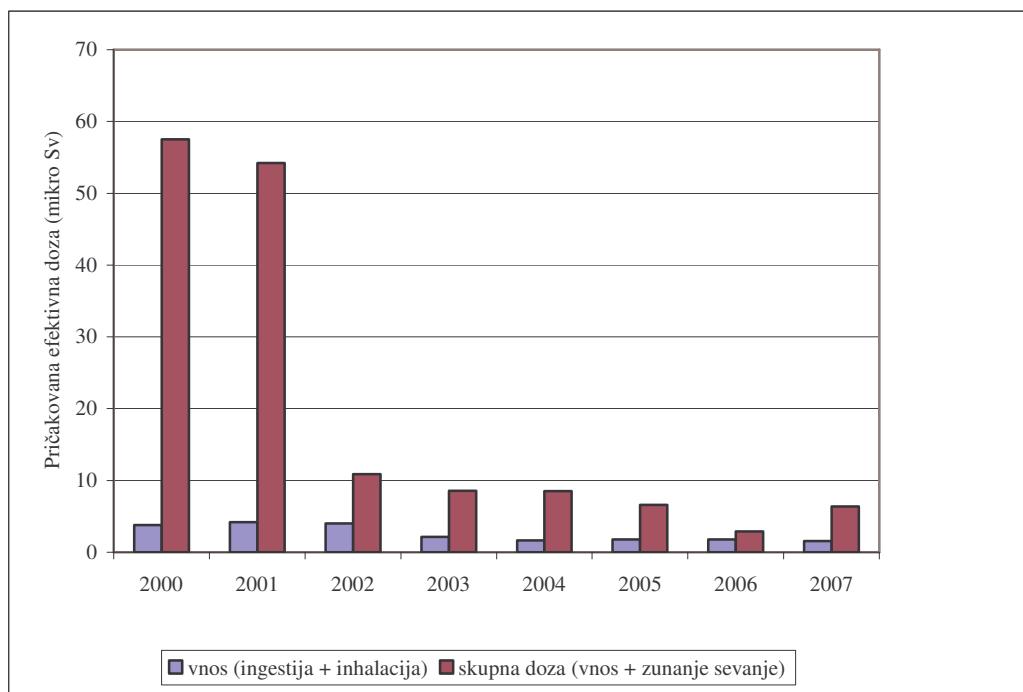
Efektivna doza za odrasle zaradi vnosa umetnih radionuklidov v telo z ingestijo znaša $1,55 \mu\text{Sv}$ na leto. Od tega odpade na $^{90}\text{Sr} 78 \%$ in na $^{137}\text{Cs} 22 \%$. Zunanje sevanje zaradi kontaminacije tal s ^{137}Cs predstavlja največji prispevek k dozi od globalne kontaminacije okolja. Pri oceni letne doze od zunanjega sevanja so bili uporabljeni merski podatki za merilno mesto v Ljubljani ob predpostavki, da posamezniki preživijo na prostem 20 % razpoložljivega časa. Efektivna doza od zunanjega sevanja (pretežno Černobilske nezgode) je bila v preteklem letu ocenjena na $4.8 \mu\text{Sv}$. Skupna doza na odraslega

prebivalca v Sloveniji, ki jo je povzročila splošna kontaminacija okolja s fizijskimi radionuklidi (inhalacija, ingestija in zunanje sevanje, je bila v letu 2007 ocenjena na 6.39 µSv, kot je podano v tabeli (Tabela 5: Obsevna obremenitev prebivalstva v letu 2007 zaradi kontaminacije okolja z dolgoživimi fizijskimi radionuklidi). Na grafikonu (Slika 2) je primerjava efektivnih predvidenih doz za odraslega prebivalca Slovenije za obdobje 2000 – 2007. Na grafikonu je prikazana skupna doza zaradi vseh prispevkov (ingestija, inhalacija, zunanje sevanje) in ločeno doza zaradi zunanjega sevanja, ki največ prispeva k dozni obremenitvi. Padec doze zunanjega obsevanja v letu 2002 je posledica spremenjene metodologije vrednotenja doz. Do leta 2001 se je namreč dozo zunanjega sevanja zaradi černobilske kontaminacije ocenjevalo iz odčitkov TL dozimetrov, kar je bilo obremenjeno z veliko napako meritve. V splošnem lahko rečemo, da je obremenitev prebivalca Slovenije zaradi prisotnosti umetnih radionuklidov v okolju kot posledica Černobilske kontaminacije in bombnih poskusov nekaj µSv letno. Določene letne variacije v oceni doze so posledica posameznih vzorcev z večjimi ali manjšimi koncentracijami radionuklidov ter seveda negotovosti meritev.

Za naravne radionuklide podajamo samo efektivno dozo zaradi ingestije za zaradi ^{210}Pb , ki ima velik dozni pretvorbeni faktor. Najvišja vrednost je za dojenčke do enega leta starosti in znaša 509 µSv, za otroke od 7 do 12 let znaša 257 µSv in za odrasle 121 µSv.

Tabela 5: Obsevna obremenitev prebivalstva v letu 2007 zaradi kontaminacije okolja z dolgoživimi fizijskimi radionuklidi

Prenosna pot	Efektivna doza (µSv)		
	dojenčki	otroci 7 do 12 let	odrasli
Inhalacija (^{137}Cs , ^{90}Sr)	0,001	0,001	0,001
Ingestija (^{137}Cs , ^{90}Sr)			
hrana	4,61	2,09	1,55
pitna voda	0,083	0,062	0,48
Zunanje sevanje (^{137}Cs , ^{90}Sr)	4,8	4,8	4,8
<i>Skupaj v letu 2007</i>	9,50	6.95	6.39

Slika 2: Predvidena efektivna doza H_E za odrasle za obdobje 2000 - 2007

5.1.5. ZAKLJUČEK

Na podlagi meritev radioaktivnosti življenskega okolja Republike Slovenije v letu 2007 ugotavljamo, da so bile specifične aktivnosti umetnih radionuklidov v hrani in zraku 1 % mejnih vrednosti, predpisanih v Uredbi o mejnih dozah, radioaktivni kontaminaciji in intervencijskih nivojih (Ur. list RS, št. 49, 2004).

Letne efektivne doze zaradi ingestije umetnih radionuklidov in letne doze zaradi izpostavljenosti zunanjem sevanju so v okviru povprečnih svetovnih vrednosti, navedenih v poročilu UNSCEAR 1993.

5.2. METODOLOGIJA MERITEV

Meritve v okviru rednega monitoringa življenjskega okolja v Republiki Sloveniji v letu 2007 sta izvajala ZVD in IJS. Za določanje specifičnih aktivnosti radionuklidov v vzorcih iz okolja so se uporabljale visokoločljivostna spektrometrija gama (ZVD in IJS), radiokemična analiza ^{90}Sr (ZVD in IJS) ter radiokemična analiza ^3H (IJS). Za meritve doze zunanjega sevanja so se uporabljali TL dozimetri (ZVD).

Vzorce hrane rastlinskega in živalskega porekla, zraka, padavin, zunanjega sevanja in rek smo na ZVD vzorčili, pripravili in merili v skladu z odobrenimi delovnimi postopki za vzorčenje, pripravo vzorcev in izvajanje meritev specifičnih aktivnosti gama in beta sevalcev v vzorcih iz življenjskega okolja, DP-LMSAR-01, DP-LMSAR-02, DP-LMSAR-03 in DP-LMSAR-07, DP-LMSAR-12 in DP-LMSAR-15, DP-LMSAR-17, DP-LMSAR-18.

IJS je v letu 2007 izvajal meritve radioaktivnosti pitne vode in krmil. Vzorce so na IJS vzorčili, pripravili in merili v skladu s sprejetimi postopki IJS. Sevalce gama se določa v skladu s postopkom *Visokoločljivostna spektrometrija gama v laboratoriju (LMR-DN-10)*, Sr-89/90 pa v skladu s posotpki *Radiokemična izločitev stroncija $^{90}\text{Sr}/^{89}\text{Sr}$ iz okoljskih vzorcev (RK-DN-09)*, *Meritve aktivnosti v pretočno proporcionalnem števcu (RK-DN-10)*, in *Izračun specifičnih aktivnosti stroncija v okoljskih vzorcih (RK-DN-11)*. Rezultati meritev, ki jih je izvajal IJS, so v tabelah v prilogi A tega poročila.

Stalno izvajanje kontrolnih meritev v laboratorijih po definiranih programih, udeležba na interkomparacijskih meritvah doma in v tujini, uporaba standardnih virov radioaktivnosti s certifikati, zagotavljajo kakovostne meritve, zanesljivost rezultatov in sledljivost do mednarodnih etalonov za merila.

Tako ZVD kot IJS sta za izvajanje meritev z metodo visokoločljivostne spektrometrije gama akreditirana v skladu s standardi SIST EN ISO/IEC 17025. Radiokemične analize ^{89}Sr , ^{90}Sr ter ^3H in meritve doze zunanjega sevanja se ne izvajajo po akreditiranih metodah, vendar izvajalci meritev vzdržujejo sistem kakovosti in nenehnega izboljševanja.

Specifične aktivnosti radionuklidov v vzorcih zraka podajamo v Bq/m^3 , v vzorcih tekočih in pitnih vod v Bq/m^3 , v vzorcih padavin na količino padavin, v Bq/m^3 in preračunane na enoto prestrezne površine, v Bq/m^2 . V vzorcih zemlje podajamo specifične aktivnosti radionuklidov v Bq/kg in preračunane na enoto površine za prvo plast od 0 – 5 cm v Bq/m^2 . Specifične aktivnosti radionuklidov v vzorcih hrane (mleko, meso, sadje, zelenjava in močnati izdelki) podajamo v Bq/kg . Doze zunanjega sevanja in efektivne doze za prebivalstvo podajamo v mSv oziroma μSv .

Specifične aktivnosti radionuklidov v vzorcih so preračunane na datum vzorčenja. Število podano za znakom \pm je skupna standardna negotovost in se nanaša na interval zaupanja z 68% zanesljivostjo. Število podano za znakom $<$ je spodnja meja aktivnosti, ki jo lahko določimo za dani izotop in se nanaša na interval zaupanja z 68% zanesljivosti. V spodnji tabeli so prikazane orientacijske vrednosti meje detekcije za različne vzorce in radionuklide za metodo visokoločljivostne spektrometrije gama (Tabela 6).

Tabela 6: Orientacijske vrednosti meje detekcije za različne vzorce in radionuklide

	zemlja	voda	sediment	zrak
	kg	m^3	kg	m^3
Količina vz.	1	0,02	1	10000
Radionuklid	Bq/kg	Bq/m^3	Bq/kg	Bq/m^3
^{40}K	9,0E-01	1,8E+01	7,0E-01	3,5E-05
^{60}Co	1,0E-01	4,1E+00	8,1E-01	5,4E-05
^{131}I	8,9E-02	3,2E+00	7,1E-01	4,3E-05
^{134}Cs	9,6E-02	3,6E+00	7,7E-01	5,1E-05
^{137}Cs	1,0E-01	3,8E+00	8,1E-01	5,4E-05
^{210}Pb	1,1E+00	1,3E+01	7,0E-01	2,6E-05
^{228}Ra	5,0E-01	7,0E+00	4,0E-01	1,4E-05
^{228}Th	2,0E-01	4,0E+00	2,0E-01	8,0E-06
^{226}Ra	3,0E-01	2,3E+00	2,0E-01	4,5E-06
^{238}U	8,0E-01	1,2E+01	6,0E-01	2,3E-05
^{241}Am	1,5E-01	3,5E+00	1,0E+00	5,1E-05

5.3. PROGRAM MERITEV

Program meritev radioaktivne kontaminacije življenjskega okolja v Republiki Sloveniji je bil v letu 2007 enak kot v letu 2006.

Izvajalca programa sta ZVD Zavod za varstvo pri delu d.d., Ljubljana, Chengdujska cesta 25 in Institut Jožef Stefan, Ljubljana, Jamova 39.

Način zbiranja in odvzema vzorcev, priprava in obdelava ter meritve radioaktivnosti so v skladu z enotno metodologijo, predpisano z zgoraj citiranimi pravilniki.

Stalen nadzor nad kontaminacijo okolja s sevalci gama in ^{90}Sr je tudi v letu 2007 zajel najpomembnejše člene prehrambene verige in tako kot v prejšnjih letih, upošteval padavinsko različna področja. Na podlagi černobilskih izkušenj so v programu tudi merilniki hitrosti doze gama sevanja, kakor tudi termoluminiscentni dozimetri in sicer na večjih krajih v Sloveniji, ki služijo za indikacijo nihanj zunanjega sevanja gama oziroma za določevanje prejetih doz prebivalstva zaradi zunanjega sevanja gama.

Lokacije vzorčenja zraka, padavin, zemlje, tekočih in pitnih vod ter merilna mesta doz zunanjega sevanja so ostala v splošnem enaka kot v letu 2006. ZVD je v letu 2007 izvajal meritve radioaktivnosti zraka, zemlje, padavin, tekočih vod, hrane in zunanjega sevanja, IJS pa meritve radioaktivnosti pitnih vod in krmil.

Program meritev v Sloveniji v letu 2007 je prikazan v tabeli (Tabela 7).

Tabela 7: Program meritev v življenjskem okolju v Sloveniji v letu 2007

Vrsta in opis meritev	Vzorčevalno mesto	Vrsta vzorca	Pogostost meritev	Letno št. meritev
1.0. REKE, MORJE				
1.1. Izotopska analiza VL spektrometrija gama	SAVA (Ljubljana) SAVA (Brežice) DRAVA (Maribor) SOČA (Anhovo) SAVINJA (Celje) MURA (Petanjci) KRKA (Otočec) KOLPA (Adlešiči) MORJE (Piran) MORJE (Piran)	voda voda voda voda voda voda voda voda voda sediment	polletno polletno polletno polletno polletno polletno polletno polletno polletno polletno	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2
1.2. Specifična analiza H-3	SAVA (Ljubljana) SAVA (Brežice) DRAVA (Maribor) MURA (Petanjci)	voda voda voda voda	polletno polletno polletno polletno	2 2 2 2
1.3. Specifična analiza Sr-90	SAVA (Ljubljana) DRAVA (Maribor) MURA (Petanjci)	voda voda voda	polletno polletno polletno	2 2 2
1.4. I-131	DRAVA (Maribor) MURA	voda voda	kvarthalno kvarthalno	4 4
2.0. ZRAK				
2.1. Izotopska analiza partikulatov VL gamaspektrometrija	Ljubljana Jareninski vrh Predmeja	Kontinuirano črpanje skozi filter	mesečno mesečno mesečno	12 12 12
3.0. ZEMLJIŠČE				
3.1. Izotopska analiza VL spektrometrija gama	Ljubljana Kobarid Murska Sobota	Vzorec neobdelanega zemljišča v globinah: 0 - 5 cm 5 - 10 cm 10 - 15 cm	2 x letno 2 x letno 2 x letno	6 6 6
3.2. Specifična analiza Sr-90	Ljubljana Kobarid Murska Sobota	Vzorec neobdelanega zemljišča v globinah: 0 - 5 cm 5 - 10 cm 10 - 15 cm	2 x letno 2 x letno 2 x letno	6 6 6
3.3. Meritev letne doze zunanjega sevanja po Sloveniji 50 TLD		TL - H*(10)	polletno	100

Tabela 7 (nadaljevanje). Program meritev v življenjskem okolju v Sloveniji v letu 2007

Vrsta in opis meritev	Vzorčevalno mesto	Vrsta vzorca	Pogostost meritev	Letno št. meritev
4.0. TRDE IN TEKOČE PADAVINE				
4.1. Izotopska analiza VL spektrometrija gama	Ljubljana Bovec Murska Sobota Novo mesto	Zbirna količina skupnega useda v enem mesecu na višini 1m od tal	mesečno tromesečno tromesečno tromesečno	12+12 4 4 4
4.2. Specifična analiza Sr-90	Ljubljana Bovec Murska Sobota Novo mesto	Zbirna količina skupnega useda	tromesečno tromesečno tromesečno tromesečno	4 4 4 4
4.3. Specifična analiza H-3	Ljubljana	Zbirna količina skupnega useda	mesečno	12
5.0. PITNA VODA				
Izotopska analiza				
5.1. VL spektrometrija gama	vodovodi:	enkratni vzorec	1 x letno	15
5.2. Specifična analiza H-3	15 lokacij		1 x letno	15
5.3. Specifična analiza Sr-90	po Sloveniji		1 x letno	15
6.0. HRANA				
6.1. Hrana rastlinskega porekla (1)				
6.1.1. Zelenjava	Ljubljana	Sezonska zelenjava	1 x letno	8
6.1.1.1. Izotopska analiza VL gama	Novo mesto Koper Murska Sobota Celje	(7 močno zastopanih vrst): krompir, solata, špinaca, korenje, zelje, fižol, paradižnik		
6.1.1.2. Specifična analiza Sr-90	Ljubljana Novo mesto Koper Murska Sobota Celje	Sezonska zelenjava (7 močno zastopanih vrst) med	1 x letno	8
6.1.2. Sadje	Ljubljana	Sezonsko sadje	1 x letno	8
6.1.2.1. Izotopska analiza VL gama	Novo mesto Koper Nova Gorica Celje Maribor z okolico	jabolka, breskve, češnje, slive, hruške, (jagode, češnje samo na dveh lokacijah)		
6.1.2.2. Specifična analiza Sr-90	Ljubljana Novo mesto Koper Nova Gorica Celje Maribor z okolico	Sezonsko sadje jabolka, breskve, češnje, slive, hruške, (jagode, češnje samo na dveh lokacijah)	1 x letno	8

Tabela 7 (nadaljevanje). Program meritev v življenjskem okolju v Sloveniji v letu 2007

Vrsta in opis meritev	Vzorčevalno mesto	Vrsta vzorca	Pogostost meritev	Letno št. meritev
6.1.3. Žito, kruh	Ljubljana	pšenica, koruza, rž,	1 x letno	8
6.1.3.1. Izotopska analiza VL gama	Novo mesto	ječmen (vse lokacije)		
	Koper	kruh, bela moka	1 x letno	
	Murska Sobota	(dve lokaciji)		
	Celje			
6.1.3.2. Specifična analiza Sr-90	Ljubljana	pšenica, koruza, rž,	1 x letno	8
	Novo mesto	ječmen (vse lokacije)		
	Koper	kruh, bela moka		
	Murska Sobota	(dve lokaciji)		
	Celje			
6.2. Hrana živalskega porekla (1)				
6.2.1. Izotopska analiza VL gama	Ljubljana	sir, jajca, goveje meso,	1 x letno	8
	Novo mesto	svinjsko meso, ribe		
	Koper	perutnina, med,		
	Murska Sobota	divjačina (na eni		
	Celje	lokaciji)		
	Slovenj Gradec			
	Ljubljana	mleko		6
	Bohinjska Bistrica	mleko		6
	Kobarid	mleko		6
	Murska Sobota	mleko		6
6.2.2. Specifična analiza Sr-90	Ljubljana	mleko		6
	Bohinjska Bistrica	mleko		6
	Kobarid	mleko		6
	Murska Sobota	mleko		6
6.2.3. Specifična analiza Sr-90		svinjsko meso,	1 x letno	4
		goveje meso		
7.0. KRMILA, GNOJILA, FOSFATI				
7.1. Izotopska analiza VL gama	10 lokacij	enkratni vzorec	1 x letno	12
7.2. Specifična analiza Sr-90	10 lokacij	enkratni vzorec	1 x letno	12

5.4. KOMENTAR K REZULTATOM MERITEV

5.4.1. TEKOČE VODE

5.4.1.1. VL izotopska analiza gama sevalcev

Meritve tekočih voda so bile opravljene v dveh enkratnih vzorcih rek Save v Ljubljani (Laze - Jevnica) in Brežicah, Drave pri Mariboru, Mure pri Petanjcih, Savinje pri Celju, Krke pri Otočcu, Soče pri Anhovem in Kolpe pri Adlešičih. Rezultati so prikazani v tabelah TVP1-07, TVP1-07 (nadaljevanje), TVP2 07 in TVP2-07 (nadaljevanje) v prilogi A.

Najvišja specifična aktivnost ^{137}Cs je bila izmerjena v Dravi v Dravogradu, $2,2 \text{ Bq/m}^3$, najvišja specifična aktivnost ^{90}Sr pa je bila izmerjena v Savi pri Brežicah, $3,1 \text{ Bq/m}^3$. Izmerjene vrednosti specifične aktivnosti ^{137}Cs v vzorcih tekočih rek so se gibale med $0,3 \text{ Bq/m}^3$ in $2,2 \text{ Bq/m}^3$. V vzorcih rek Save, Drave in Mure so bile izmerjene specifične aktivnosti izotopa ^{131}I , ki se uporablja v terapevtske namene v bolnišnicah v Sloveniji in v Avstriji. Najvišja vrednost specifične aktivnosti ^{131}I je bila izmerjena v Savi, $13,9 \text{ Bq/m}^3$. Določali smo tudi specifične aktivnosti naravnih radionuklidov uranove in torijeve vrste ter ^{40}K in ^{7}Be . Vrednosti ^{210}Pb so se gibale med $0,2 \text{ Bq/m}^3$ in $15,9 \text{ Bq/m}^3$ s povprečno vrednostjo $5,0 \pm 1,0 \text{ Bq/m}^3$, ^{7}Be med $1,9 \text{ Bq/m}^3$ in 110 Bq/m^3 s povprečno vrednostjo $18,6 \pm 0,8 \text{ Bq/m}^3$, ^{40}K pa med $4,2 \text{ Bq/m}^3$ in 90 Bq/m^3 s povprečno vrednostjo $41,2 \pm 1,4 \text{ Bq/m}^3$.

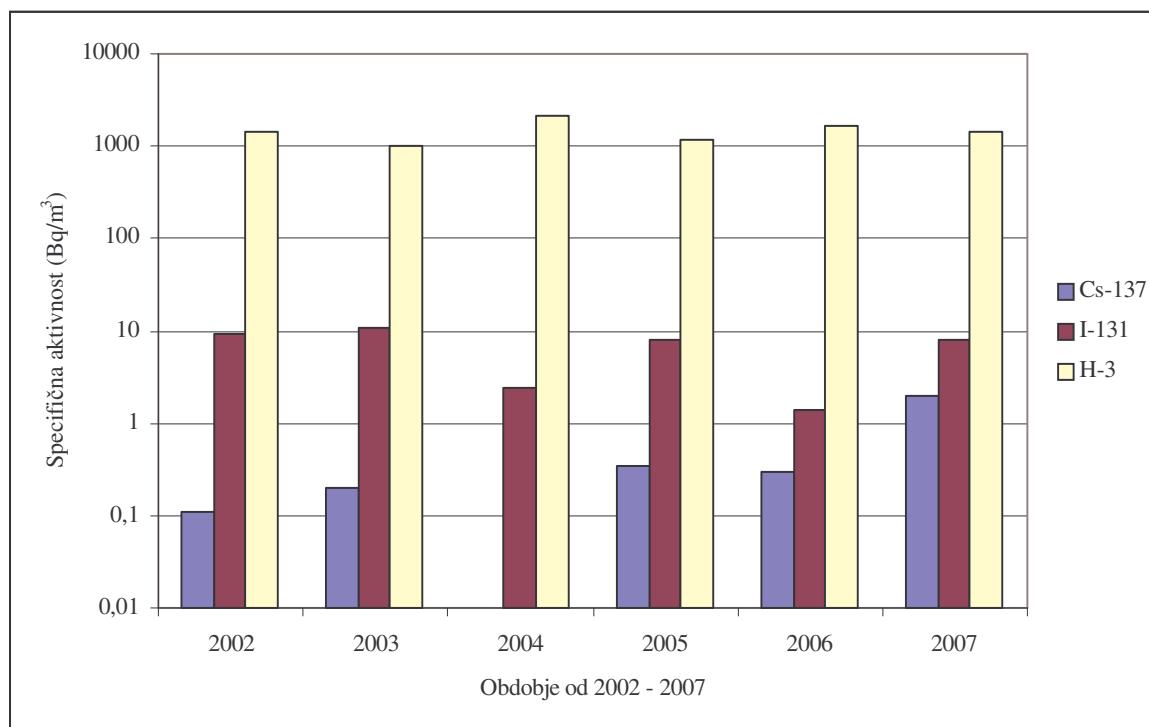
5.4.1.2. Specifična analiza ^{3}H

V vzorcih rek Save, Drave in Mure so bile opravljene meritve specifične aktivnosti ^{3}H , katerih povprečne vrednosti so se gibale v območju od 1225 Bq/m^3 do 1800 Bq/m^3 . Srednja vrednost ^{3}H v vseh odvzetih vzorcih rek je bila $1501 \pm 178 \text{ Bq/m}^3$.

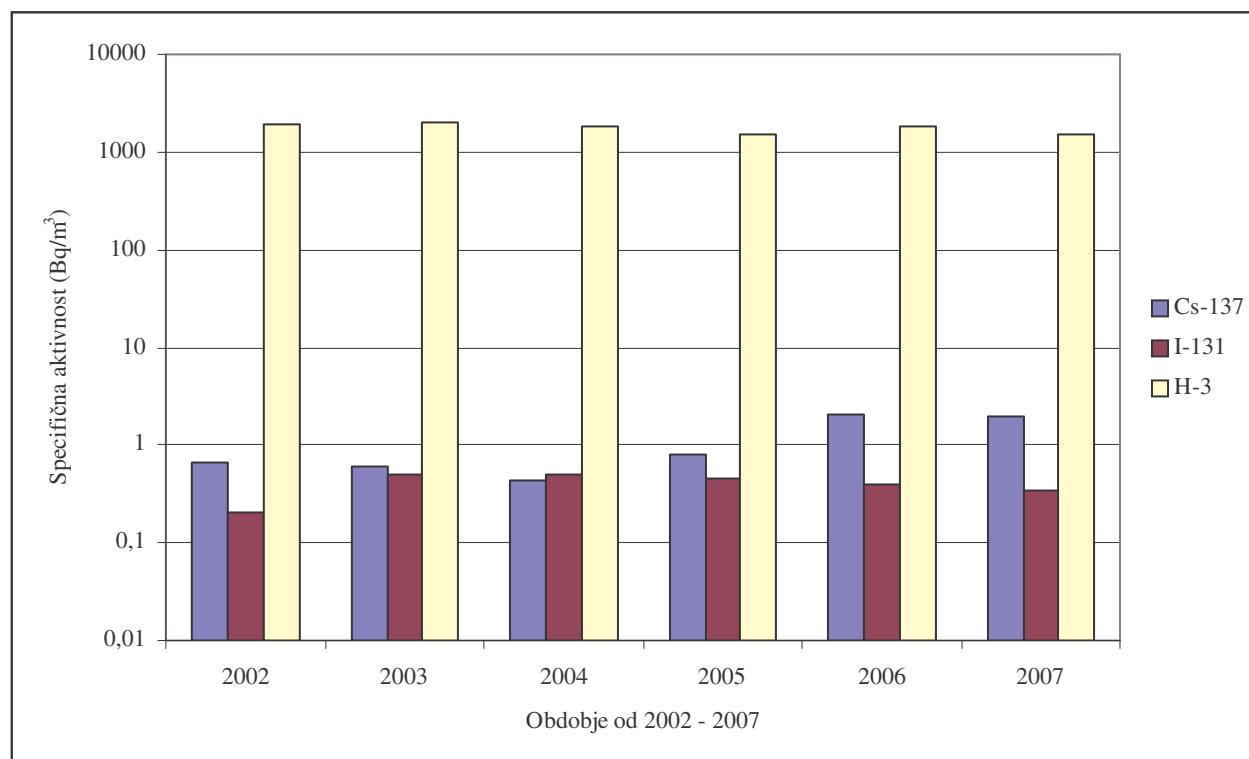
5.4.1.3. ^{131}I v rekah, ki pritečejo iz Avstrije

V rekah Muri in Dravi so se opravljale trimesečne enkratne meritve specifične aktivnosti ^{131}I . Najvišja izmerjena vrednost specifične aktivnosti ^{131}I v Muri je bila 433 Bq/m^3 , povprečna pa $3,0 \pm 0,2 \text{ Bq/m}^3$. Najvišja izmerjena vrednost specifične aktivnosti ^{131}I v Dravi je bila $0,47 \text{ Bq/m}^3$, povprečna pa $0,34 \pm 0,14 \text{ Bq/m}^3$. Rezultati so prikazani v tabelah JDV07 in JMU07 v prilogi A.

Na slikah (Slika 3, Slika 4) so prikazane povprečne vrednosti specifičnih aktivnosti ^{137}Cs , ^{131}I in ^3H v rekah Savi (povprečje lokacije Dol pri Ljubljani in Brežice) in Dravi v Dravogradu za obdobje 2002-2007. Zanimivo je, da je ^{131}I v Savi za velikostni red več kot v Dravi, kar je najbrž posledica izpustov ^{131}I iz Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, kjer izvajajo terapijo z omenjenim izotopom. Zaključke o razmerjih izotopa v obeh rekah pa je zaradi narave izvajanja terapevtskih postopkov in le dveh letnih meritev enkratnih vzorcev težko potegniti.

Slika 3: Specifične aktivnosti ^{137}Cs , ^{131}I in ^3H v reki Savi za obdobje 2002-2007

Slika 4: Specifične aktivnosti ^{137}Cs , ^{131}I in ^3H v reki Dravi za obdobje 2002-2007

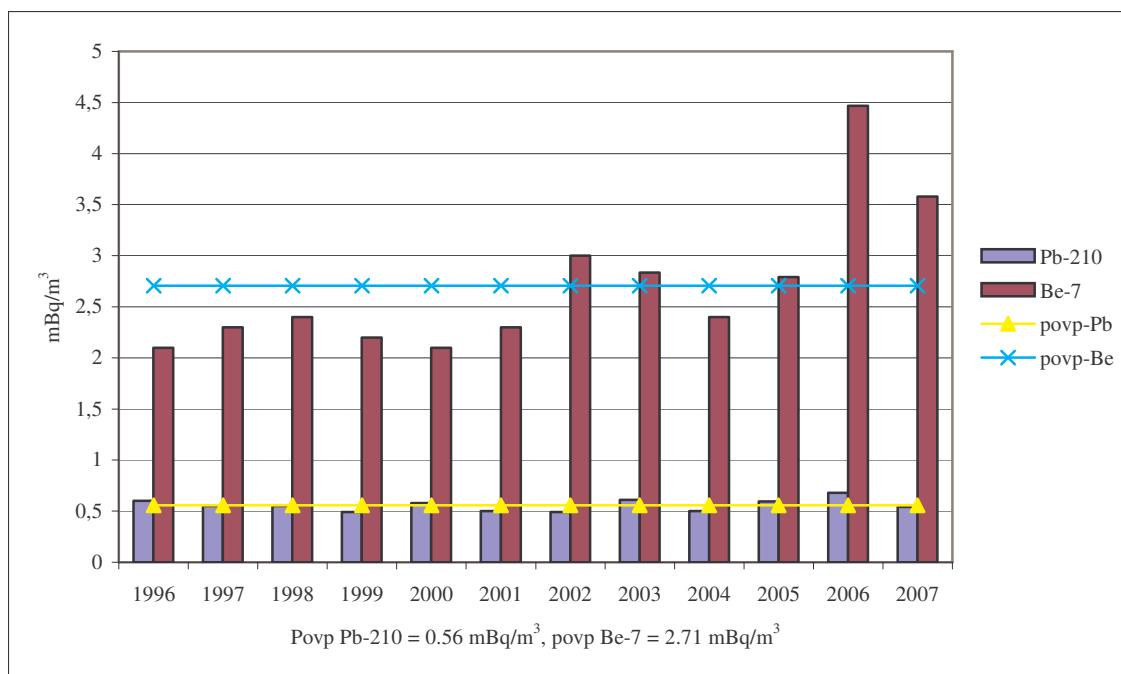
5.4.2. ZRAK

5.4.2.1. VL izotopska analiza gama sevalcev

Meritve so se kot v preteklih letih izvajale na lokacijah Ljubljana in Predmeja, namesto lokacije Jezersko pa od leta 2005 dalje poteka vzorčenje zraka na Jareninskem vrhu pri Mariboru. Zrak se kontinuirano vzorči, analize sevalcev gama sestavljenih vzorcev pa se opravljajo mesečno. Rezultati so podani v tabelah ZRLJ07, ZRPM07 in ZRJV07 v prilogi A.

Celoletna povprečna vrednost specifične aktivnosti ^{137}Cs na lokaciji vzorčenja v Ljubljani je bila $(2,9 \pm 0,3) \cdot 10^{-3} \text{ mBq/m}^3$, na lokaciji vzorčenja na Jareninskem vrhu $(1,7 \pm 0,2) \cdot 10^{-3} \text{ mBq/m}^3$ in na lokaciji vzorčenja na Predmeji $(2,8 \pm 0,4) \cdot 10^{-3} \text{ mBq/m}^3$. Poleg naravnih radionuklidov je

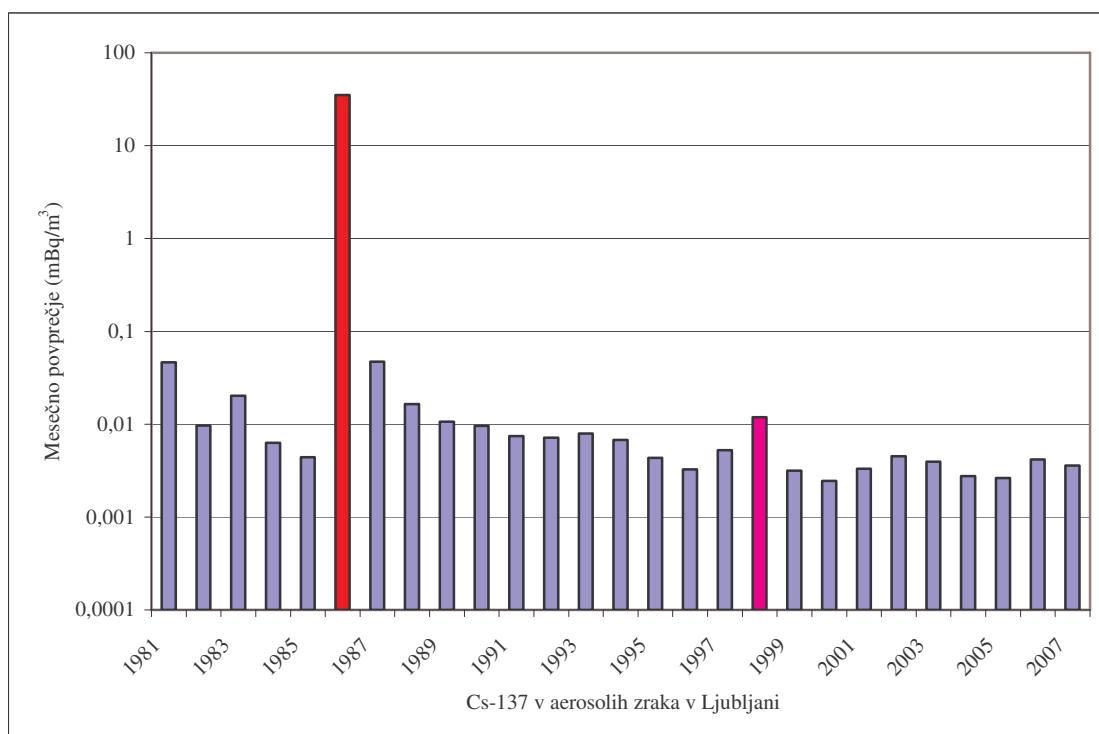
opaziti tudi kozmogeni ${}^7\text{Be}$. Povprečna letna vrednost specifične aktivnosti za ${}^7\text{Be}$ je bila na Jareninskem vrhu ($3,00 \pm 0,06$) mBq/m^3 , ($2,95 \pm 0,07$) mBq/m^3 v Ljubljani in ($5,10 \pm 0,14$) mBq/m^3 na Predmeji. Povprečna vrednost koncentracije ${}^7\text{Be}$ za področje cele Slovenije v letu 2007 je ($3,68 \pm 0,04$) mBq/m^3 . Na sliki (Slika 5) so prikazane povprečne celoletne vrednosti specifičnih aktivnosti v zraku iz vseh treh lokacij vzorčenja za ${}^{210}\text{Pb}$ in kozmogeni ${}^7\text{Be}$ za obdobje od 1996 do 2007, na sliki (Slika 6) pa povprečne celoletne vsote specifičnih aktivnosti za ${}^{137}\text{Cs}$ za Ljubljano za obdobje 1986 – 2007.

Slika 5: Povprečne celoletne specifične aktivnosti ${}^{210}\text{Pb}$ in ${}^7\text{Be}$ v zraku za obdobje od 1996 do 2007 za Slovenijo (povprečje vseh treh lokacij vzorčenja)

Iz (Slika 5) je razvidno, da je specifična aktivnost ${}^{210}\text{Pb}$ skozi celotno obdobje dokaj konstantna, povprečna vrednost je $0,56 \text{ mBq/m}^3$. Vrednosti specifičnih aktivnosti ${}^7\text{Be}$ se gibajo med $2 - 4,5 \text{ mBq/m}^3$, povprečna vrednost je $2,7 \text{ mBq/m}^3$. V letu 2007 je izmerjena vrednost ${}^7\text{Be}$ v zraku nižja kot v letu 2006, a višja kot v preteklih letih. Višja od povprečja je predvsem vrednost iz leta 2006. Utemeljene razlage za povečanje ni, saj npr. vrednosti ${}^7\text{Be}$ v vzorcih padavin v letu 2006 niso povečane v primerjavi s preteklimi leti. Morda je povečanje ${}^7\text{Be}$ v zraku leta 2006 posledica zamenjave izvajalca meritev radioaktivnosti v zraku. Podobno lahko ugotovimo tudi pri ${}^{238}\text{U}$, le da so izmerjene vrednosti leta 2006 nižje. Obenem je potrebno opozoriti, da so v

povprečnih vrednostih upoštevane meje detekcije. Le to so pri izvajalcu meritev leta 2006 IJS nekaj $\mu\text{Bq}/\text{m}^3$, če vrednosti ni, npr. meritve zraka za december na lokaciji Podgorica, pa se »nevrednost« šteje kot vrednost 0 v povprečju. Podobno je povprečja v preteklosti določal tudi ZVD.

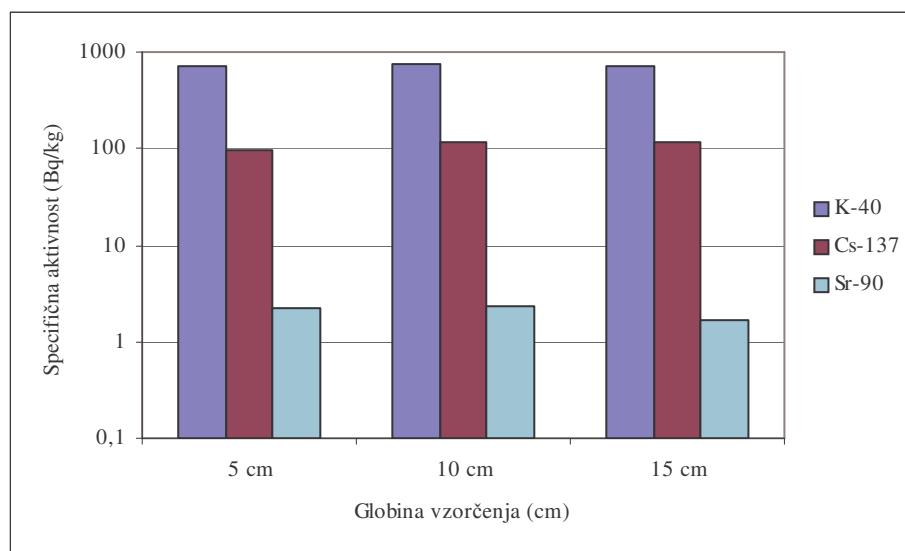

Slika 6: Povprečne celoletne vsote specifične aktivnosti ^{137}Cs v zraku za obdobje od 1986 do 2007 za Ljubljano

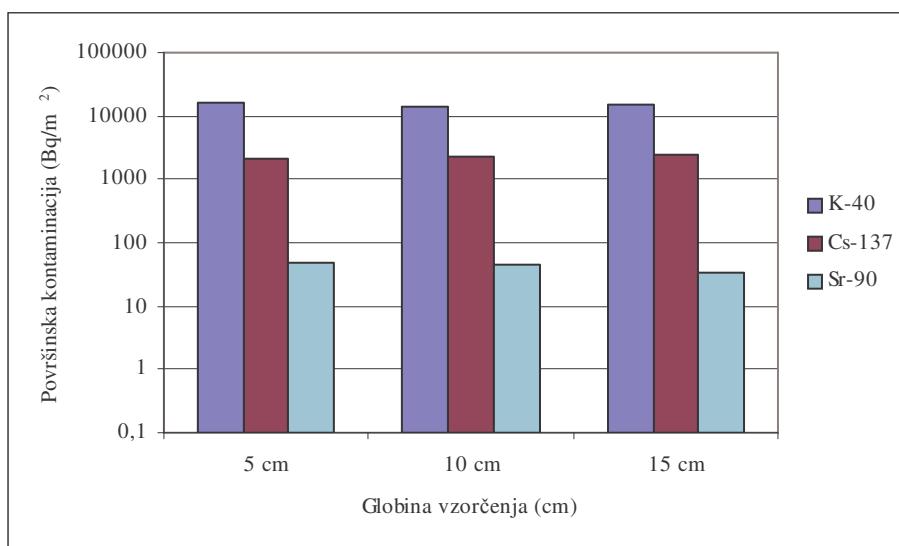
Mesečne koncentracije ^{137}Cs po letu 1986, ko so bile najvišje zaradi černobilske nesreče padajo. Po letu 2000 so večinoma v območju $0,002 - 0,004 \text{ mBq}/\text{m}^3$. Povprečne letne koncentracije ^{137}Cs v zraku v Ljubljani se po letu 2000 gibljejo v območju vrednosti $0,002 - 0,005 \text{ mBq}/\text{m}^3$. Edino povišanje po černobilski nesreči je bilo vidno leta 1998, v času nezgode v jeklarni Acerinox v Španiji (Algeciras), kjer so stalili radioaktivni vir ^{137}Cs , zaradi česar so bile izmerjene vrednosti okoli $0,1 \text{ mBq}/\text{m}^3$.

5.4.3. ZEMLJA

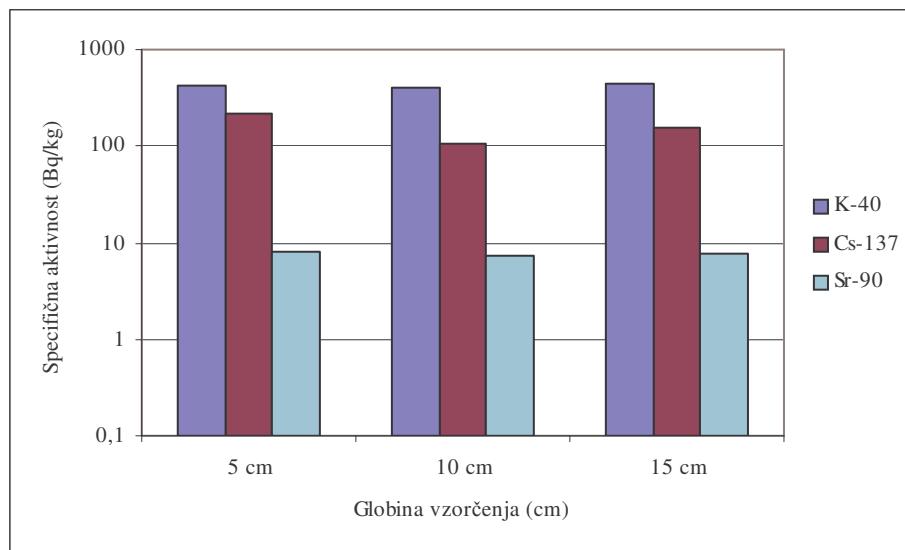
Zemljo smo vzorčili na treh globinah 0 – 5 cm, 5 – 10 cm, 10 – 15 cm na lokacijah Ljubljana, Kobarid in Murska Sobota v spomladanskem in jesenskem obdobju. Rezultati meritev specifičnih aktivnosti radionuklidov v vzorcih zemlje so prikazani v tabelah ZLJ07-A, ZLJ07-B, ZKO07-A, ZKO07-B, ZMS07-A in ZMS07-B ter slikah (Slika 7, Slika 8, Slika 9, Slika 10, Slika 11, Slika 12).

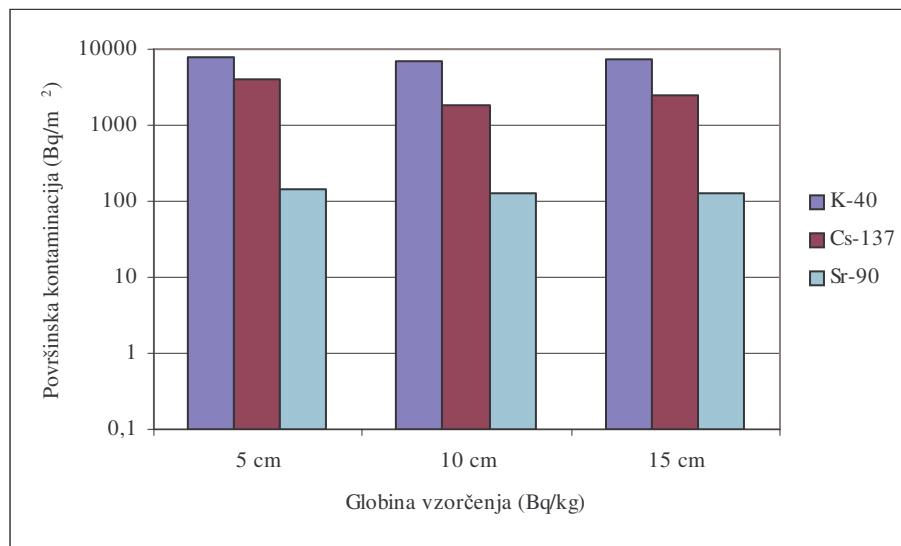
Slika 7: Povprečna letna specifična aktivnost ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr v zemlji, Ljubljana, 2007

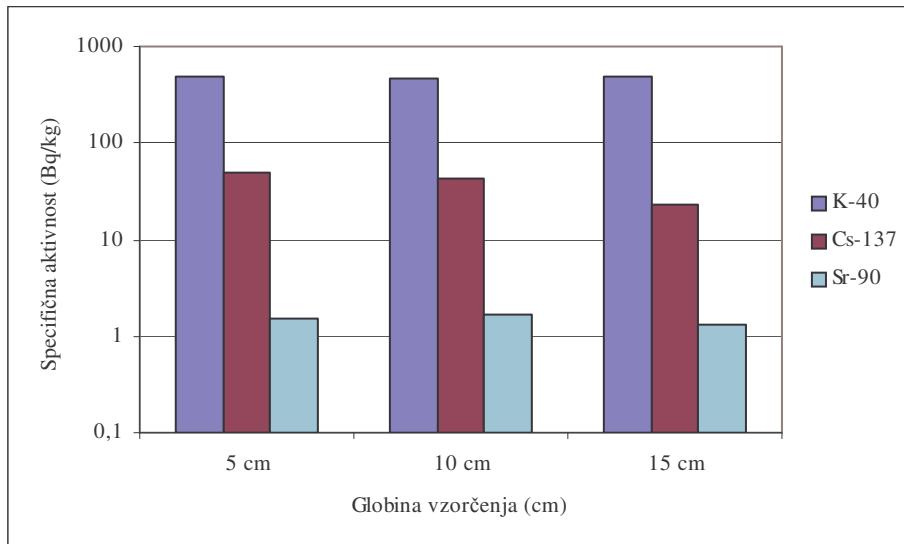
Slika 8: Površinska kontaminacija tal s ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr , Ljubljana, 2007

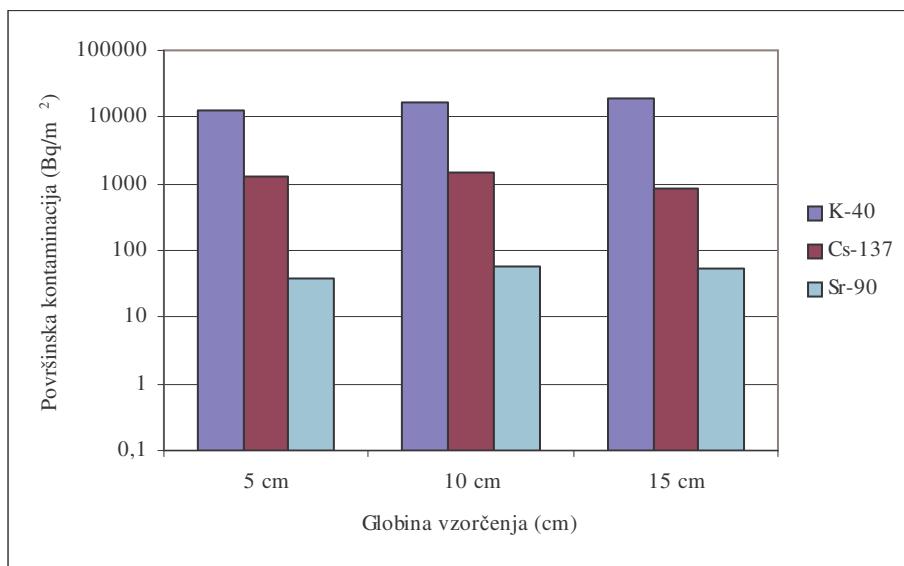
Slika 9: Specifična aktivnost ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr v zemlji, Kobarid, 2007

Slika 10: Površinska kontaminacija tal s ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr , Kobarid, 2007

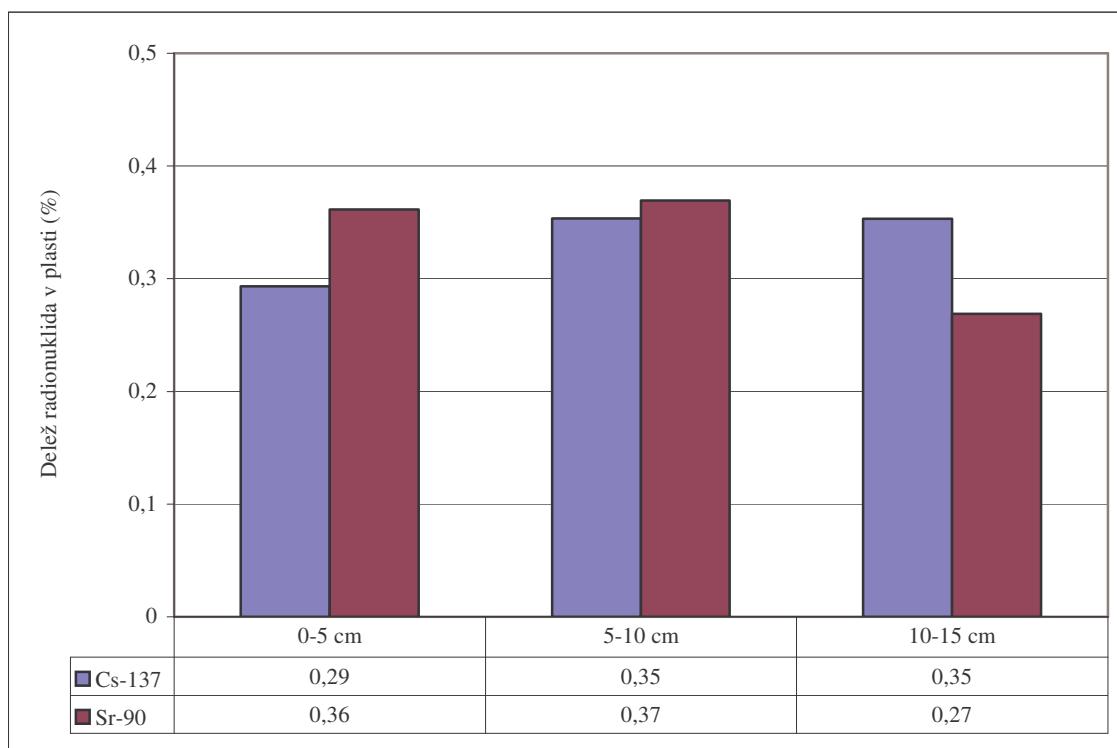
Slika 11: Specifična aktivnost ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr v zemlji, Murska Sobota, 2007

Slika 12: Površinska kontaminacija tal s ^{137}Cs , ^{40}K in ^{90}Sr , Murska Sobota, 2007

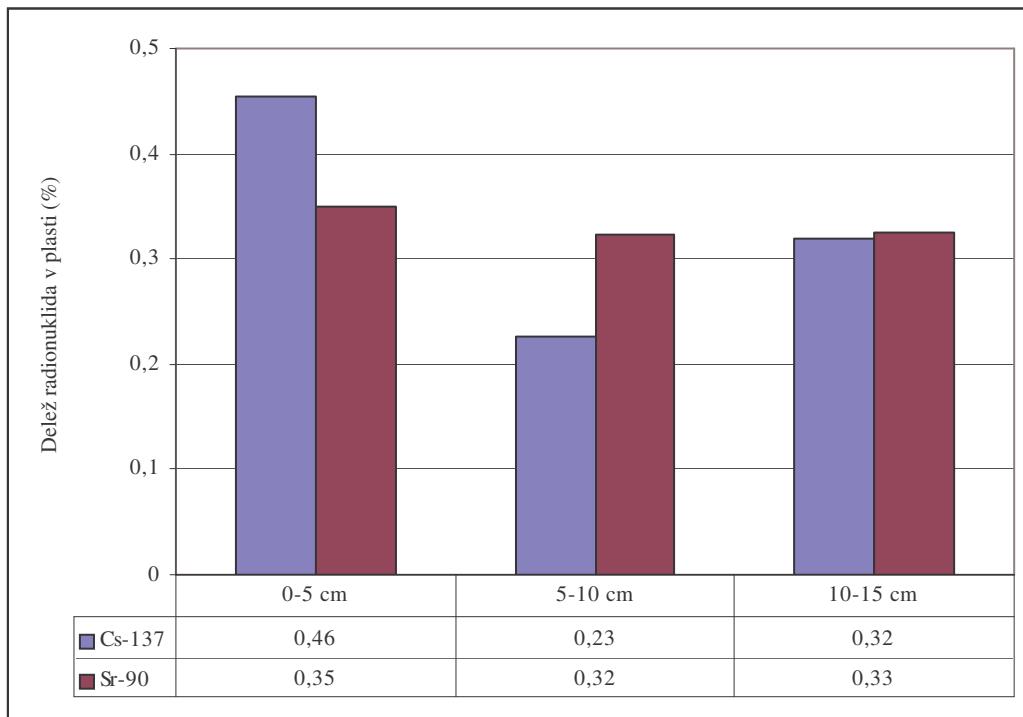
Specifične aktivnosti v vseh treh plasteh so v tabelah prikazane v enotah Bq/kg posušene zemlje, za prvo plast pa so tudi preračunane na enoto površine v Bq/m^2 , skladno z navodilom, sprejetim na eni izmed sej strokovne komisije za varstvo pred sevanji pri Ministrstvu za zdravstvo. Pri tem so preračunane tudi vrednosti za naravne radionuklide, za katere pa vemo, da ne predstavljajo površinske kontaminacije.

V vzorcih zemlje iz Ljubljane je bilo uteženo povprečje specifične aktivnosti v vseh treh plasteh 111,5 Bq/kg ^{137}Cs in 2,1 Bq/kg ^{90}Sr . V prvi plasti je bilo 29 %, v drugi 35 % in v tretji 35 % ^{137}Cs . ^{90}Sr je več v zgornjih plasteh in sicer 36 % v prvi plasti, 37 % v drugi in najmanj v tretji plasti 27 % (Slika 13).

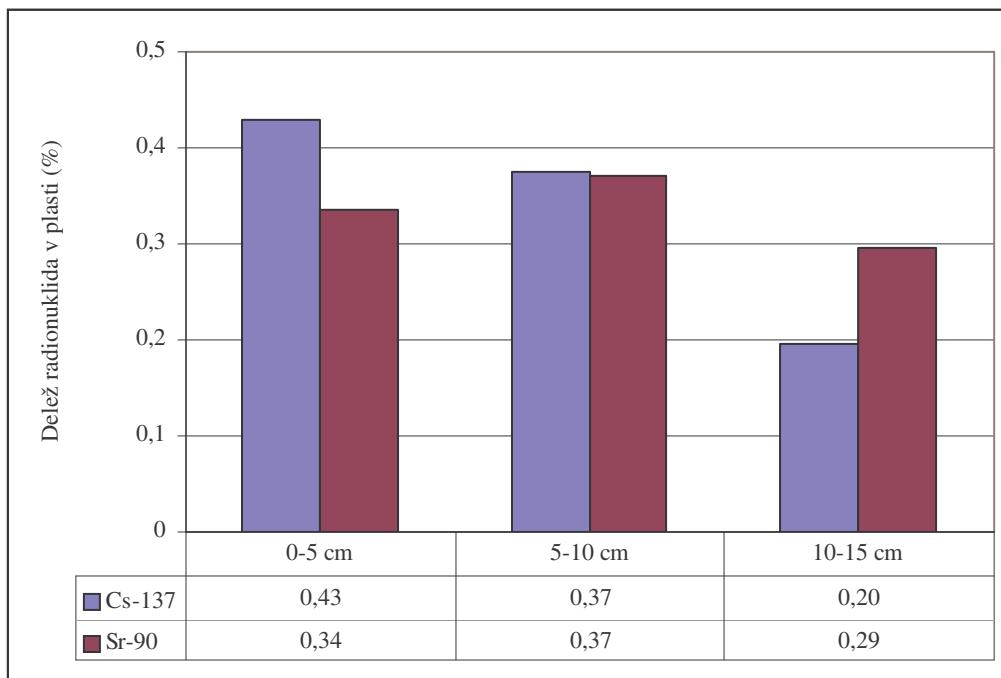
Slika 13: Delež ^{137}Cs in ^{90}Sr v posamezni plasti zemlje iz Ljubljane

V vzorcih zemlje iz Kobarida je bilo uteženo povprečje specifične aktivnosti 160,1 Bq/kg ^{137}Cs in 7.7 Bq/kg ^{90}Sr . V prvi plasti je bilo 46 %, v drugi plasti 23 % in v tretji 32 % ^{137}Cs . Izotopa ^{90}Sr je v vseh plasteh približno enako, v prvi plasti ga je 35 %, v drugi plasti 32 % in v tretji plasti 33 % (Slika 14).

Slika 14: Delež ^{137}Cs in ^{90}Sr v posamezni plasti zemlje iz Kobarida

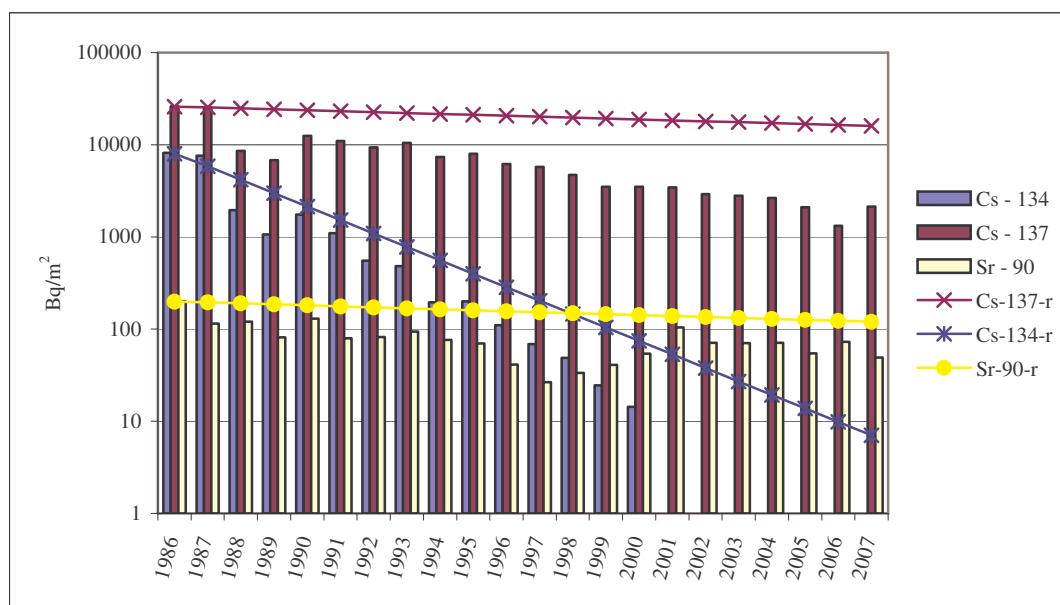
V vzorcih zemlje iz Murske Sobote je bilo uteženo povprečje specifične aktivnosti ^{137}Cs 36,7 Bq/kg in ^{90}Sr 1,5 Bq/kg. V prvi plasti je 43 % ^{137}Cs , v drugi 37 % in v tretji 20 % ^{137}Cs . ^{90}Sr je v prvi plasti 34 %, v drugi plasti 37 % in v tretji plasti 20 % (Slika 15).

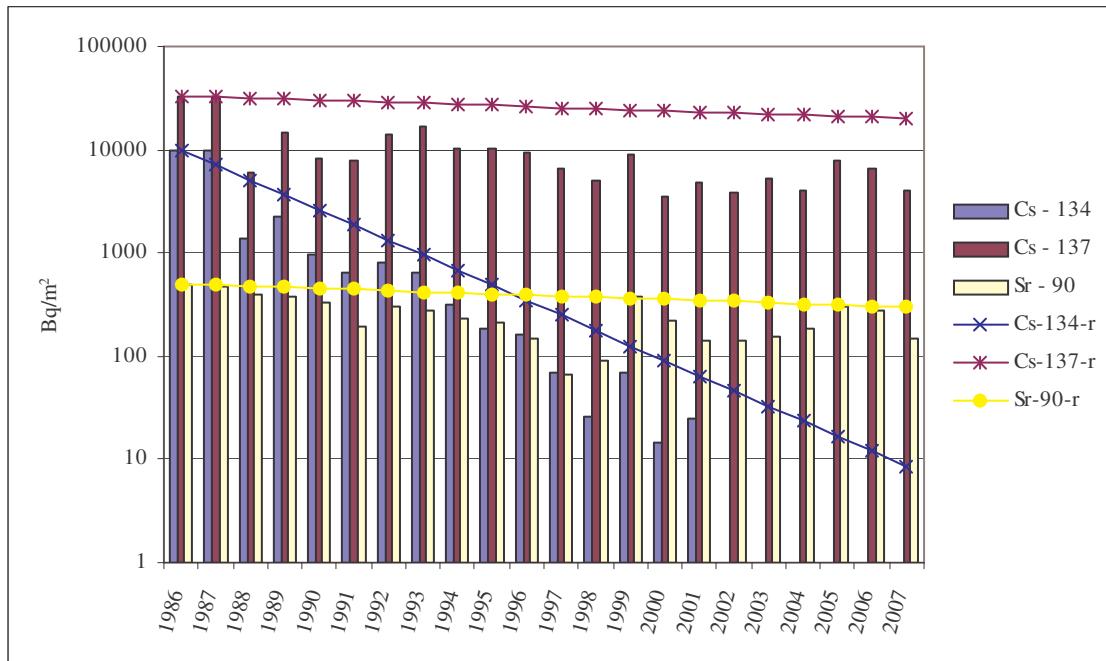
Slika 15: Delež ^{137}Cs in ^{90}Sr v posamezni plasti zemlje iz Murske Sobote

Zaradi značilnosti terena, kotanjavosti, nagnjenosti, difuzijskih lastnosti zemlje in lokalnih posebnosti padavin v času černobilske nesreče, se vrednosti specifičnih aktivnosti ^{137}Cs ali ^{90}Sr močno razlikujejo že na lokalni ravni. Že na razdalji nekaj metrov med lokacijama vzorčenja se lahko specifične aktivnosti razlikujejo za faktor dva. Očitno so difuzijski procesi ^{90}Sr in ^{137}Cs v različnih tipih zemlje različni.

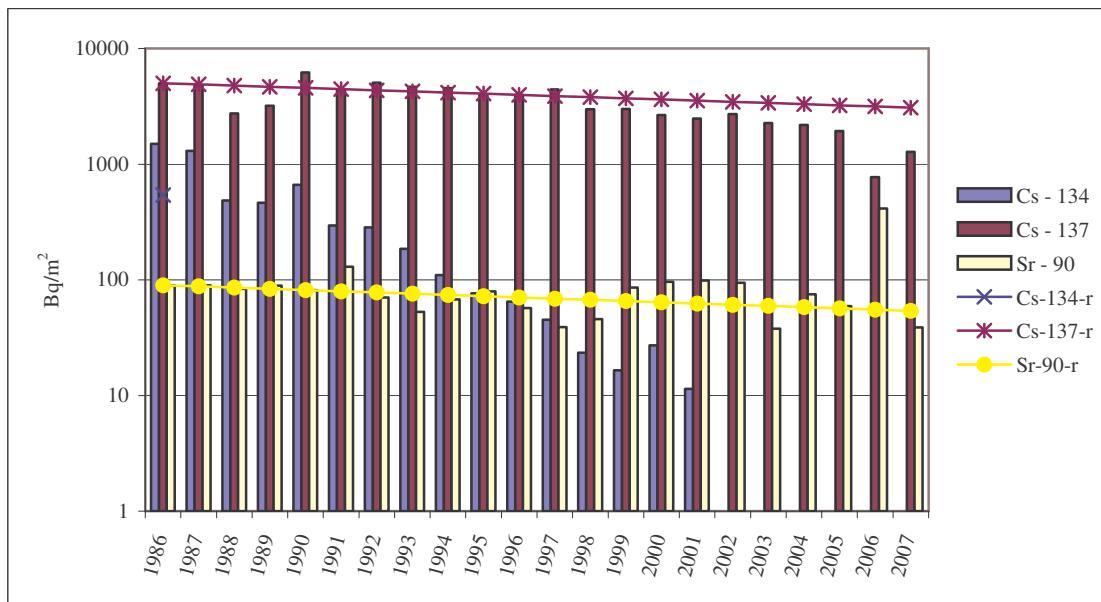
Na slikah (Slika 16, Slika 17, Slika 18) so prikazane specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0 - 5 cm za Ljubljano, Kobarid in Mursko Soboto za obdobje 1986 – 2007. Poleg povprečnih letnih specifičnih aktivnosti so prikazane tudi vrednosti za naravni razpad omenjenih radionuklidov za isto obdobje, ob privzetih začetnih vrednostih, izmerjenih v aprilu 1986.

Slika 16: Specifične aktivnosti – depozit za ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-5 cm za Ljubljano, 1986 - 2007

Slika 17: Specifične aktivnosti – depozit ¹³⁴Cs, ¹³⁷Cs in ⁹⁰Sr v plasti 0-5 cm za Kobarid, 1986 – 2007

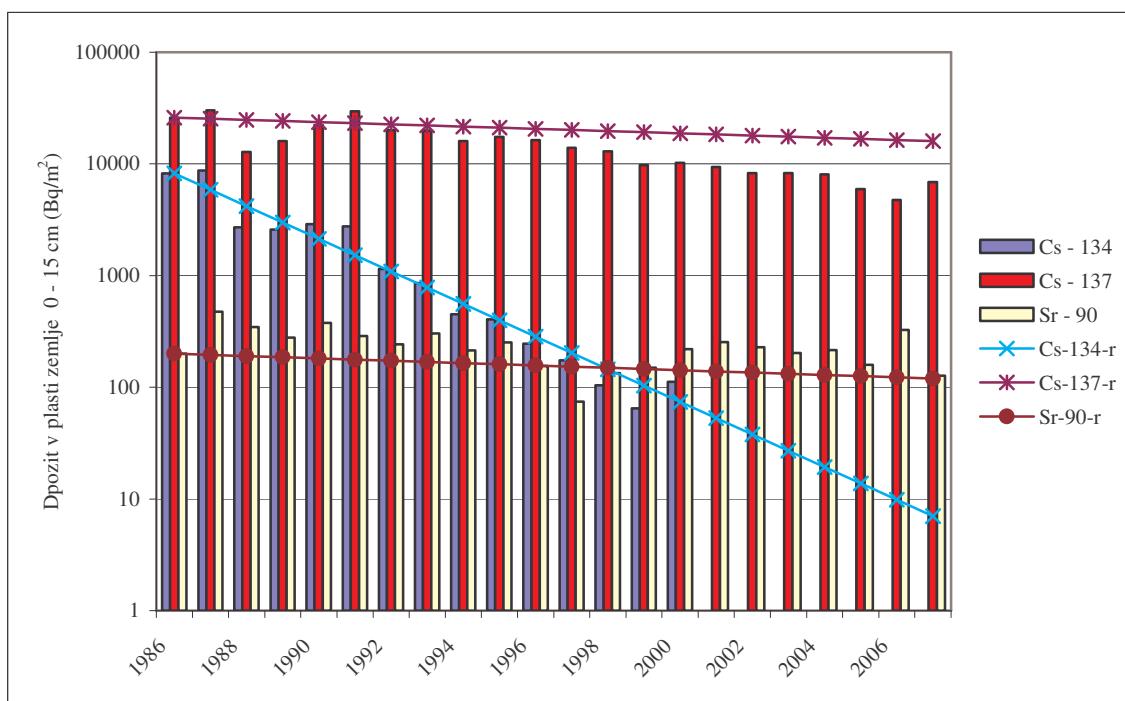

Slika 18: Specifične aktivnosti – depozit ¹³⁴Cs, ¹³⁷Cs in ⁹⁰Sr v plasti 0-5 cm za Mursko Soboto, 1986 – 2007

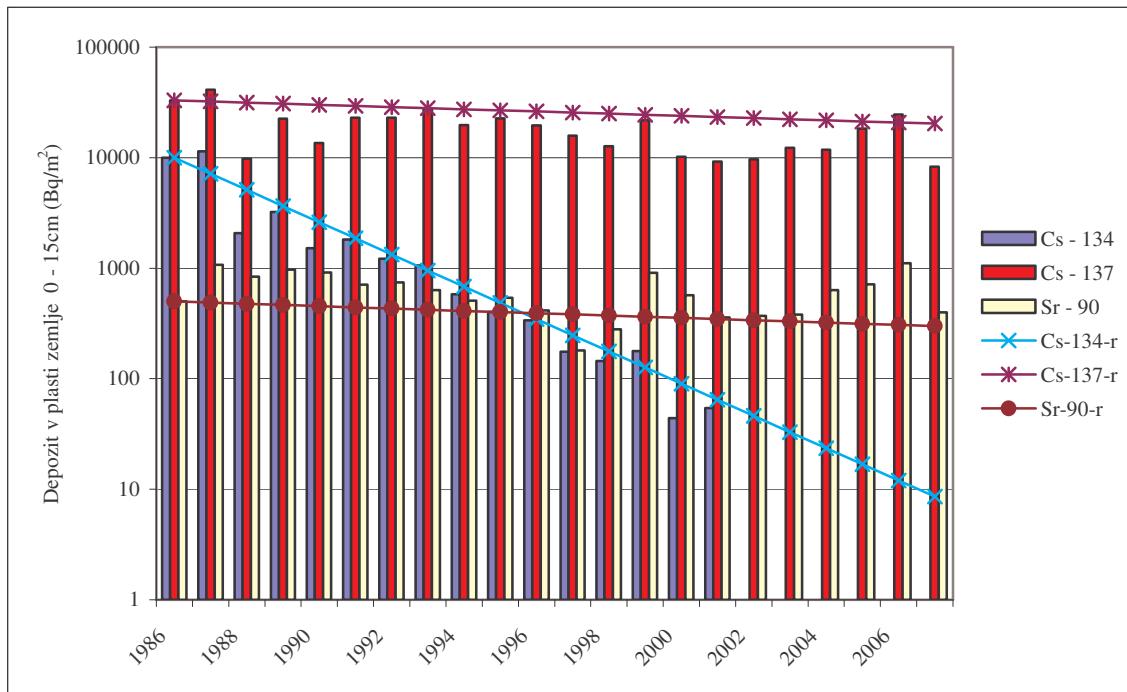
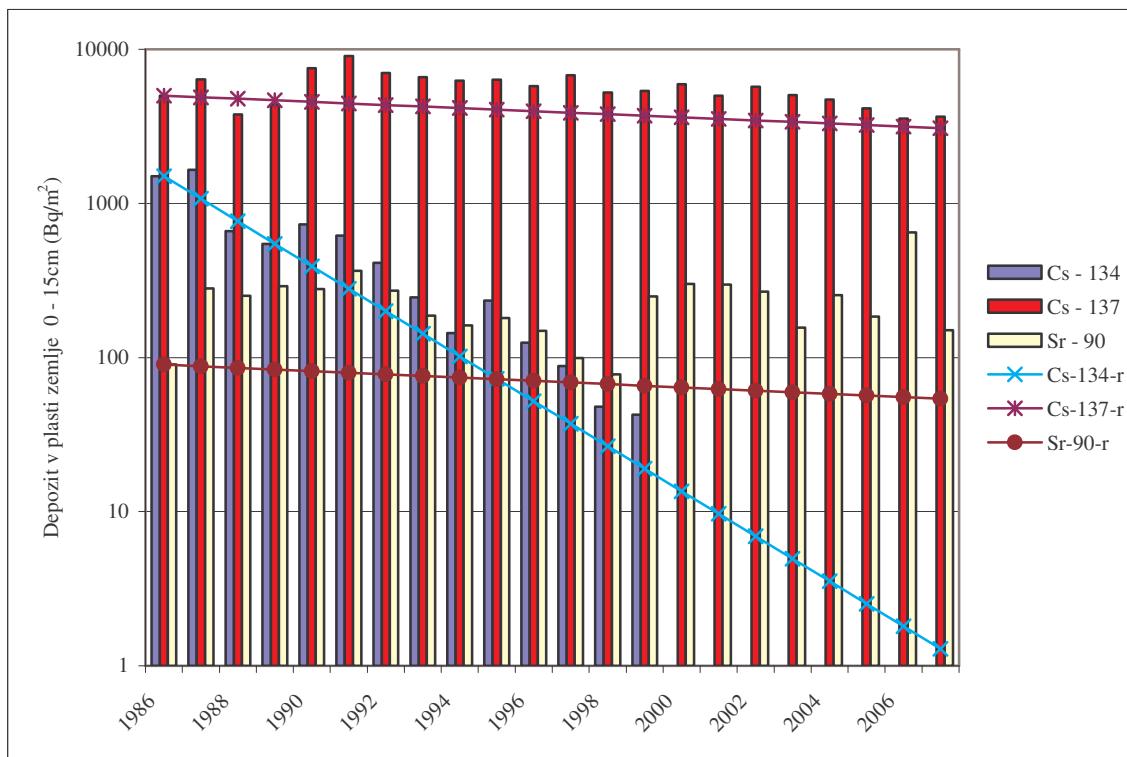
Iz slik je razviden trend padanja specifičnih aktivnosti ¹³⁷Cs in ⁹⁰Sr zaradi migracije v druge plasti in radiaaktivnega razpada. Pri izotopu ¹³⁴Cs zaradi krajšega razpolovnega časa, procesov

migracije ni opaziti, saj je npr. v Murski Soboti takorekoč ostal le v prvi plasti in tam razpadel (pod mejo detekcije).

Zaradi migracije radionuklida ^{137}Cs v globje plasti, je smiselna primerjave celotnega depozita v vsej globini, torej ne le depozita v zgornji plasti (Slika 19, Slika 20, Slika 21). V prvih letih po černobilski nesreči je v celotnem depozitu v globini 0-15 cm tudi depozit zaradi bombnih poskusov. Zadnjih 10 let pa lahko rečemo je celotni depozit v globini 0-15 cm posledica černobilske nesreče, saj so radionuklidi sproščeni ob bombnih procesih migrirali v plasti v globini 30 cm in več.

Slika 19: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-15 cm za Ljubljano, 1986 – 2007

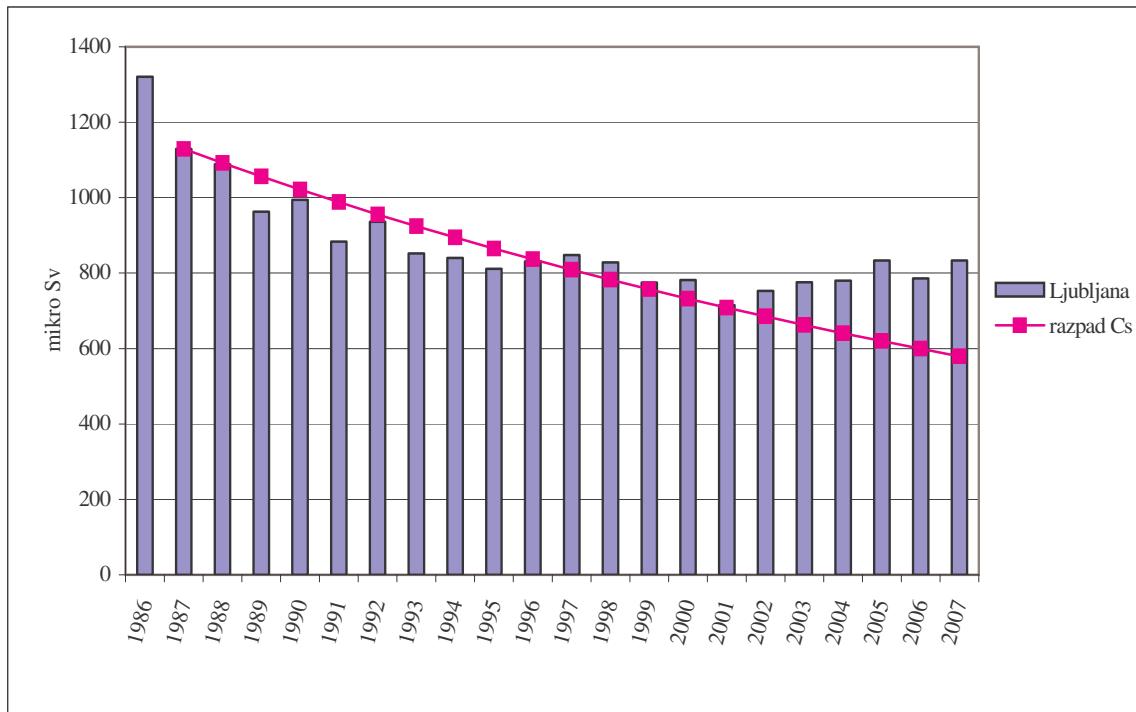
Slika 20: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-15 cm za Kobarid, 1986 – 2007Slika 21: Specifične aktivnosti – depozit ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v plasti 0-15 cm za Mursko Soboto, 1986 – 2007

5.4.4. ZUNANJE SEVANJE

Doze zunanjega sevanja se merijo na petdesetih različnih lokacijah po Sloveniji s TL dozimetri. Rezultati so prikazani v tabeli ZSTLD07 v prilogi A. Povprečna letni okoliški ekvivalent doze $H^*(10)$ zaradi zunanjega sevanja v letu 2007 je bil $885 \mu\text{Sv}$, največji izmerjen okoliški ekvivalent doze je bil $1335 \mu\text{Sv}$ v Jelenji vasi, najnižji pa $614 \mu\text{Sv}$ v Tolminu. Povprečna mesečna vrednost okoliškega ekvivalenta doze zaradi zunanjega sevanja je bila $74 \mu\text{Sv}$, območje vrednosti pa od $51 \mu\text{Sv}$ do $111 \mu\text{Sv}$.

Na sliki (Slika 22) je primerjava doz izmerjenih s TL dozimetri. Do leta 2005 so izmerjene veličine H_x , za leti 2006 in 2007 pa $H^*(10)$. Veličina H_x je fotonski dozni ekvivalent (photon dose equivalent). Veličino so uporabljali predvsem v Nemčiji. V Sloveniji je sekundarni dozimetrični laboratorij na Inštitutu Jožef Stefan v preteklosti izvajal umerjanja TL dozimetrov v tej veličini. Veličini nista povsem primerljivi. Pri energijah gama sevanja pod okoli 30 keV je kvocient med $H^*(10)/H_x$ manjši od 1, sicer pa je večji od ena do energije okoli 2 MeV, ko vrednost spet pade pod 1. Pri energiji ^{137}Cs je vrednost kvocienta približno 1,05. Kljub temu, da veličini nista povsem primerljivi pa se pri energijah sevanja gama, ki ga merimo v okolju ne razlikujeta veliko, nekaj %, in jih na sliki (Slika 22) prikazujemo na skupnem grafu.

Termoluminiscentni dozimetri merijo okoliški ekvivalent zunanjega sevanja naravnih in umetnih radionuklidov, ki so prisotni v okolju. V letih po černobilski nesreči je predvsem ^{137}Cs znatno prispeval k obremenjenosti z zunanjim sevanjem, nato pa se je prispevek zaradi radioaktivnega razpada in difuzije radionuklida v globje plasti zmanjšal. Trenutni prispevek ^{137}Cs k celotni dozi zunanjega sevanja je manj kot 1%. Iz slike (Slika 22) je razvidno, da je doza zunanjega sevanja v zadnjih letih konstantna. V letu 1986 so k dozi zunanjega sevanja prispevali tudi številni drugi sevalci gama, ki so bili posledica useda zaradi černobilske nesreče. Zato je zunanja doza v letu 1986 najvišja. Kratkoživi sevalci so nato razpadli in doza že v letu 1987 znatno padla.

Slika 22: Doza zunanjega sevanja za Ljubljano za obdobje 1986 – 2007

5.4.5. PADAVINE

5.4.5.1. Specifična aktivnost sevalcev gama in ^{90}Sr

Padavine smo vzorčili kontinuirano in merili enkrat mesečno le v Ljubljani. V Murski Soboti, Čezsoči (nova lokacija) in Novem mestu je bilo vzorčenje kontinuirano, meril se je trimesečni kompozitni vzorec.

Rezultati meritev so zbrani v tabelah FALJ07-A, FALJ07-B, FALJ07-C, FALJ07-D, FABO07-A, FABO07-B, FANM07-A, FANM07-B, FAMS07-A in FAMS07-B v prilogi A.

Letna količina padavin v letu 2007 v Ljubljani je bila 1191 mm, v Čezsoči 2238 mm, v Novem mestu 1116 mm in v Murski Soboti 816 mm. Poleg umetnih radionuklidov ^{137}Cs , ^{90}Sr in ^3H smo določali tudi naravne radionuklide ^{238}U , ^{226}Ra , ^{210}Pb , ^{228}Th , ^{228}Ra , ^{40}K ter kozmogeni ^7Be .

Primerjava rezultatov z letom poprej kaže, da se koncentracije posameznih radionuklidov v padavinah niso bistveno spremenile. Prisotnosti naravnih radionuklidov ni smiselno komentirati, saj ne predstavljajo pravega atmosferskega useda.

Od umetnih radionuklidov sta opazna samo ^{137}Cs in ^{90}Sr , vendar so specifične aktivnosti večkrat na meji detekcije, tako da so napake pri meritvah precej velike. Najvišji letni used ^{137}Cs je bil izmerjen v Bovcu, $(3,36 \pm 0,08) \text{ Bq/m}^2$ in najmanjši v Murski Soboti, kjer je znašal $(0,59 \pm 0,02) \text{ Bq/m}^2$. Najvišji letni used ^{90}Sr je bil izmerjen v Bovcu, $(1,50 \pm 0,03) \text{ Bq/m}^2$, najnižji pa v Murski Soboti, $(0,25 \pm 0,08) \text{ Bq/m}^2$.

Od naravnih radionuklidov naj omenimo še skupne vrednosti kozmogenega ^7Be , katerega rezultati znašajo od 654 Bq/m^2 v MurskiSoboti do 1134 Bq/m^2 v Bovcu.

V tabeli (Tabela 8) so prikazane povprečne letne vsote specifičnih aktivnosti ^{137}Cs , ^{90}Sr in ^{210}Pb na enoto površine za vse lokacije vzorčenja za obdobje 2002 - 2007. Dodane so tudi povprečne količine padavin za to obdobje.

Tabela 8: Povprečne letne vsote specifičnih aktivnosti ^{137}Cs , ^{90}Sr in ^{210}Pb na enoto površine za obdobje 2000 - 2007

Leto	Radionuklid			Količina padavin (mm)
	^{90}Sr	^{137}Cs	^{210}Pb	
		Depozit (Bq/m^2)		
2000	0,77	2,7	36	1587
2001	0,37	1,9	29	1423
2002	0,35	2,2	60	1562
2003	0,36	3,0	145	1148
2004	0,49	2,2	133	1664
2005	1,92	1,5	153	1396
2006	0,33	0,8	98	1316
2007	0,40	1,9	97	946

Iz rezultatov v tabeli je razvidno, da povprečne vrednosti specifičnih aktivnosti ^{137}Cs in ^{90}Sr na enoto površine nihajo glede na različne letne količine padavin. Relativno visoka vrednost za ^{90}Sr v 2005 v Ljubljani je posledica ene same visoke vrednosti, izmerjene v marcu 2005 ($41,0 \pm 0,2 \text{ Bq/m}^3$).

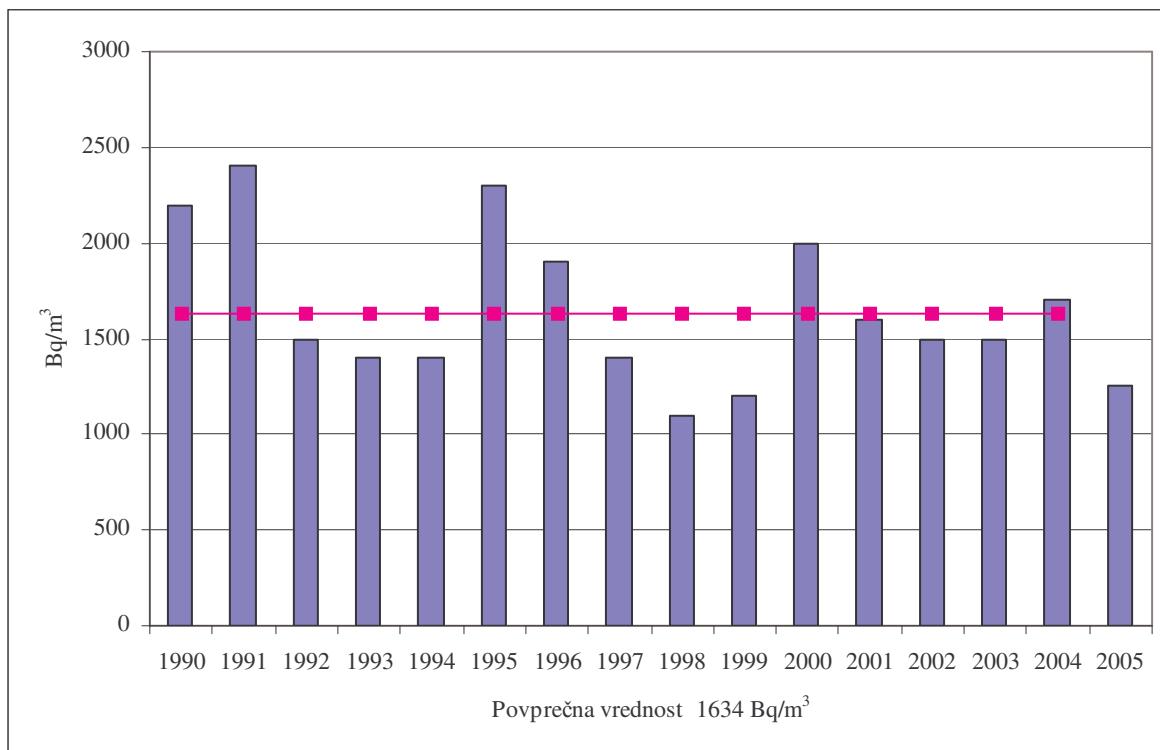
Primerjava rezultatov za merjene radionuklide pokaže, da se koncentracije posameznih radionuklidov v padavinah niso bistveno spremenile v primerjavi s prejšnjimi leti. Dejstvo pa je, da so koncentracije pogosto blizu meje detekcije, tako da so tudi merske negotovosti relativno velike in prispevajo k vsakoletnim in medletnim sipanjem rezultatov.

Največja odstopanja v rezultatih po posameznih trimesečjih povzročajo zimski meseci, ki so lahko zelo suhi ali pa obilni s padavinami (glej tabele z rezultati meritev).

5.4.5.2. Specifična aktivnost 3H

Meritve specifične aktivnosti 3H v vzorcih padavin smo opravili le v mesečnih vzorcih iz Ljubljane (meritve je izvajal IJS). Rezultati meritev so prikazani v tabelah FALJ07-A do FALJ07-D. Koncentracije aktivnosti 3H v deževnici kažejo v letu 2007 nižje vrednosti kot v letu 2006, vendar so v okviru dolgoletnega povprečja. Vrednosti specifičnih aktivnosti 3H v obdobju 1990 – 2007 se gibajo v območju od 1100 do 2400 Bq/m³. Povprečna dolgoletna koncentracija 3H znaša 1634 Bq/m³, v letu 2007 pa je znašala koncentracija 3H 1291 Bq/m³.

Na sliki (Slika 23) so prikazane vrednosti specifičnih aktivnosti 3H v vzorcih padavin iz Ljubljane za obdobje 1990 – 2007 (meritve IJS).

Slika 23: Specifične aktivnosti ${}^3\text{H}$ padavinah iz Ljubljane za obdobje 1990 – 2007

5.4.6. PITNA VODA

V letu 2007 je bilo odvzetih odvzetih dvanajst enkratnih vzorcev pitne vode iz javnih objektov kot šole, vrtci in bolnišnice v Mostah, Črnučah, Kamnici, Cirkovcih, Cerkljah na Gorenjskem, Jesenicah, Vipavi, Podnanosu, Mežici, Petrovčah, Tepanjah, Lipovcih, Trebnjem, Knežaku, Podnanosu in Metiliki.

Rezultati meritev so prikazani v tabeli VPV07-IJS. Izotop cezija, ${}^{137}\text{Cs}$, je bilo opaziti le v sledeh, izmerjene vrednosti so bile pod $0,3 \text{ Bq}/\text{m}^3$. Povprečna vrednost specifičnih aktivnosti ${}^{90}\text{Sr}$ v vseh odvzetih vzorcih je $2,2 \text{ Bq}/\text{m}^3$, ${}^3\text{H}$ pa $807 \text{ Bq}/\text{m}^3$. Poleg umetnih radionuklidov so se določale tudi specifične aktivnosti naravnih radiouklidov ${}^{238}\text{U}$, ${}^{226}\text{Ra}$, ${}^{210}\text{Pb}$, ${}^{228}\text{Th}$, ${}^{228}\text{Ra}$, ${}^{40}\text{K}$ in kozmogenega ${}^7\text{Be}$. Povprečne vrednosti se gibajo med $0,8 \text{ Bq}/\text{m}^3$ in $8,4 \text{ Bq}/\text{m}^3$, razen za ${}^{40}\text{K}$, za katerega znaša povprečna vrednost $24 \text{ Bq}/\text{m}^3$.

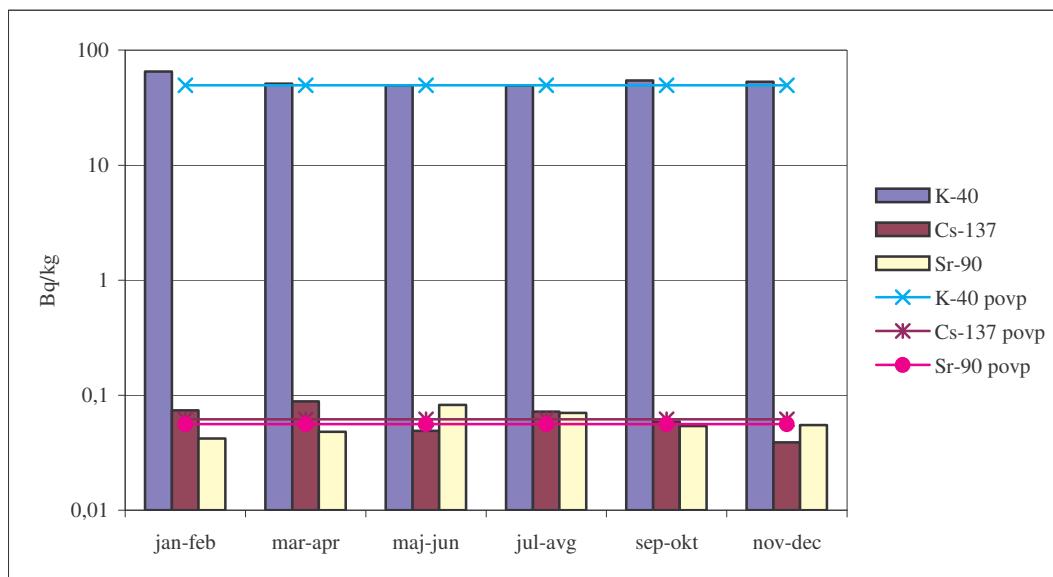
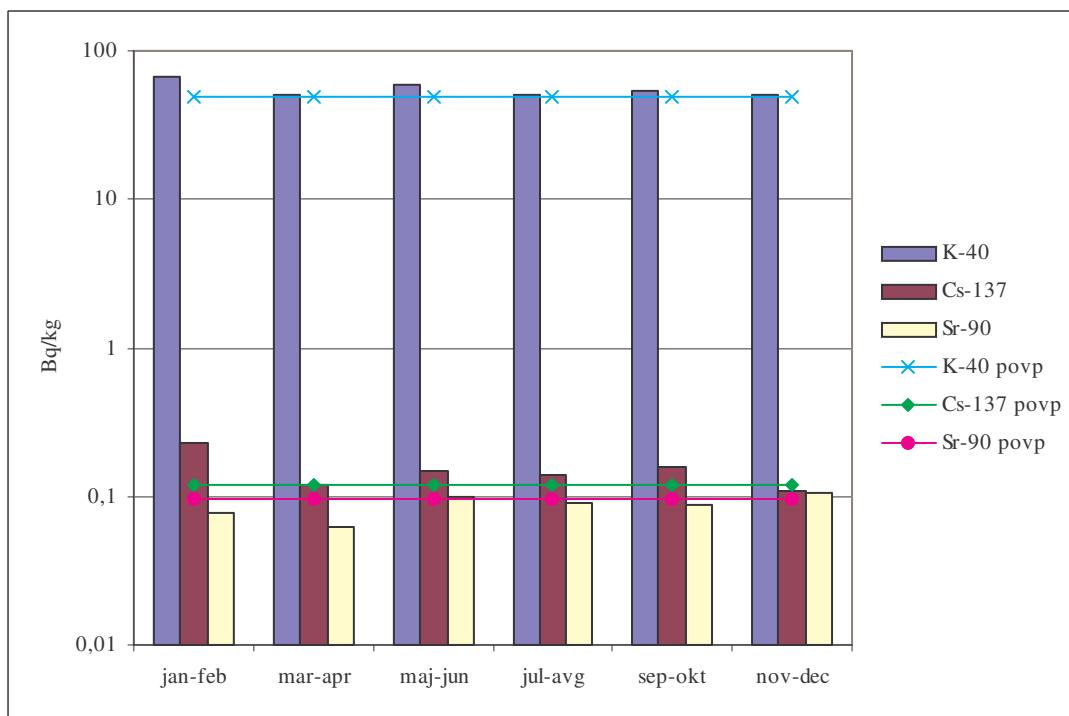
5.4.7. HRANA

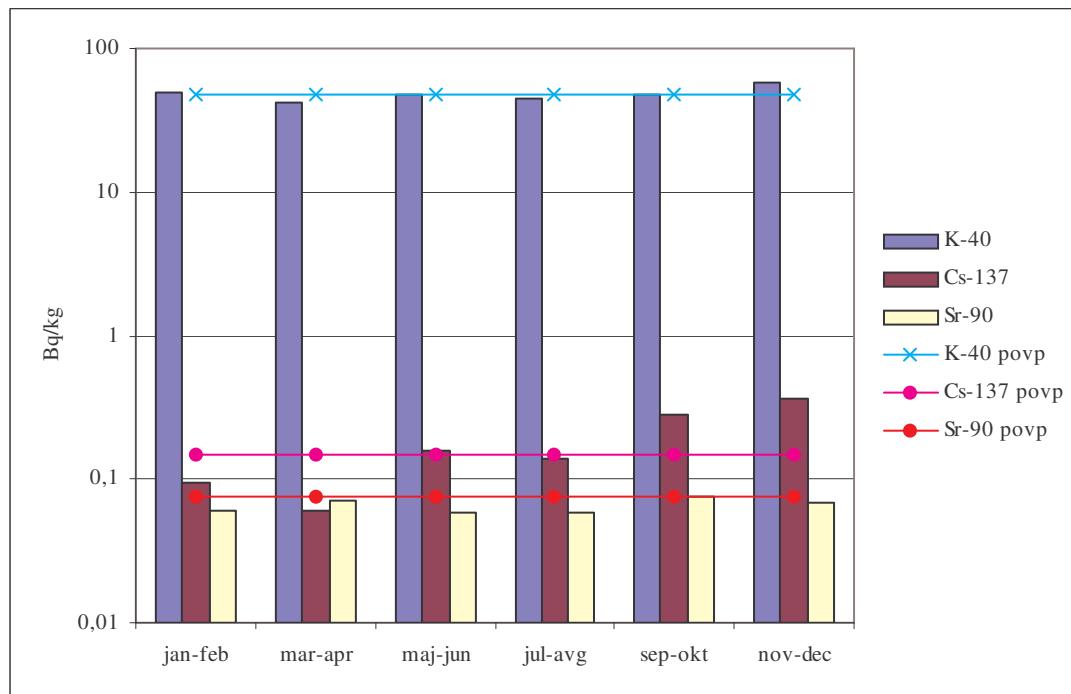
Program meritev radioaktivnosti v vzorcih hrane je enak kot v letu 2006. Program vsebuje meritve specifičnih aktivnosti radionuklidov v najpomembnejših živilih rastlinskega in živalskega porekla, ki se sezonsko jemljejo na različnih področjih po Sloveniji, v Prekmurju, na Štajerskem, na Gorenjskem, na Primorskem, na Notranjskem in na Dolenjskem.

5.4.7.1. Mleko

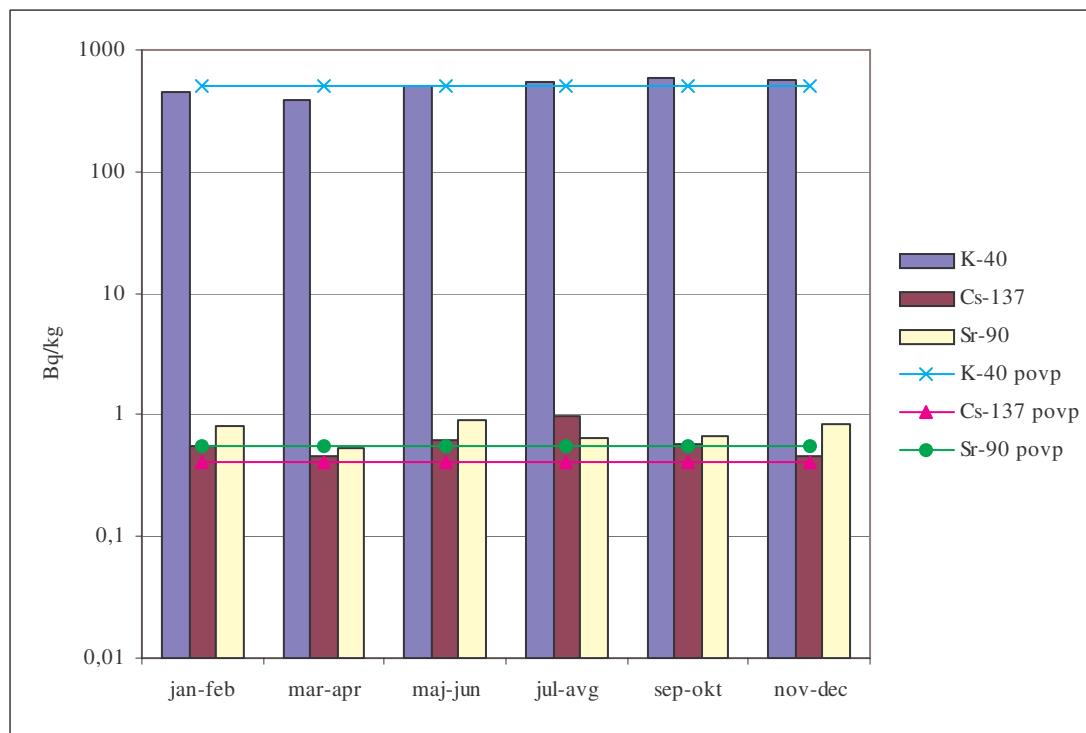
V letu 2007 smo analizirali vzorce mleka iz Ljubljane, Kobarida, Bohinjske Bistrice in Murske Sobote. Rezultati meritev specifičnih aktivnosti radionuklidov v vzorcih mleka za vse lokacije vzorčenja so prikazani v tabelah MLLJ07, MLKO07, MLBB07 in MLMS07. V Murski Soboti se vzorčuje mleko v prahu, na ostalih lokacijah pa surovo mleko.

Na slikah (Slika 24, Slika 25, Slika 26, Slika 27) so prikazane specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr in letne povprečne vrednosti v vzorcih mleka iz Ljubljane, Kobarida, Bohinjske Bistrice in Murske Sobote za leto 2007. Povprečna letna vrednost ^{137}Cs je bila v Ljubljani ($0,064 \pm 0,027$) Bq/kg, ^{90}Sr pa ($0,059 \pm 0,025$) Bq/kg.

Slika 24: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Ljubljane, 2007Slika 25: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Kobarida, 2007

Slika 26: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Bohinjske Bistrice, 2007

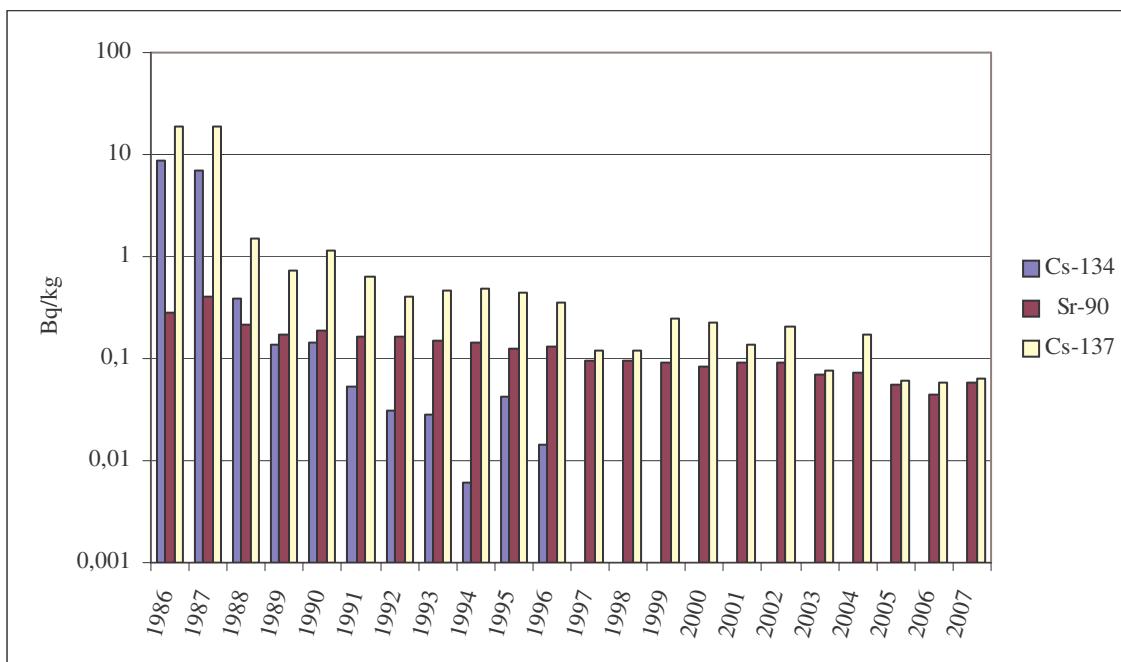

Slika 27: Specifične aktivnosti ^{40}K , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Murske Sobote, 2007

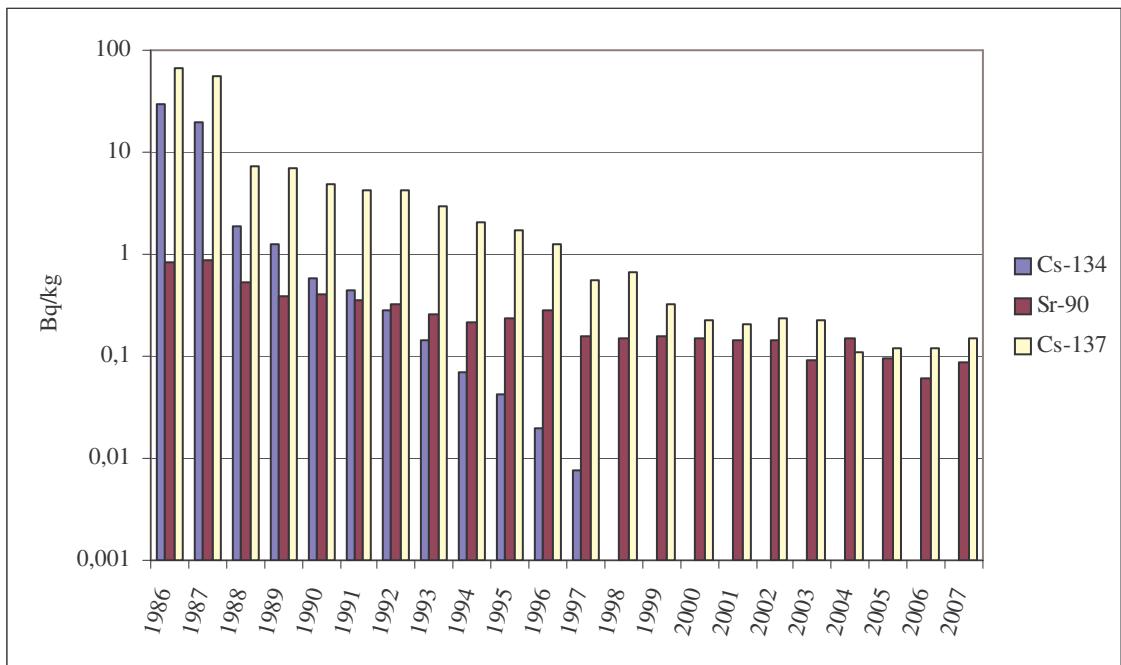
Specifične aktivnosti ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Kobarida, Bohinjske Bistrice in Murske Sobote so dokaj konstantne. Najvišje vrednosti ^{137}Cs so v svežem mleku iz Bohinjske Bistrice, letna povprečna vrednost je $(0,18 \pm 0,09)$ Bq/kg.

Na slikah (Slika 28, Slika 29, Slika 30, Slika 31) so prikazane povprečne letne vrednosti specifičnih aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku iz Ljubljane, Kobarida, Bohinjske Bistrice in Murske Sobote za obdobje 1986 – 2007. Opazen je trend padanja specifičnih aktivnosti vseh treh radionuklidov, ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr . ^{134}Cs je bil najdlje merljiv v mleku iz Bohinjske Bistrice, do leta 1999, v mleku iz ostalih lokacij pa je bil že dosti prej pod mejo detekcije.

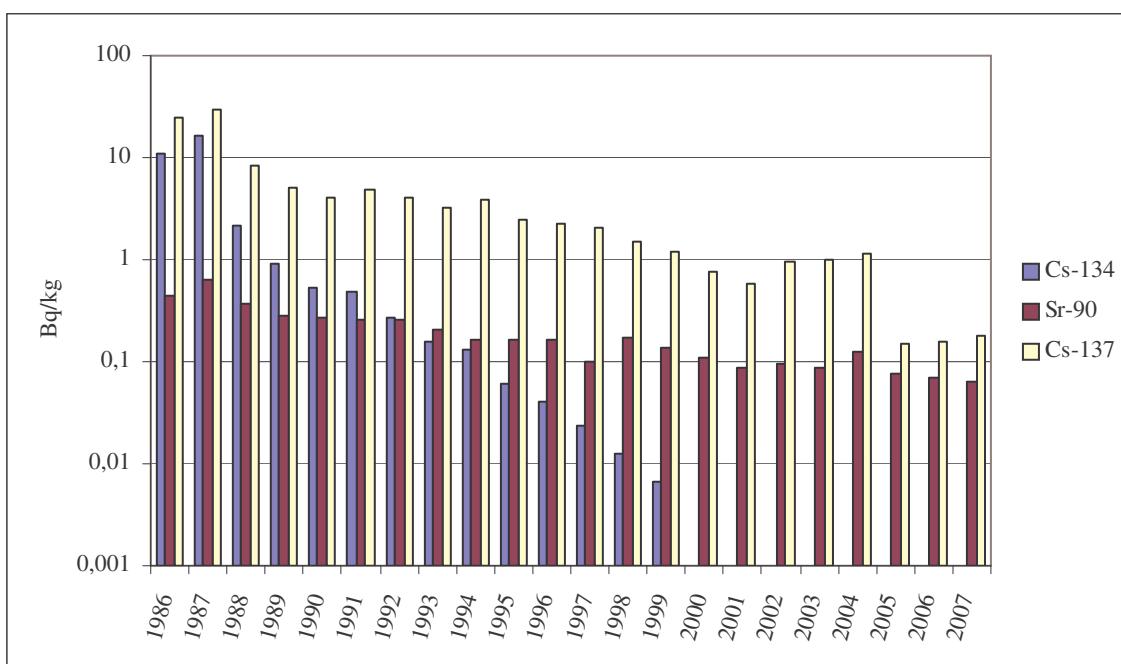
Ob eksploziji jedrskega reaktorja v Černobilu 26. aprila 1986 je bila v zrak sproščena velika količina radioaktivnih snovi, ki so se razpršile po Evropi izven tedanje Sovjetske zveze. V Sloveniji je v Alpah v času nezgode padlo okoli 100 mm/m^2 padavin, kar je povzročilo površinsko kontaminacijo tal preko 100 kBq/m^2 (9). Pašniki v okolici Kobarida in Bohinjske Bistrice ležijo v alpskem predelu Slovenje, zato je tudi mleko iz tega področja bolj kontaminirano s ^{137}Cs kot drugje po Sloveniji.

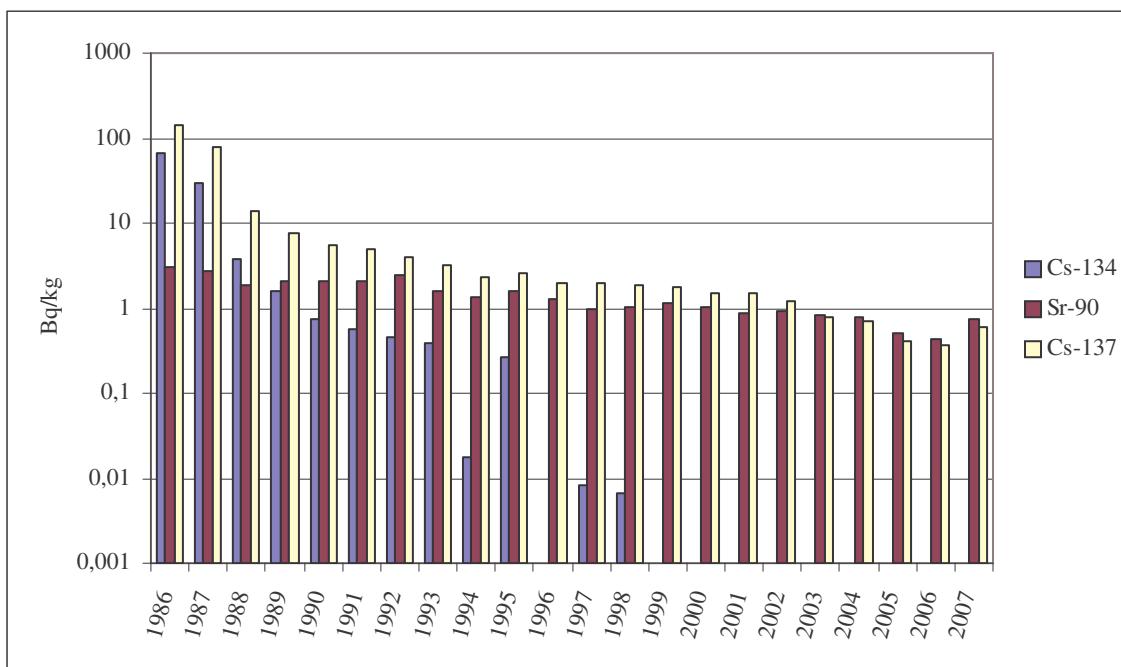
Slika 28: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Ljubljana

Slika 29: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Kobarid

Slika 30: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Bohinjska Bistrica

Slika 31: Povprečne letne specifične aktivnosti ^{134}Cs , ^{137}Cs in ^{90}Sr v mleku, 1986-2007, lokacija Murska Sobota

5.4.7.2. *Meso, jajca, sir*

V letu 2007 smo prejeli v analizo osem vzorcev mesa: meso svinjine iz Kamnika, goveje meso iz Cerkelj na Gorenjskem, piščanca iz Murske Sobote, telečeje meso iz Kostanjevice, divjačinsko meso iz okolice Postojne, postrvi iz Ptuja, skuto iz Ljubljane in školjke klapavice iz Debelega rtiča. Rezultati meritev so prikazani v tabeli ME07.

Specifične aktivnosti ^{137}Cs so se gibale med 0,019 Bq/kg in 3,5 Bq/kg in ^{90}Sr med 0,034 Bq/kg in 0,13 Bq/kg. Najvišja vsebnost ^{137}Cs je bila v divjačini, 3,5 Bq/kg, kar zviša povprečno vrednost vseh vzorcev mesa iz 0,13 Bq/kg na 0,55 Bq/kg. Od naravnih radionuklidov omenimo samo ^{210}Pb , ki ima najvišji dozni pretvorbeni faktor, katerega povprečna vrednost je 1,0 Bq/kg.

5.4.7.3. *Žitarice, moka, kruh*

Izmerili smo osem vzorcev, od tega dva vzorca kruha, črni in polbeli iz Grosupljega, po en vzorec koruznega in pšeničnega zdroba iz Ajdovščine ter štiri vzorce moke, rženo iz Ljutomera, ajdovo iz Črnomlja in dve pšenični moki iz Murske Sobote. Rezultati meritev so prikazani v tabeli MO07. Specifične aktivnosti ^{137}Cs so se gibale med 0,008 Bq/kg in 0,33 Bq/kg in ^{90}Sr med 0,008 Bq/kg in 0,8 Bq/kg. Povprečna vrednost ^{137}Cs je 0,068 Bq/kg, ^{90}Sr pa 0,18 Bq/kg.

5.4.7.4. *Sadje*

Izmerili smo osem vzorcev sadja, jagode iz Brežic, breskve iz Kopra, marelice iz Sežane, slive iz Brežic, jabolka iz Velenja, češnje iz Goriških Brd, fige iz Kopra in grozdje iz Žužemberka. Rezultati meritev so prikazani v tabeli SA07. Specifične aktivnosti ^{137}Cs so se gibale med 0,0034 Bq/kg in 0,2 Bq/kg in ^{90}Sr med 0,004 Bq/kg in 0,12 Bq/kg. Povprečna vrednost ^{137}Cs v vzorcih sadja je 0,066 Bq/kg, ^{90}Sr pa 0,059 Bq/kg.

5.4.7.5. *Zelenjava*

Izmerili smo osem vzorcev zelenjave, solato iz Mozirja, krompir iz Ljubljane, bučke iz Velenja, ohrov iz Slovenj Gradca, papriko iz Kranja, špinačo iz Maribora, cvetačo iz Idrije in zelje iz Kopra. Rezultati meritev so prikazani v tabeli ZEL07. Specifične aktivnosti ^{137}Cs so se gibale med 0,015 Bq/kg in 0,039 Bq/kg in ^{90}Sr med 0,026 Bq/kg in 0,37 Bq/kg. Povprečna vrednost ^{137}Cs v vzorcih sadja je 0,026 Bq/kg, ^{90}Sr pa 0,136 Bq/kg.

5.4.8. KRMILA

V letu 2007 je bilo odvzetih dvanajst vzorcev krmil: trije vzorci krmne mešanice, trije vzorci travne silaže, dva vzorca koruzne silaže, en vzorec sveže trave, dva vzorca sena in en vzorec Ca fosfata. Rezultati so prikazani v tabeli KR07-IJS. V tabeli MT07-IJS so prikazani podatki o lokacijah merskih točk. Specifične aktivnosti ^{137}Cs so se gibale med 0,07 Bq/kg in 2,4 Bq/kg, ^{90}Sr med 0,1 Bq/kg in 7,5 Bq/kg. Povprečna vrednost ^{137}Cs v vzorcih krmil je 0,73 Bq/kg, ^{90}Sr pa 1,6 Bq/kg.

5.5. OCENA PREJETIH DOZ SEVANJA

5.5.1. Osnovne enačbe

Efektivno dozo sevanja, E , za posameznika iz starostne skupine prebivalstva, g , sestavljata efektivna doza zaradi zunanjega obsevanja, E_z ter predvidena efektivna doza na enoto vnosa zaradi notranjega obsevanja, E_n . Slednja je vsota dveh prispevkov, prvi je predvidena efektivna doza zaradi zaužitja trdne in tekoče hrane (ingestija), E_{ing} , in drugi predvidena efektivna doza zaradi vdihavanja radioaktivnih plinov in aerosolov (inhalačija), E_{inh} . Efektivna doza E je torej:

$$E = E_z + E_{ing} + E_{inh}. \quad (1)$$

Efektivna doza zaradi zunanjega obsevanja, E_z , je vsota dveh prispevkov, prvi je enak produktu hitrosti osebnega ekvivalenta doze zunanjega sevanja, $Hp(10)/t$ (v $\mu\text{Sv}/\text{h}$) in času zadrževanja na prostem T_z (v urah), drugi pa je enak produktu hitrosti osebnega ekvivalenta doze zunanjega sevanja, $Hp(10)/t$ (v $\mu\text{Sv}/\text{h}$), času zadrževanja v bivalnem okolju T_n in faktorju ščitenja $F = 0,9$ za prebivalce na deželi, za mestno populacijo pa lahko privzamemo faktor ščitenja $F = 0,95$, ker je manj travnatih površin, ki so kontaminirane s ^{137}Cs ,

$$E_z = Hp(10)/t \times T_z + Hp(10)/t \times T_n \times F \quad (2)$$

Običajno se upošteva celotno število ur v tekočem letu, T , in delež zadrževanja na prostem 0,2 ter v bivalnem okolju 0,8, kar zapišemo

$$E_z = Hp(10)/t \times T \times (0.2 + F \times 0.8) \quad (2a)$$

Predvidena efektivna doza zaradi ingestije, E_{ing} , za posameznika iz prebivalstva za starostno skupino g je enaka produktu vnesene aktivnosti $A_{j,ing}$ (v Bq) posameznega radionuklida j in predvidene efektivne doze na enoto vnosa $h(g)_{j,ing}$ zaradi zaužitja hrane (v Sv/kg), ter sešteta po vseh radionuklidih, ki jih upoštevamo pri oceni doze,

$$E_{ing} = \sum_j h(g)_{j,ing} \times A_{j,ing}, \quad (3)$$

kjer je vnesena aktivnost zaradi ingestije, $A_{j,ing}$, enaka produktu specifične aktivnosti radionuklida j, $c_{i,j,ing}$ (v Bq/kg) v posamezni vrsti hrane i in količini zaužite posamezne vrste hrane m_i (v kg) ter sešteta po vseh vrstah hrane i,

$$A_{j,ing} = \sum_i c_{i,j,ing} \times m_i. \quad (4)$$

Predvidena efektivna doza zaradi inhalacije, E_{inh} , za posameznika iz prebivalstva za starostno skupino g je enaka produktu vnesene aktivnosti $A_{j,inh}$ (v Bq) posameznega radionuklida j in predvidene efektivne doze na enoto vnosa $h(g)_{j,inh}$ zaradi vdihavanja (v Sv/Bq), ter sešteta po vseh radionuklidih,

$$E_{inh} = \sum_j h(g)_{j,inh} \times A_{j,inh}, \quad (5)$$

kjer je vnesena aktivnost zaradi inhalacije, $A_{j,inh}$, enaka produktu specifične aktivnosti radionuklida j, v zraku, $c_{j,inh}$ (v Bq/m³), količini vdihanega zraka na uro Φ (v m³/h) in številu ur v predvidenem časovnem obdobju (tekoče leto), T (v urah),

$$A_{j,inh} = c_{j,inh} \times \Phi \times T. \quad (6)$$

5.5.2. Uporabljeni podatki in predpostavke

Oceno efektivnih doz sevanja zaradi vnosa radionuklidov v organizem s prehranjevanjem in vdihavanjem ter zaradi zunanjih doz za posamezne starostne skupine (dojenčki do enega leta starosti; otroci, stari od 7 do 12 let in odrasli, starejši od 17 let) smo naredili na podlagi rezultatov meritev specifičnih aktivnosti v vzorcih hrane, zraka in pitne vode ter meritev zunanjih doz gama sevanja s TLD. Rezultati so podani v µSv.

Efektivne doze za vse tri starostne skupine smo ocenili za umetna radionuklida, ^{137}Cs in ^{90}Sr , ki sta posledica globalne kontaminacije zaradi černobilske nesreče in bombnih poskusov.

Efektivno dozo za ^3H smo ocenili samo za pitno vodo, v ostalih vzorcih hrane in zraka se ^3H ni določal. ^3H se določa samo v vzorcih hrane iz okolice NE Krško, kar je zajeto v programu meritev radioaktivnosti v okolici NEK.

Doze za ^{40}K ne podajamo, saj dozimetrični modeli upoštevajo, da se nahaja ^{40}K v organizmu v homeostatskem ravnovesju, zato bi bili izračuni doz za ta izotop nerealni. Ocenili smo tudi efektivno dozo zaradi vnosa drugih naravnih radionuklidov v telo z ingestijo in inhalacijo, vendar smatramo, da je število meritev premajhno in nerepresentativno, da bi lahko dobili prave povprečne vrednosti specifičnih aktivnosti naravnih radionuklidov, ki se razlikujejo tudi za faktor 10 ali več v isti vrsti hrane. En sam lokalno odvzeti vzorec hrane je premalo za realno oceno doze, zato so ocnjene doze lahko previsoke. Poleg tega so detekcijske meje merilnih metod blizu vrednostim specifičnih aktivnosti v vzorcih, meritev pa je obremenjena z veliko negotovostjo. Pri oceni efektivne doze zaradi ingestije smo upoštevali le izmerjene vrednosti nad mejami detekcije iz katerih smo izračunali povprečne vrednosti v posameznih vzorcih. Rezultatov pod mejo detekcije v izračunih nismo upoštevali.

Do leta 2003 se je ocenjevala efektivna doza za otroke do 5 let in odrasle. Na podlagi *Pravilnika o pogojih in metodologiji... (Ur.list RS, št.115, 2003)* se ocenjujejo efektivne doze za tri starostne skupine in sicer dojenčke do enega leta starosti, otroke stare od 7 do 12 let in odrasle.

Po podatkih iz kuhinje Pediatrične klinike v Ljubljani (marec 2005) popijejo dojenčki do šestega meseca od 0,6 –1,0 litra mleka na dan. Po šestih mesecih se količina mleka zmanjša na 0,5–0,7 litra na dan, ker začnejo uživati sadje, zelenjavno in meso. V naši oceni smo za dojenčke upoštevali podatke Pediatrične klinike v Ljubljani.

Za odrasle smo upoštevali podatke Statističnega urada RS iz leta 2004, Statistične informacije: Anketa o porabi v gospodinjstvih, Slovenija, 2001, 2002 (Tabela 9).

Za otroke od 7 do 12 let smo upoštevali podatke IAEA (za Nemčijo), tabela III (IAEA Safety Reports Series 14: Assessment of doses to the public from ingested radionuclides, IAEA 1999), ki združuje podatke o porabi hrane za otroke od 7 do 12 let, ker za Slovenijo ni ustreznih podatkov za to starostno skupino. Za primerjavo so v tabeli (**Tabela 9**) prikazani podatki o zaužiti hrani za otroke do 5 let in odrasle iz leta 1989, ki so se do leta 2003 uporabljali za oceno efektivne doze za ti dve starostni skupini..

Tabela 9: Podatki o letni količini zaužite hrane za starostne skupine

	Zelenjava	Sadje	Kruh	Meso	Mleko
	kg/leto	kg/leto	kg/leto	kg/leto	kg/leto
Dojenčki	22	25	11	8	199
7-12 let*	76	38	56	72	73
Odrasli	98	48	102	58	91
Podatki iz leta 1989					
5 let	87	72	47	22	204
Odrasli	133	40	146	38	154

* IAEA podatki za Nemčijo

Povprečne vrednosti specifičnih aktivnosti sevalcev gama in ^{90}Sr v hrani, pitni vodi in zraku za leto 2007 so predstavljene v tabeli (Tabela 10). Upoštevani so le rezultati z vrednostmi nad mejo detekcije. Specifičnih aktivnosti, ki so bile pod mejo detekcije, pri oceni efektivne doze nismo upoštevali, ker so lahko nekajkrat višje od izmerjenih vrednosti in nerealno dvignejo povprečje. Specifičnih aktivnosti umetnih radionuklidov v divjačinskem mesu in gozdnih sadežih nismo upoštevali pri oceni efektivne doze, ker se jih povprečni prebivalec relativno malo zaužije v celotni prehrani, v samem povprečju specifičnih aktivnosti v posameznih tipih hrane (meso, sadje) pa prav divjačinsko meso in gozdn sadež prispevajo zelo velik delež.

Vrsta hrane	pitna voda	zelenjava	sadje	moka	meso	mleko Ljubljana	mleko Kobarid	mleko B. Bistrica	zrak Ljubljana
Nuklid	Bq/m ³	Bq/kg	Bq/kg	Bq/kg	Bq/kg	Bq/kg	Bq/kg	Bq/kg	mBq/m ³
U (²³⁴ Th)	4,62	1,600	0,705	0,373	0,300	0,103		0,061	0,023
²²⁶ Ra	5,98	0,039	0,139	0,058	0,110	0,017	0,019	0,018	0,018
²¹⁰ Pb	8,37	0,374	1,650	0,383	0,282	0,044	0,048	0,101	0,534
Th (²²⁸ Ra)	2,10	0,132	0,085	0,096	0,117	0,034	0,034	0,025	0,006
²²⁸ Th	0,78	0,320	0,086	0,073	0,175			0,043	0,036
⁴⁰ K	24,40	119,500	59,650	71,963	67,925	53,617	54,983	48,267	0,361
⁷ Be	8,04	1,680	0,668	0,320	12,200				2,641
¹³⁴ Cs									
¹³⁷ Cs	0,23	0,026	0,066	0,068	0,131	0,064	0,152	0,183	0,003
¹³¹ I									
⁹⁰ Sr*	2,17	0,136	0,059	0,179	0,059	0,059	0,087	0,065	
³ H	807,00								

Tabela 10: Povprečne specifične aktivnosti sevalcev gama in ⁹⁰Sr v hrani, pitni vodi in zraku za leto 2007

5.5.3. Ingestija

Pri oceni efektivne doze zaradi vnosa z ingestijo smo upoštevali enačbi 3 in 4, podatke o količini zaužite hrane za različne starostne skupine (Tabela 9) in povprečne vrednosti specifičnih aktivnosti radionuklidov v različnih vrstah hrane in pitne vode (Tabela 10), pri mleku smo upoštevali specifične aktivnosti za Ljubljano in Bohinjsko Bistrico. Vrednosti iz Ljubljane upoštevamo za slovensko povprečje, vrednosti iz Bohinjske Bistrice pa za lokalno posebnost zaradi povišanih vrednosti ¹³⁷Cs kot posledico černobilske nesreče. Upoštevali smo dozne pretvorbene faktorje iz *Uredbe o mejnih dozah...*(Ur.list RS, št. 49, 2004).

V tabeli (Tabela 11) so prikazane efektivne doze za dojenčke, otroke od 7 do 12 let in za odrasle za umetne radionuklide v hrani.

Tabela 11: Efektivne doze za ingestijo za dojenčke, otroke od 7 do 12 let in za odrasle za leto 2007. Podana je primerjava, če se v izračunu upošteva mleko iz lokacije Ljubljana ali Bohinjska Bistrica.

Radionuklid	Mleko Ljubljana			Mleko Bohinjska Bistrica		
	Dojenčki	Otroci od 7 –12 let	Odrasli	Dojenčki	Otroci od 7 -12 let	Odrasli
	µSv	µSv	µSv	µSv	µSv	µSv
¹³⁷ Cs	0.35	0.22	0.34	0.84	0.31	0.48
^{89/90} Sr	4.27	1.87	1.21	4.54	1.89	1.22
<i>vsota</i>	4.62	2.09	1.55	5.38	2.20	1.70
²¹⁰ Pb	509	257	121			

Efektivne doze dojenčkov so v primerjavi z letom 2006 nekoliko višje. Razlog za to so višje povprečne vrednosti ¹³⁷Cs v mleku iz Ljubljane in ⁹⁰Sr v zelenjavi. Povprečna specifična aktivnost ¹³⁷Cs v letu 2006 je za polovico nižja kot v letu 2007, specifična aktivnost ⁹⁰Sr v zelenjavi pa je v letu 2007 dvakrat višja kot v letu 2006.

Efektivna doza zaradi ingestije, ocenjena na podlagi novih podatkov o zaužitju hrane je za dojenčke do prvega leta starosti 4,62 µSv, za otroke od 7 do 12 let 2,09 µSv in za odrasle 1,55 µSv, predvsem zaradi višjega pretvorbenega faktorja za ⁹⁰Sr za dojenčke in otroke. Prispevki posameznih radionuklidov k efektivni dozi zaradi ingestije za dojenčke, otroke 7 do 12 let in odrasle so prikazane na slikah (Slika 32, Slika 33, Slika 34).

Efektivne doze za vse tri starostne skupine za lokalno populacijo iz Bohinjsko Bistrice so nekoliko višje kot v Ljubljani, zaradi višjih vsebnosti ¹³⁷Cs in ⁹⁰Sr v mleku (Tabela 11).

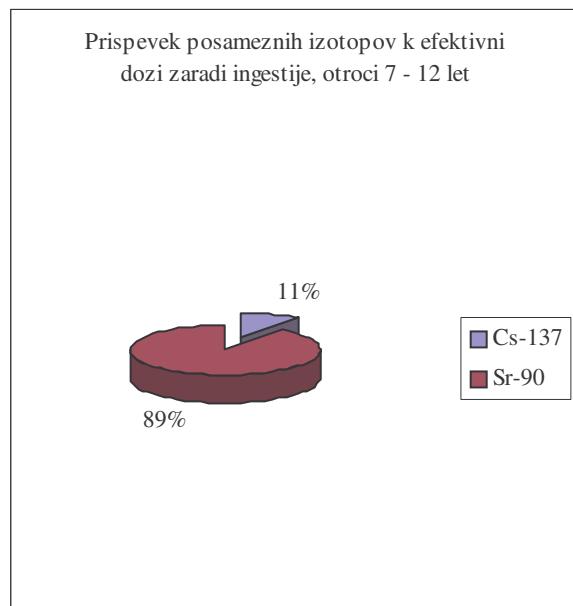
Za naravne radionuklide podajamo samo efektivno dozo zaradi ²¹⁰Pb v hrani, ker ima najvišji dozni pretvorbeni faktor. Najvišja vrednost je za dojenčke do enega leta starosti in znaša

509 µSv, za otroke od 7 do 12 let znaša 257 µSv in za odrasle 121 µSv. Prejete doze so višje kot v letu 2006, kar gre na račun drugega izbora vzorcev hrane.

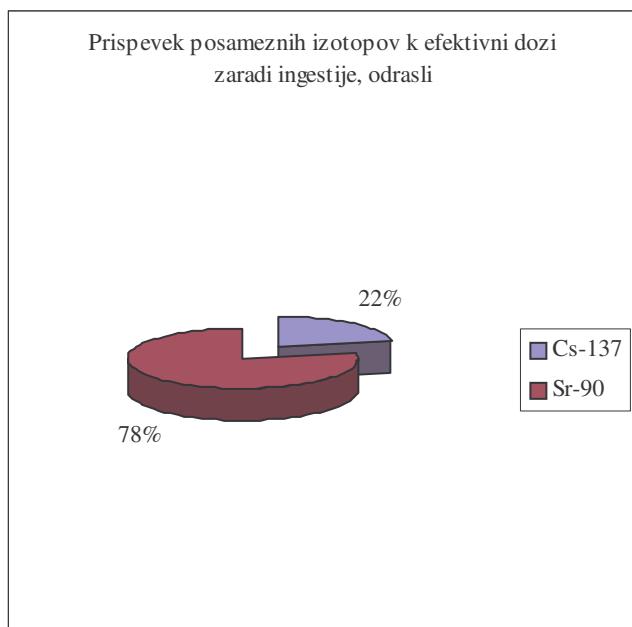
Efektivne doze zaradi vnosa umetnih radionuklidov s pitno vodo v letu 2007 se gibajo med 45 in 82 nSv. Večino doze zaradi umetnih radionuklidov prispeva ^{90}Sr , doze zaradi ^{137}Cs so za velikostni red nižje. On naravnih radionuklidov omenimo ^{210}Pb , ki doprinese k efektivni dozi za dojenčke 11,6 µSv, za otroke od 7 – 12 let 7,4 µSv in za odrasle 4,3 µSv. Izotop ^3H prispeva nekaj nSv.

Slika 32: Prispevek posameznih izotopov ^{137}Cs in ^{90}Sr k letni efektivni dozi zaradi ingestije, starostna skupina: dojenčki. V izračunu je upoštevano zaužitje mleka iz Ljubljane.

Slika 33: Prispevek posameznih izotopov ^{137}Cs in ^{90}Sr v % k letni efektivni dozi zaradi ingestije, starostna skupina: otroci 7 – 12 let. V izračunu je upoštevano zaužitje mleka iz Ljubljane.

Slika 34: Prispevek posameznih izotopov ^{137}Cs in ^{90}Sr v % k letni efektivni dozi zaradi ingestije, starostna skupina: odrasli. V izračunu je upoštevano zaužitje mleka iz Ljubljane.

5.5.4. Inhalacija

Ocenjene efektivne doze zaradi inhalacije ^{137}Cs so za vse tri starostne skupine iz prebivalstva, dojenčke do enega leta, otroke od 7 – 12 let in odrasle, v letu 2007 nižje od 1 nSv. Od naravnih radionuklidov omenimo le ^{210}Pb , ki prispeva k efektivni dozi za dojenčke 3,7 μSv , za otroke 7 – 12 let 4,3 μSv in za odrasle 5 μSv .

5.5.5. Zunanje sevanje

Povprečna letni okoliški ekvivalent doze $H^*(10)$ zaradi zunanjega sevanja v letu 2007 je bil 885 μSv . Ker je ocena černobilske doze zunanjega sevanja na osnovi meritev TL dozimetrov zelo konzervativna in zaradi negotovih podatkov izmerjenih pred letom 1986, smo ocenili dozo zunanjega sevanja s pomočjo globinske porazdelitve Černobilskega ^{137}Cs v zemlji. Izotop v zemlji ni več porazdeljen eksponentno, kot v prvih letih po nesreči, pač pa se je vrh premaknil v globje plasti. Globina vrha je odvisna od lastnosti zemlje. Porazdelitev tako lahko deloma opišemo z Gaussovo funkcijo. Širina porazdelitve pa je prav tako odvisna od definicijskih lastnosti zemlje. S pomočjo te metode smo iz meritev ^{137}Cs v zemlji v Ljubljani ocenili dozo zunanjega sevanja na 4,8 μSv za odraslega, če upoštevamo da se 80 % časa zadržujemo v zaprtih prostorih s faktorjem ščitenja 0,9 in da se 20 % časa nahajamo zunaj prostorov. Ocenjena doza za otroke in za dojenčke je prav tako 4,8 μSv . Upoštevali smo dozne pretvorbene faktorje med Gy in Sv za različne starostne skupine prebivalcev po UNSCEAR poročilu iz leta 1993. Doza za odraslega prebivalca ocenjena v letih pred tem je bila 2006 1,45 μSv , 2005 4,8 μSv ter 2004 in 2003: 6.4. Nekajkrat nižja ocena doze v letu 2006 je posledica druge lokacije vzorčenja zemlje v Ljubljani, kot je bila pred letom 2006 in nato ponovno v 2007. V vseh teh letih je bilo mesto odvzema vzorcev na lokaciji ob Cesti dveh cesarjev, v letu 2006 je bila lokacija vzorčenja na Reaktorskem izobraževalnem centru v Podgorici. Specifične aktivnosti izmerjene v vzorcih zemlje iz lokacije na Reaktorskem centru so nekajkrat nižje od tistih iz lokacije ob Cesti dveh cesarjev. Zaradi primerjave s preteklimi leti, smo tudi v letu 2007 v izračunu doze zunanjega sevanja uporabili lokacijo v Ljubljani. Primerjava ocenjenih doz v preteklih letih nam pokaže, da je bila černobilска kontaminacija precej neenakomerna in da je lahko ^{137}Cs zaradi

razgibanosti terena ter difuzijskih lastnosti zemlje difundiral do različnih globin na posameznih lokacijah.

5.6. LITERATURA

- 1] Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJ-UPB2), Ur.list RS št. 102, 2004;
- 2] Pravilnik o mestih, metodah in rokih za preiskave kontaminacije z radioaktivnimi snovmi (Ur.list SFRJ št.40/86 – Z1);
- 3] Pravilnik o pogojih in metodologiji ocenjevanja doz pri varstvu delavcev in prebivalstva pred ionizirajočimi sevanji, Ur.list RS št. 115, 2003;
- 4] Uredba o mejnih dozah, radioaktivni kontaminaciji in intervencijskih nivojih, Ur.list RS št. 49, 2004;
- 5] IAEA Safety Reports Series 14: Assessment of doses to the public from ingested radionuclides, IAEA 1999;
- 6] Letna poročilo o nadzoru radioaktivnosti v okolini Nuklearne elektrarne Krško , IJS.
- 7] Letna poročila o radioaktivnosti v življenjskem okolju Slovenije, ZVD (od 1964).
- 8] A.Likar, G. Omahen, M. Lipoglavšek, T. Vidmar, A Theoretical description of diffusion and migration of ^{137}Cs in soil, Journal of Environmental Radioactivity 57 (2001) 191-201;
- 9] A. Likar, T. Vidmar, B. Pucelj: Monte Carlo Determination of Gamma-Ray Dose Rate with the GEANT System, Health Physics vol. 75, No.2, 1998;
- 10] P. Jovanovič: Radioaktivna kontaminacija alpskega predela Slovenije kot posledica černobilske nesreče in jedrskih poskusov, ZVD, 2004;

5.7. PRILOGA A: Tabele Z REZULTATI MERITEV*Seznam tabel v Prilogi A*

- TVP1-07. Tekoče vode
TVP1-07. Tekoče vode (nadaljevanje)
TVP2-07. Tekoče vode
TVP2-07. Tekoče vode (nadaljevanje)
JDV07. Jod v reki Dravi
JMU07. Jod v reki Muri
ZRLJ07. ZRAK – zračni delci (aerosoli)
ZRPM07. ZRAK – zračni delci (aerosoli)
ZRJV07. ZRAK – zračni delci (aerosoli)
ZLJ07-A. NEOBDELANA ZEMLJA
ZLJ07-B. NEOBDELANA ZEMLJA
ZKO07-A. NEOBDELANA ZEMLJA
ZKO07-B. NEOBDELANA ZEMLJA
ZMS07-A. NEOBDELANA ZEMLJA
ZMS07-B. NEOBDELANA ZEMLJA
ZSTLD07, H*(10), merjeno s TL dozimetri
FALJ07-A. Padavine Ljubljana
FALJ07-B. Padavine Ljubljana
FALJ07-C. Padavine Ljubljana
FALJ07-D. Padavine Ljubljana
FANM07-A. Padavine Novo mesto
FANM07-B. Padavine Novo mesto
FAMS07-A. Padavine Murska Sobota
FAMS07-B. Padavine Murska Sobota
FABO07-A. Padavine Čezsoča
FABO07-B. Padavine Čezsoča
VPV07-IJS. Vodovodi s pitno vodo

VPV07-IJS. Vodovodi s pitno vodo (nadaljevanje)

MLLJ07. Mleko Ljubljana

MLKO07. Mleko Kobarid

MLBB07. Mleko Bohinjska Bistrica

MLMS07. Mleko Murska Sobota

ME07. Meso, sir, jajca

MO07. Žitarice, moka, kruh

SA07. Sadje

ZEL07. Zelenjava

KR07-IJS. Krmila

LMSAR-28/2008-GO

Obsevanost prebivalcev Slovenje za leto 2007

LETO: 2007**Z V D****Tabela TVP1-07. Tekoče vode****Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90**

Mesto vz.:	Otočec	Brežice	Petanjci	Dravograd	Anhovo
Reka:	Krka	Sava	Mura	Drava	Soča
Zemljepisna širina:	45° 50' 20"	45° 53' 52"	46° 39' 12"	46° 35' 28"	46° 03' 16"
Zemljepisna dolžina:	15° 14' 00"	15° 35' 34"	16° 03' 58"	15° 01' 17"	#
Oz. vzorca	RKROT120107	RSBRK107	JMU210407	JDV050407	RSOAN290507
Datum vz.:	12.1.2007	12.1.2007	21.4.2007	5.4.2007	29.5.2007
Pretok [m ³ /h]	42,7	166	161	286	51
Datum mer.	26.1.2007	20.1.2007	25.4.2007	10.4.2007	5.6.2007
*Dat. mer.		23.3.2007	7.6.2007	7.6.2007	
Kol.vz. [kg]:	44,9	44,6	41,8	46,5	45,2
IZOTOP:	SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq/m³)				
U-238	1,9E+0 ± 1E+0	7,0E-1 ± 5E-1		3,0E+0 ± 2E+0	
Ra-226	2,5E+0 ± 3E-1		2,1E+0 ± 4E-1	2,1E+0 ± 4E-1	
Pb-210	6,6E+0 ± 3E+0				
Ra-228	1,2E+0 ± 7E-1	9,0E-1 ± 8E-1	2,2E+0 ± 9E-1	1,3E+0 ± 9E-1	
Th-228		1,1E+0 ± 6E-1	1,1E+0 9E-1		
K-40	1,5E+1 ± 4E+0	6,7E+1 ± 6E+0	5,9E+1 ± 6E+0	5,3E+1 ± 5E+0	4,2E+0 ± 4E+0
Be-7		3,2E+0 ± 1E+0		3,3E+1 ± 3E+0	1,9E+1 ± 2E+0
I-131		1,9E+0 ± 3E-1	4,3E+0 ± 4E-1		
Cs-134					
Cs-137	< 2,0E+0	< 1,7E+0	2,1E+0 ± 2E-1	1,7E+0 ± 2E-1	3,0E-1 ± 2E-2
H-3		1,4E+3 ± 4E+2	1,7E+3 ± 7E+2	1,8E+3 ± 5E+2	
**Sr-90		3,1E+0 ± 1E-1	2,0E+0 ± 2E-1	1,6E-1 ± 7E-2	

*Datum merjenja Sr-90

** metoda ni akreditirana

LETO: 2007**Z V D****Tabela TVP1-07. Tekoče vode (nadaljevanje)****Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90**

Mesto vz.:	Dol pri Ljubljani	Vinica	Celje	Piran	Piran
Reka:	Sava	Kolpa	Savinja	morje	sediment
Zemljepisna širina:	46° 04' 47"	45° 27' 25"	46° 13' 56"	45° 31' 49"	45° 31' 49"
Zemljepisna dolžina:	14° 39' 29"	15° 14' 58"	15° 14' 51"	13° 33' 57"	13° 33' 57"
Oz. vzorca	RSLJ080507	RKOKB280407	RSVCE210407	MPI260607	MSPI260907
Datum vz.:	8.5.2007	28.4.2007	21.4.2007	26.6.2007	26.9.2007
Pretok [m ³ /h]	49	21	30	/	/
Datum mer.	25.5.2007	25.5.2007	25.4.2007	25.7.2007	8.10.2007
*Dat. mer.	13.8.2007				
Kol.vz. [kg]:	39,6	44,1	43,4	23,7	0,051
IZOTOP:	SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq/m³)				
U-238	5,9E+0 ± 2E+0	1,3E+1 ± 3E+0		5,6E+1 ± 7E+0	
Ra-226	6,1E-1 ± 3E-1	6,4E-1 ± 5E-1	7,3E-1 ± 4E-1	7,8E+0 ± 2E+0	1,9E+1 ± 9E-1
Pb-210	2,0E-1 ± 1E-1	2,1E+0 ± 2E+0		< 1,3E+1	1,1E+2 ± 2E+1
Ra-228	8,0E-1 ± 7E-1	8,5E-1 ± 7E-1			2,8E+1 ± 2E+0
Th-228	6,2E+0 ± 2E+0		5,1E-1 ± 5E-1		2,5E+1 ± 2E+0
K-40	2,7E+1 ± 4E+0	1,5E+1 ± 4E+0	3,4E+1 ± 4E+0	1,7E+3 ± 8E+1	7,1E+2 ± 3E+1
Be-7	6,0E+0 ± 1E+0	4,1E+0 ± 1E+0	5,9E+0 ± 1E+0		
I-131			1,4E+0 ± 2E-1		
Cs-134					
Cs-137	< 1,5E+0	< 1,5E+0	< 1,6E+0	< 7,9E+0	7,0E+0 ± 5E-1
H-3					
**Sr-90		2,5E+0 ± 9E-2			

*Datum merjenja Sr-90

** metoda ni akreditirana

LETÖ: 2007
Z V D
Tabela TVP2-07. Tekoče vode
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Mesto vz.:	Otočec	Brežice	Petanjci	Dravograd	Anhovo
Reka:	Krka	Sava	Mura	Drava	Soča
Zemljepisna širina:	45° 50' 20"	45° 53' 52"	46° 39' 12"	46° 35' 28"	46° 03' 16"
Zemljepisna dolžina:	15° 14' 00"	15° 35' 34"	16° 03' 58"	15° 01' 17"	13° 36' 47"
Oz. vzorca	RKROT100807	RSBRK307	JMU231007	JDV080907	RSOAN290507
Datum vz.:	10.8.2007	7.8.2007	23.10.2007	8.9.2007	1.9.2007
Pretok [m ³ /h]	40	70	103	180	40
Datum mer.	23.8.2007	20.8.2007	27.10.2007	14.9.2007	5.9.2007
*Dat. mer.		5.10.2007			
Kol.vz. [kg]:	45,8	45,3	39,8	45,7	46,2
IZOTOP: SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq/m³)					
U-238	3,3E+0 ± 3E+0	1,1E+1 ± 3E+0		9,8E+0 ± 3E+0	2,6E+0 ± 2E+0
Ra-226	1,6E+0 ± 4E-1	1,4E+0 ± 5E-1	2,2E+0 ± 5E-1	1,9E+0 ± 5E-1	
Pb-210	1,4E+0 ± 1E+0	7,9E+0 ± 4E+0	7,1E+0 ± 4E+0	5,5E+0 ± 3E+0	1,7E+0 ± 2E+0
Ra-228	1,9E+0 ± 8E-1	1,3E+0 ± 1E+0	2,6E+0 ± 1E+0	2,3E+0 ± 1E+0	1,4E+0 ± 1E+0
Th-228	1,2E+0 ± 7E-1		3,0E+0 8E-1	1,0E+0 ± 8E-1	
K-40	5,6E+1 ± 6E+0	6,2E+1 ± 7E+0	9,0E+1 ± 8E+0	4,1E+1 ± 6E+0	1,2E+1 ± 4E+0
Be-7		1,9E+0 ± 3E+0	2,3E+1 ± 3E+0	1,1E+1 ± 2E+0	7,0E+0 ± 1E+0
I-131			8,0E-1 ± 9E-2		
Cs-134					
Cs-137	< 2,1E+0	< 2,3E+0	1,8E+0 ± 3E-1	2,2E+0 ± 3E-1	< 1,8E+0
H-3		1,4E+3 ± 4E+2	1,5E+3 ± 2E+2	1,2E+3 ± 2E+2	
**Sr-90		6,1E-1 ± 7E-2			

*Datum merjenja Sr-90

** metoda ni akreditirana

LETÖ: 2007
Z V D
Tabela TVP2-07. Tekoče vode (nadaljevanje)
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Mesto vz.:	Dol pri Ljubljani	Vinica	Celje	Piran
Reka:	Sava	Kolpa	Savinja	morje
Zemljepisna širina:	46° 04' 47"	45° 27' 25"	46° 13' 56"	45° 31' 49"
Zemljepisna dolžina:	14° 39' 29"	15° 14' 58"	15° 14' 51"	13° 33' 57"
Oz. vzorca	RSLJ151007	RKOBK031207	RSVCE080907	MPII10907
Datum vz.:	15.10.2007	3.12.2007	8.9.2007	11.9.2007
Pretok [m ³ /h]	55	14	18	/
Datum mer.	3.11.2007	27.12.2007	15.9.2007	9.10.2007
*Dat. mer.	27.11.2007			
Kol.vz. [kg]:	49,40	45,0	45,30	23,2
IZOTOP: SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq/m³)				
U-238	3,9E+0 ± 3E+0	7,2E+0 ± 2E+0	3,9E+0 ± 3E+0	
Ra-226	3,0E+0 ± 6E-1	9,0E-1 ± 3E-1	1,6E+0 ± 4E-1	2,2E+0 ± 2E+0
Pb-210	1,6E+1 ± 6E+0	< 2,1E+0	4,8E+0 ± 3E+0	1,8E+1 ± 1E+1
Ra-228			1,1E+0 ± 1E+0	
Th-228	1,6E+0 ± 1E+0	1,0E+0 ± 7E-1	1,8E+0 ± 8E-1	
K-40	5,6E+1 ± 8E+0	1,9E+1 ± 4E+0	4,8E+1 ± 5E+0	1,1E+3 ± 5E+1
Be-7	1,1E+2 ± 8E+0	1,1E+1 ± 2E+0	7,9E+0 ± 2E+0	
I-131	1,4E+1 ± 2E+0			
Cs-134				
Cs-137	< 2,6E+0	< 2,0E+0	6,0E-1 ± 2E-1	< 8,6E+0
H-3				
**Sr-90		1,3E+0 ± 7E-2		

*Datum merjenja Sr-90

** metoda ni akreditirana

Tabela JDV07. JOD V REKI DRAVI

ZVD d.d.

Enkratno vzorčenje - kvartalno

Kraj vzorčenja: **DRAVOGRAD - pred jezom**

Zemljepisna širina: $46^{\circ} 35' 28''$

Zemljepisna dolžina: $15^{\circ} 01' 17''$

Izotopska analiza I-131

Oznaka vz.	JDV010207	JDV050407	JDV080907	JDV171207	
Datum vz.	01.02.07	05.04.07	08.09.07	17.12.07	Letno
Datum mer.	05.02.07	10.04.07	14.09.07	19.12.07	povprečje
Kol. vz. (kg)	47,4	46,5	45,7	47,2	
SPECIFIČNA AKTIVNOST				(Bq/m ³)	
¹³¹ I	4,7E-1 ± 2E-1 < 2,6E+0	< 3,5E+0		2,1E-1 ± 2E-1	3,4E-1

Tabela JMU07. JOD V REKI MURI

ZVD d.d.

Enkratno vzorčenje - kvartalno

Kraj vzorčenja: **PETANJCI**

Zemljepisna širina: $46^{\circ} 39' 12''$

Zemljepisna dolžina: $16^{\circ} 03' 58''$

Izotopska analiza I-131

Oznaka vz.	JMU010207	JMU210407	JMU080907	JMU231007	
Datum vz.	01.02.07	21.04.07	08.09.07	23.10.07	Letno
Datum mer.	05.02.07	25.04.07	03.11.07	27.10.07	povprečje
Kol. vz. (kg)	45,8	41,8	46	39,8	
SPECIFIČNA AKTIVNOST				(Bq/m ³)	
¹³¹ I	4,0E+0 ± 4E-1	4,3E+0 ± 4E-1 < 2,0E+0		8,0E-1 ± 9E-2	3,0E+0

Tabela ZRLJ07 - A. ZRAK - zračni delci (aerosoli)
Z V D

 Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

 Zemljepisna širina: **46° 3' 21"**

 Zemljepisna dolžina: **14° 30' 30"**
Izotopska analiza sevalcev gama

Oznaka vzorca	ZRLJ0107	ZRLJ0207	ZRLJ0307	ZRLJ0407	ZRLJ0507	ZRLJ0607
Datum vz.	januar	februar	marec	april	maj	junij
Datum mer.	02.02.07	28.02.07	04.04.07	04.05.07	31.05.07	24.07.07
Kol. vz. (m ³)	4524	6731	21760	26940	20561	19557
SPECIFIČNA AKTIVNOST					(Bq/m ³)	
U (²³⁴ Th)			3,1E-6 ± 2E-6	7,0E-6 ± 4E-6	4,9E-5 ± 1E-5	2,0E-5
²²⁶ Ra	1,8E-5 ± 2E-6	1,4E-4 ± 6E-6	6,0E-6 ± 8E-7	4,4E-6 ± 8E-7	3,1E-6 ± 7E-7	3,8E-6 ± 8E-7
²¹⁰ Pb	3,6E-4 ± 1E-4	7,3E-4 ± 2E-4	4,4E-4 ± 1E-4	5,4E-4 ± 2E-4	4,1E-4 ± 1E-4	4,6E-4 ± 2E-4
Th (²²⁸ Ra)		1,4E-5 ± 5E-6	1,6E-6 ± 1E-6	4,5E-6 ± 2E-6		6,7E-6
²²⁸ Th				1,5E-4 ± 7E-6	8,8E-5 ± 7E-6	1,2E-4
⁴⁰ K	9,6E-5 3E-5	4,4E-4 4E-5	2,4E-4 1E-5	2,8E-4 2E-5	3,5E-4 3E-5	3,2E-4 2E-5
⁷ Be	1,6E-3 ± 1E-4	2,1E-3 ± 1E-4	3,2E-3 ± 2E-4	5,5E-3 ± 4E-4	4,5E-3 ± 4E-4	4,1E-3 ± 3E-4
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	1,6E-6 ± 8E-7	8,0E-6 ± 2E-6	1,8E-6 ± 4E-7	2,3E-6 ± 3E-7 <	4,0E-6 < 5,0E-6	3,8E-6

Tabela ZRLJ07 - B. ZRAK - zračni delci (aerosoli)
Z V D

 Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

 Zemljepisna širina: **46° 3' 21"**

 Zemljepisna dolžina: **14° 30' 30"**
Izotopska analiza sevalcev gama

Oznaka vzorca	ZRLJ0707	ZRLJ0807	ZRLJ0907	ZRLJ1007	ZRLJ1107	ZRLJ1207
Datum vz.	julij	avgust	september	oktober	november	december
Datum mer.	06.08.07	14.09.07	11.10.07	16.11.07	12.12.07	08.01.08
Kol. vz. (m ³)	8878	24326	23678	23260	24078	18251
SPECIFIČNA AKTIVNOST					(Bq/m ³)	
U (²³⁴ Th)		8,8E-6 ± 4E-6	7,5E-6 ± 7E-6	1,0E-5 ± 4E-6	7,9E-5 ± 1E-5	1,7E-5 ± 6E-6
²²⁶ Ra	1,4E-5 ± 2E-6	3,6E-6 ± 7E-7	2,8E-6 ± 6E-7	3,5E-6 ± 6E-7	1,1E-5 ± 6E-6	4,4E-6 ± 9E-7
²¹⁰ Pb	3,3E-4 ± 1E-4	5,2E-4 ± 2E-4	4,2E-4 ± 1E-4	5,6E-4 ± 2E-4	5,4E-4 ± 2E-4	1,1E-3 ± 4E-4
Th (²²⁸ Ra)				2E-6 ± 1E-6	6,8E-6 ± 2E-6	5,7E-6
²²⁸ Th		1,6E-6 ± 1E-6	1,5E-6 ± 1E-6	2,7E-6 ± 1E-6	4,3E-6 ± 1E-6	4,5E-6 ± 2E-6
⁴⁰ K	9,4E-4 6E-5	2,8E-4 2E-5	2,7E-4 2E-5	2,8E-4 2E-5	4,2E-4 2E-5	4,2E-4 3E-5
⁷ Be	3,8E-3 ± 3E-4	4,1E-3 ± 3E-4	2,6E-3 ± 2E-4	2,1E-3 ± 1E-4	1,7E-3 ± 1E-4	8,3E-5 ± 5E-6
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	< 1,1E-5	< 3,9E-6	6,7E-7 ± 2E-7	2,0E-6 ± 4E-7	7,8E-7 ± 7E-7	2,1E-6 ± 6E-7

Tabela ZRPM07 - A. ZRAK - zračni delci (aerosoli)
Z V D

 Kraj vzorčenja: **PREDMEJA**

 Zemljepisna širina: $45^{\circ} 56' 56''$

 Zemljepisna dolžina: $13^{\circ} 52' 4''$
Izotopska analiza sevalcev gama

Oznaka vzorca	ZRPM0107	ZRPM0207	ZRPM0307	ZRPM0407	ZRPM0507	ZRPM0607	
Datum vz.	januar	februar	marec	april	maj	junij	
Datum mer.	02.02.07	06.03.07	06.04.07	24.05.07	12.06.07	20.07.07	
Kol. vz. (m ³)	2080	6396	10020	20136	18370	22879	
SPECIFIČNA AKTIVNOST					(Bq/m ³)		
U (²³⁴ Th)			1,4E-5 ± 6E-6	1,7E-5 ± 5E-6	1,6E-5 ± 5E-6	2,8E-5 ± 7E-6	1,9E-5
²²⁶ Ra	1,0E-5 ± 4E-6		7,9E-6 ± 1E-6	4,1E-6 ± 6E-7	5,0E-6 ± 9E-7	4,1E-6 ± 4E-6	6,2E-6
²¹⁰ Pb	8,5E-4 ± 3E-4	1,0E-3 ± 3E-4	7,6E-4 ± 3E-4	4,8E-4 ± 2E-4	4,2E-4 ± 1E-4	3,5E-4 ± 1E-4	6,4E-4
Th (²²⁸ Ra)			1,3E-5 ± 3E-6	1,4E-6 ± 1E-6	2,2E-7 ± 2E-6	2,7E-6 ± 1E-6	4,3E-6
²²⁸ Th		6,0E-6 ± 5E-6	4,6E-6 ± 2E-6			1,9E-6 ± 1E-6	4,2E-6
⁴⁰ K	5,8E-4 8E-5	4,1E-4 4E-5	6,4E-4 3E-5	3,2E-4 3E-5	4,2E-4 3E-5	2,8E-4 2E-5	4,4E-4
⁷ Be	4,0E-3 ± 3E-4	4,9E-3 ± 3E-4	7,2E-3 ± 5E-4	5,7E-3 ± 5E-4	5,4E-3 ± 4E-4	3,2E-3 ± 2E-4	5,1E-3
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	3,5E-6 ± 3E-6	4,7E-6 ± 9E-7	3,8E-7 ± 3E-7	1,4E-6 ± 5E-7	2,0E-7 ± 6E-7	3,2E-7 ± 3E-7	1,8E-6

Tabela ZRPM07 - B. ZRAK - zračni delci (aerosoli)
Z V D

 Kraj vzorčenja: **PREDMEJA**

 Zemljepisna širina: $45^{\circ} 56' 56''$

 Zemljepisna dolžina: $13^{\circ} 52' 4''$
Izotopska analiza sevalcev gama

Oznaka vzorca	ZRPM0707	ZRPM0807	ZRPM0907	ZRPM1007	ZRPM1107	ZRPM1207	
Datum vz.	julij	avgust	september	oktober	november	december	
Datum mer.	13.08.07	12.09.07	10.10.07	16.11.07	11.12.07	09.01.08	
Kol. vz. (m ³)	12692	18420	23955	13463	6893	15570	
SPECIFIČNA AKTIVNOST					(Bq/m ³)		
U (²³⁴ Th)	8,6E-6 ± 6E-6	2,4E-5 ± 7E-6	1,2E-5 ± 6E-6	4,0E-5 ± 1E-5	5,1E-5 ± 2E-5	5,0E-5 ± 1E-5	2,6E-5
²²⁶ Ra	8,0E-6 ± 1E-6	5,0E-6 ± 1E-6	3,3E-6 ± 9E-7	4,0E-6 ± 2E-6	2,4E-5 ± 6E-6	8,7E-6 ± 2E-6	7,6E-6
²¹⁰ Pb	5,8E-4 ± 2E-4	7,6E-4 ± 2E-4	3,0E-4 ± 9E-5	8,3E-4 ± 3E-4	9,7E-4 ± 3E-4	3,8E-4 ± 1E-4	6,4E-4
Th (²²⁸ Ra)	8,5E-6 ± 4E-6					6,5E-6 ± 5E-6	5,4E-6
²²⁸ Th		3,4E-6 ± 2E-6	1,7E-6 ± 1E-6	4,0E-6 ± 3E-6			3,6E-6
⁴⁰ K	5,0E-4 4E-5	4,2E-4 3E-5	2,8E-4 ± 2E-5	5,1E-4 ± 3E-5	1,9E-3 ± 1E-4	4,5E-4 ± 3E-5	5,6E-4
⁷ Be	5,9E-3 ± 4E-4	7,3E-3 ± 5E-4	2,7E-3 ± 2E-4	5,2E-3 ± 3E-4	6,2E-3 ± 4E-4	3,5E-3 ± 2E-4	5,1E-3
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	< 8,0E-6	2,3E-6 ± 6E-7 <	5,4E-7	1,4E-6 ± 4E-7	3,3E-6 ± 3E-7 <	7,0E-6	2,8E-6

Tabela ZRJV07 - A. ZRAK - zračni delci (aerosoli)
Z V D

 Kraj vzorčenja: **JARENINSKI VRH**

 Zemljepisna širina: **46° 38' 24"**

 Zemljepisna dolžina: **15° 41' 50"**
Izotopska analiza sevalcev gama

Oznaka vzorca	ZRJV0107	ZRJV0207	ZRJV0307	ZRJV0407	ZRJV0507	ZRLJ0607	
Datum vz.	januar	februar	marec	april	maj	junij	
Datum mer.	02.02.07	06.03.07	03.04.07	17.05.07	11.06.07	20.07.07	
Kol. vz. (m ³)	6854	14070	16020	21259	20685	21031	
SPECIFIČNA AKTIVNOST					(Bq/m ³)		
U (²³⁴ Th)		6,0E-6 ± 5E-6	5,3E-6 ± 4E-6		8,9E-6 ± 7E-6	6,0E-6 ± 3E-6	6,6E-6
²²⁶ Ra	1,3E-5 ± 1E-5	3,9E-6 ± 6E-7	4,4E-6 ± 6E-7	4,0E-6 ± 7E-7	5,9E-6 ± 9E-7	4,8E-6 ± 5E-7	6,0E-6
²¹⁰ Pb	4,9E-4 ± 2E-4	6,1E-4 ± 2E-4	3,1E-4 ± 1E-4	3,2E-4 ± 1E-4	3,9E-4 ± 1E-4	3,1E-4 ± 2E-5	4,0E-4
Th (²²⁸ Ra)	1,0E-5 ± 6E-6	2,4E-6 ± 2E-6	4,0E-6 ± 3E-6		6,0E-6 ± 2E-6		5,6E-6
²²⁸ Th		1,2E-6 ± 1E-6	4,3E-5 ± 3E-6				2,2E-5
⁴⁰ K	2,1E-4 3E-5	1,6E-4 1E-5	2,3E-4 2E-5	2,9E-4 2E-5	3,5E-4 2E-5	3,0E-4 2E-5	2,6E-4
⁷ Be	1,8E-3 ± 1E-4	2,6E-3 ± 2E-4	3,0E-3 ± 2E-4	4,5E-3 ± 3E-4	4,4E-3 ± 3E-4	3,9E-3 ± 3E-4	3,4E-3
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	1,1E-6 ± 1E-6	1,5E-6 ± 4E-7	7,0E-7 ± 3E-7	1,4E-6 ± 5E-7	7,0E-7 ± 3E-7	7,4E-7 ± 3E-7	1,0E-6

Tabela ZRJV07 - B. ZRAK - zračni delci (aerosoli)
Z V D

 Kraj vzorčenja: **JARENINSKI VRH**

 Zemljepisna širina: **46° 38' 24"**

 Zemljepisna dolžina: **15° 41' 50"**
Izotopska analiza sevalcev gama

Oznaka vzorca	ZRJV0707	ZRJV0807	ZRJV0907	ZRJV1007	ZRJV1107	ZRJV1207	
Datum vz.	julij	avgust	september	oktober	november	december	
Datum mer.	13.08.07	15.09.07	11.10.07	28.11.07	20.12.07	08.01.08	
Kol. vz. (m ³)	20961	20639	24548	18830	17776	24422	
SPECIFIČNA AKTIVNOST					(Bq/m ³)		
U (²³⁴ Th)	9,7E-6 ± 8E-6	1,4E-6 ± 1E-6		1,8E-5 ± 7E-6	3,7E-5 ± 1E-5	2,7E-5 ± 7E-6	1,3E-5
²²⁶ Ra	4,5E-6 ± 1E-6	3,9E-6 ± 7E-7	4,2E-7 ± 4E-7	6,1E-6 ± 1E-6	7,5E-6 ± 1E-6	5,0E-6 ± 9E-7	5,3E-6
²¹⁰ Pb	4,0E-4 ± 1E-4	4,0E-4 ± 1E-4	2,4E-4 ± 8E-5	6,5E-4 ± 2E-4	4,4E-4 ± 1E-4	8,8E-4 ± 3E-4	4,5E-4
Th (²²⁸ Ra)		4,2E-6 ± 3E-6		6E-6 ± 4E-6	5,1E-6 ± 5E-6		5,4E-6
²²⁸ Th				2,2E-6 ± 2E-6			1,5E-5
⁴⁰ K	3,3E-4 2E-5	3,1E-4 2E-5	2,5E-4 2E-5	3,9E-4 3E-5	3,6E-4 2E-5	3,0E-4 2E-5	2,9E-4
⁷ Be	4,0E-3 ± 3E-4	3,6E-3 ± 3E-4	1,9E-3 ± 1E-4	2,5E-3 ± 2E-4	1,8E-3 ± 1E-4	2,0E-3 ± 1E-4	3,0E-3
¹³⁴ Cs	< 5,0E-6	8,7E-7 ± 3E-7 <	4,6E-6	1,4E-6 ± 5E-7	3,6E-7 ± 3E-7	2,6E-6 ± 4E-7	1,7E-6

Tabela ZLJ07 - A. NEOBDELANA ZEMLJA
Z V D

 Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

 Zemljepisna širina: **46° 3' 21"**

 Zemljepisna dolžina: **14° 30' 30"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	ZLJ050407	ZLJ100407	ZLJ150407	ZLJ050907	ZLJ100907	ZLJ150907
Datum vz.	24.4.2007	24.4.2007	24.4.2007	17.9.2007	17.9.2007	17.9.2007
Datum mer:	17.5.2007	22.5.2007	24.5.2007	16.10.2007	16.10.2007	27.10.2007
*Datum merj.	13.8.2007	13.8.2007	13.8.2007	13.11.2007	13.11.2007	13.11.2007
Globina vz.	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / kg)						
U (²³⁴ Th)	5,4E+1 ± 1E+1	6,9E+1 ± 1E+1	7,1E+1 ± 1E+1	7,7E+1 ± 9E+0	6,5E+1 ± 8E+0	8,5E+1 ± 1E+1
²²⁶ Ra	5,0E+1 ± 2E+0	5,3E+1 ± 3E+0	5,4E+1 ± 2E+0	5,3E+1 ± 2E+0	5,4E+1 ± 2E+0	5,1E+1 ± 2E+0
²¹⁰ Pb	9,6E+1 ± 1E+1	8,8E+1 ± 1E+1	9,0E+1 ± 1E+1	9,2E+1 ± 1E+1	9,7E+1 ± 1E+1	9,5E+1 ± 1E+1
Th (²²⁸ Ra)	5,7E+1 ± 2E+0	5,5E+1 ± 3E+0	6,1E+1 ± 2E+0	5,6E+1 ± 2E+0	5,8E+1 ± 2E+0	5,7E+1 ± 2E+0
²²⁸ Th	5,2E+1 ± 2E+0	5,4E+1 ± 4E+0	5,7E+1 ± 3E+0	5,2E+1 ± 3E+0	5,1E+1 ± 3E+0	5,3E+1 ± 3E+0
⁴⁰ K	7,4E+2 ± 3E+1	7,5E+2 ± 5E+1	7,4E+2 ± 3E+1	7,1E+2 ± 3E+1	7,4E+2 ± 3E+1	7,2E+2 ± 3E+1
⁷ Be						
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	1,1E+2 ± 4E+0	1,3E+2 ± 8E+0	1,3E+2 ± 5E+0	8,8E+1 ± 4E+0	1,1E+2 ± 4E+0	1,1E+2 ± 4E+0
⁹⁰ Sr**	2,2E+0 ± 6E-2	2,2E+0 ± 7E-2	1,3E+0 ± 5E-2	2,3E+0 ± 7E-2	2,4E+0 ± 5E-2	2,1E+0 ± 7E-2

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZLJ07 - B. NEOBDELANA ZEMLJA
Z V D

 Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

 Zemljepisna širina: **46° 3' 21"**

 Zemljepisna dolžina: **14° 30' 30"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	ZLJ050407	ZLJ100407	ZLJ150407	ZLJ050907	ZLJ100907	ZLJ150907
Datum vz.	24.4.2007	24.4.2007	24.4.2007	17.9.2007	17.9.2007	17.9.2007
Datum mer:	17.5.2007	22.5.2007	24.5.2007	16.10.2007	16.10.2007	27.10.2007
*Datum merj.	13.8.2007	13.8.2007	13.8.2007	13.11.2007	13.11.2007	13.11.2007
Globina vz.	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ²)						
U (²³⁴ Th)	1,2E+3 ± 2E+2	1,4E+3 ± 3E+2	1,7E+3 ± 3E+2	1,6E+3 ± 2E+2	1,2E+3 ± 1E+2	1,5E+3 ± 2E+2
²²⁶ Ra	1,1E+3 ± 3E+1	1,1E+3 ± 6E+1	1,3E+3 ± 5E+1	1,1E+3 ± 4E+1	9,8E+2 ± 3E+1	9,0E+2 ± 3E+1
²¹⁰ Pb	2,2E+3 ± 3E+2	1,8E+3 ± 3E+2	2,2E+3 ± 3E+2	1,9E+3 ± 3E+2	1,8E+3 ± 3E+2	1,7E+3 ± 2E+2
Th (²²⁸ Ra)	1,3E+3 ± 4E+1	1,1E+3 ± 7E+1	1,5E+3 ± 5E+1	1,2E+3 ± 4E+1	1,1E+3 ± 4E+1	1,0E+3 ± 4E+1
²²⁸ Th	1,2E+3 ± 5E+1	1,1E+3 ± 8E+1	1,4E+3 ± 7E+1	1,1E+3 ± 5E+1	9,2E+2 ± 5E+1	9,4E+2 ± 5E+1
⁴⁰ K	1,7E+4 ± 6E+2	1,5E+4 ± 9E+2	1,8E+4 ± 8E+2	1,5E+4 ± 6E+2	1,4E+4 ± 6E+2	1,3E+4 ± 5E+2
⁷ Be						
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	2,4E+3 ± 9E+1	2,5E+3 ± 2E+2	3,1E+3 ± 1E+2	1,8E+3 ± 7E+1	2,0E+3 ± 8E+1	1,9E+3 ± 8E+1
⁹⁰ Sr**	5,0E+1 ± 1E+0	4,4E+1 ± 1E+0	3,1E+1 ± 1E+0	4,8E+1 ± 1E+0	4,5E+1 ± 9E-1	3,7E+1 ± 1E+0

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZKO07 - A. NEOBDELANA ZEMLJA
Z V D

 Kraj vzorčenja: **KOBARID**

 Zemljepisna širina: $46^{\circ} 14' 53''$

 Zemljepisna dolžina: $13^{\circ} 34' 38''$
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	ZKO050407	ZKO100407	ZKO150407	ZKO050907	ZKO100907	ZKO150907
Datum vz.	27.4.2007	27.4.2007	27.4.2007	1.9.2007	1.9.2007	1.9.2007
Datum mer:	25.5.2007	28.5.2007	28.5.2007	18.9.2007	2.11.2007	25.9.2007
*Datum merj.	14.8.2007	14.8.2007	14.8.2007	24.10.2007	7.11.2007	7.11.2007
Globina vz.	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / kg)						
U (234 Th)	3,3E+1 \pm 8E+0	3,3E+1 \pm 9E+0	2,9E+1 \pm 8E+0	6,3E+1 \pm 6E+0	3,6E+1 \pm 6E+0	4,7E+1 \pm 6E+0
226 Ra	2,6E+1 \pm 1E+0	2,7E+1 \pm 2E+0	2,8E+1 \pm 1E+0	2,6E+1 \pm 1E+0	2,9E+1 \pm 1E+0	3,0E+1 \pm 2E+0
210 Pb	1,4E+2 \pm 2E+1	1,1E+2 \pm 2E+1	8,5E+1 \pm 1E+1	1,6E+2 \pm 2E+1	1,3E+2 \pm 2E+1	9,0E+1 \pm 1E+1
Th (228 Ra)	3,7E+1 \pm 2E+0	3,8E+1 \pm 3E+0	3,8E+1 \pm 2E+0	4,0E+1 \pm 2E+0	3,9E+1 \pm 2E+0	3,8E+1 \pm 2E+0
228 Th	3,4E+1 \pm 2E+0	3,5E+1 \pm 3E+0	3,3E+1 \pm 2E+0	3,3E+1 \pm 2E+0	3,6E+1 \pm 2E+0	3,9E+1 \pm 2E+0
40 K	4,4E+2 \pm 2E+1	3,8E+2 \pm 3E+1	4,4E+2 \pm 2E+1	4,1E+2 \pm 2E+1	4,4E+2 \pm 2E+1	4,3E+2 \pm 2E+1
7 Be	1,4E+1 \pm 3E+0			2,5E+1 \pm 4E+0		
134 Cs						
137 Cs	1,9E+2 \pm 8E+0	1,9E+2 \pm 1E+1	1,5E+2 \pm 7E+0	2,5E+2 \pm 1E+1	2,3E+1 \pm 9E+0	1,5E+2 \pm 8E+0
90 Sr**	7,2E+0 \pm 1E-1	6,2E+0 \pm 1E-1	7,2E+0 \pm 1E-1	9,0E+0 \pm 1E-1	8,8E+0 \pm 1E-1	7,8E+0 \pm 1E-1

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZKO07 - B. NEOBDELANA ZEMLJA
Z V D

 Kraj vzorčenja: **KOBARID**

 Zemljepisna širina: $46^{\circ} 14' 53''$

 Zemljepisna dolžina: $13^{\circ} 34' 38''$
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	ZKO050407	ZKO100407	ZKO150407	ZKO050907	ZKO100907	ZKO150907
Datum vz.	27.4.2007	27.4.2007	27.4.2007	1.9.2007	1.9.2007	1.9.2007
Datum mer:	25.5.2007	28.5.2007	28.5.2007	18.9.2007	2.11.2007	25.9.2007
*Datum merj.	14.8.2007	14.8.2007	14.8.2007	24.10.2007	7.11.2007	7.11.2007
Globina vz.	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ²)						
U (234 Th)	6,2E+2 \pm 2E+2	5,5E+2 \pm 2E+2	4,7E+2 \pm 1E+2	1,1E+3 \pm 1E+2	6,1E+2 \pm 9E+1	8,0E+2 \pm 1E+2
226 Ra	5,0E+2 \pm 2E+1	4,5E+2 \pm 3E+1	4,6E+2 \pm 2E+1	4,7E+2 \pm 2E+1	4,9E+2 \pm 2E+1	5,2E+2 \pm 3E+1
210 Pb	2,7E+3 \pm 4E+2	1,9E+3 \pm 3E+2	1,4E+3 \pm 2E+2	2,9E+3 \pm 4E+2	2,2E+3 \pm 3E+2	1,5E+3 \pm 2E+2
Th (228 Ra)	6,9E+2 \pm 3E+1	6,3E+2 \pm 5E+1	6,2E+2 \pm 3E+1	7,1E+2 \pm 4E+1	6,8E+2 \pm 3E+1	6,5E+2 \pm 3E+1
228 Th	6,5E+2 \pm 4E+1	5,8E+2 \pm 5E+1	5,4E+2 \pm 4E+1	5,8E+2 \pm 4E+1	6,2E+2 \pm 4E+1	6,6E+2 \pm 4E+1
40 K	8,4E+3 \pm 4E+2	6,3E+3 \pm 5E+2	7,1E+3 \pm 4E+2	7,2E+3 \pm 4E+2	7,6E+3 \pm 4E+2	7,3E+3 \pm 4E+2
7 Be	2,7E+2 \pm 6E+1			4,4E+2 \pm 8E+1		
134 Cs						
137 Cs	3,6E+3 \pm 1E+2	3,2E+3 \pm 2E+2	2,5E+3 \pm 1E+2	4,4E+3 \pm 2E+2	4,0E+2 \pm 2E+2	2,6E+3 \pm 1E+2
90 Sr**	1,4E+2 \pm 2E+0	1,0E+2 \pm 2E+0	1,2E+2 \pm 2E+0	1,6E+2 \pm 2E+0	1,5E+2 \pm 2E+0	1,3E+2 \pm 2E+0

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZMS07 - A. NEOBDELANA ZEMLJA
Z V D

 Kraj vzorčenja: **MURSKA SOBOTA**

 Zemljepisna širina: **46° 39' 45"**

 Zemljepisna dolžina: **16° 9' 59"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	ZMS050407	ZMS100407	ZMS150407	ZMS050907	ZMS100907	ZMS150907
Datum vz.	21.4.2007	21.4.2007	21.4.2007	8.9.2007	8.9.2007	8.9.2007
Datum mer:	22.5.2007	25.5.2007	25.5.2007	26.9.2007	26.9.2007	6.11.2007
*Datum merj.	14.8.2007	14.8.2007	14.8.2007	8.11.2007	8.11.2007	13.11.2007
Globina vz.	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / kg)						
U (²³⁴ Th)	4,9E+1 ± 9E+0	3,8E+1 ± 8E+0	3,7E+1 ± 9E+0	5,6E+1 ± 7E+0	5,6E+1 ± 7E+0	4,8E+1 ± 6E+0
²²⁶ Ra	3,1E+1 ± 1E+0	3,2E+1 ± 2E+0	3,1E+1 ± 2E+0	3,0E+1 ± 1E+0	3,0E+1 ± 1E+0	2,9E+1 ± 1E+0
²¹⁰ Pb	7,2E+1 ± 1E+1	6,6E+1 ± 1E+1	3,7E+1 ± 8E+0	7,2E+1 ± 1E+1	7,2E+1 ± 1E+1	4,2E+1 ± 6E+0
Th (²²⁸ Ra)	4,2E+1 ± 2E+0	3,9E+1 ± 2E+0	4,1E+1 ± 3E+0	3,8E+1 ± 2E+0	3,8E+1 ± 2E+0	3,9E+1 ± 1E+0
²²⁸ Th	3,6E+1 ± 2E+0	4,0E+1 ± 3E+0	4,0E+1 ± 3E+0	3,8E+1 ± 2E+0	3,8E+1 ± 2E+0	3,5E+1 ± 2E+0
⁴⁰ K	4,8E+2 ± 2E+1	4,7E+2 ± 3E+1	4,9E+2 ± 3E+1	4,9E+2 ± 3E+1	4,9E+2 ± 3E+1	5,0E+2 ± 2E+1
⁷ Be						
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	6,1E+1 ± 3E+0	4,9E+1 ± 3E+0	1,9E+1 ± 1E+0	3,9E+1 ± 2E+0	3,9E+1 ± 2E+0	2,7E+1 ± 1E+0
⁹⁰ Sr**	1,0E+0 ± 7E-2	1,9E+0 ± 7E-2	1,5E+0 ± 8E-2	2,0E+0 ± 6E-2	1,4E+0 ± 5E-2	1,1E+0 ± 7E-2

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZMS07 - B. NEOBDELANA ZEMLJA
Z V D

 Kraj vzorčenja: **MURSKA SOBOTA**

 Zemljepisna širina: **46° 39' 45"**

 Zemljepisna dolžina: **16° 9' 59"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	ZMS050407	ZMS100407	ZMS150407	ZMS050907	ZMS100907	ZMS150907
Datum vz.	21.4.2007	21.4.2007	21.4.2007	8.9.2007	8.9.2007	8.9.2007
Datum mer:	22.5.2007	25.5.2007	25.5.2007	26.9.2007	26.9.2007	6.11.2007
*Datum merj.	14.8.2007	14.8.2007	14.8.2007	8.11.2007	8.11.2007	13.11.2007
Globina vz.	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm	0 - 5 cm	5 - 10 cm	10 - 15 cm
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ²)						
U (²³⁴ Th)	1,2E+3 ± 2E+2	1,3E+3 ± 3E+2	1,8E+3 ± 4E+2	1,5E+3 ± 2E+2	2,0E+3 ± 2E+2	1,4E+3 ± 2E+2
²²⁶ Ra	7,7E+2 ± 3E+1	1,1E+3 ± 6E+1	1,5E+3 ± 9E+1	7,9E+2 ± 4E+1	1,1E+3 ± 5E+1	8,5E+2 ± 3E+1
²¹⁰ Pb	1,8E+3 ± 3E+2	2,2E+3 ± 4E+2	1,8E+3 ± 4E+2	1,9E+3 ± 3E+2	2,6E+3 ± 4E+2	1,2E+3 ± 2E+2
Th (²²⁸ Ra)	1,0E+3 ± 4E+1	1,3E+3 ± 8E+1	2,0E+3 ± 1E+2	1,0E+3 ± 5E+1	1,3E+3 ± 6E+1	1,2E+3 ± 4E+1
²²⁸ Th	8,9E+2 ± 4E+1	1,4E+3 ± 9E+1	2,0E+3 ± 2E+2	1,0E+3 ± 6E+1	1,4E+3 ± 8E+1	1,0E+3 ± 5E+1
⁴⁰ K	1,2E+4 ± 5E+2	1,6E+4 ± 1E+3	2,4E+4 ± 2E+3	1,3E+4 ± 7E+2	1,7E+4 ± 9E+2	1,5E+4 ± 6E+2
⁷ Be						
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	1,5E+3 ± 6E+1	1,7E+3 ± 1E+2	9,5E+2 ± 7E+1	1,0E+3 ± 5E+1	1,4E+3 ± 7E+1	7,8E+2 ± 3E+1
⁹⁰ Sr**	2,5E+1 ± 2E+0	6,4E+1 ± 2E+0	7,6E+1 ± 4E+0	5,3E+1 ± 2E+0	5,1E+1 ± 2E+0	3,3E+1 ± 2E+0

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZSTLD07. H*(10), merjeno s TL dozimetri

Zap. št.	Lokacija	Izmerjena doza H*(10) za 1.polletje 2007 (μ Sv)	Izmerjena doza H*(10) za 2.polletje 2007 (μ Sv)	Izmerjena doza H*(10) za leto 2007 (μ Sv)	Mesečna doza H*(10) za leto 2007 (μ Sv/mesec)	H*(10)/t
1	Kočevje	499 \pm 100	478 \pm 96	978 \pm 196	81 \pm 16	0,112
2	Dvor pri Žužemberku	528 \pm 106	498 \pm 100	1026 \pm 205	85 \pm 17	0,117
3	Črnomelj	562 \pm 112	585 \pm 117	1147 \pm 229	96 \pm 19	0,131
4	Cerovec (Metlika)	538 \pm 108	527 \pm 105	1064 \pm 213	89 \pm 18	0,122
5	Novo Mesto	350 \pm 70	355 \pm 71	705 \pm 141	59 \pm 12	0,080
6	Mokronog	494 \pm 99	468 \pm 94	962 \pm 192	80 \pm 16	0,110
7	Lisca	396 \pm 79	438 \pm 88	834 \pm 167	70 \pm 14	0,095
8	Celje	447 \pm 89	440 \pm 88	887 \pm 177	74 \pm 15	0,101
9	Rogaška Slatina	389 \pm 78	412 \pm 82	801 \pm 160	67 \pm 13	0,091
10	Slovenske Konjice	394 \pm 79	379 \pm 76	773 \pm 155	64 \pm 13	0,088
11	Rogla	462 \pm 92	425 \pm 85	887 \pm 177	74 \pm 15	0,101
12	Maribor	426 \pm 85	422 \pm 84	848 \pm 170	71 \pm 14	0,097
13*	Ptuj	396 \pm 79	495 \pm 99	891 \pm 178	74 \pm 15	0,102
14	Jeruzalem (Ormož)	426 \pm 85	432 \pm 86	858 \pm 172	72 \pm 14	0,098
15	Lendava	467 \pm 93	457 \pm 91	924 \pm 185	77 \pm 15	0,105
16	Murska Sobota	417 \pm 83	417 \pm 83	833 \pm 167	69 \pm 14	0,095
17	Veliki Dolenci	474 \pm 95	460 \pm 92	934 \pm 187	78 \pm 16	0,107
18	Gornja Radgona	372 \pm 74	370 \pm 74	742 \pm 148	62 \pm 12	0,085
19	Jareninski vrh	412 \pm 82	399 \pm 80	811 \pm 162	68 \pm 14	0,093
20**	Ribnica na Pohorju	505 \pm 101	449 \pm 90	954 \pm 191	80 \pm 16	0,109
21	Kotlje	514 \pm 103	490 \pm 98	1004 \pm 201	84 \pm 17	0,115
22	Velenje	457 \pm 91	444 \pm 89	902 \pm 180	75 \pm 15	0,103
23	Mozirje	355 \pm 71	375 \pm 75	730 \pm 146	61 \pm 12	0,083
24	Luče ob Savinji	466 \pm 93	478 \pm 96	944 \pm 189	79 \pm 16	0,108
25	Vače	454 \pm 91	457 \pm 91	911 \pm 182	76 \pm 15	0,104
26	Ljubljana (Bežigrad)	402 \pm 80	431 \pm 86	833 \pm 167	69 \pm 14	0,095
27	Brnik (Aerodrom)	493 \pm 99	486 \pm 97	980 \pm 196	82 \pm 16	0,112
28	Jezersko	523 \pm 105	540 \pm 108	1062 \pm 212	89 \pm 18	0,121
29	Podljubelj	387 \pm 77	373 \pm 75	760 \pm 152	63 \pm 13	0,087
30	Lesce - Hlebce	467 \pm 93	453 \pm 91	920 \pm 184	77 \pm 15	0,105
31	Planina pod Golico	438 \pm 88	486 \pm 97	925 \pm 185	77 \pm 15	0,106
32	Zdenska vas	464 \pm 93	474 \pm 95	938 \pm 188	78 \pm 16	0,107
33	Rateče	436 \pm 87	463 \pm 93	899 \pm 180	75 \pm 15	0,103
34	Trenta	320 \pm 64	345 \pm 69	666 \pm 133	55 \pm 11	0,076
35	Log pod Mangartom	408 \pm 82	414 \pm 83	822 \pm 164	69 \pm 14	0,094
36	Bovec	419 \pm 84	422 \pm 84	840 \pm 168	70 \pm 14	0,096
37	Tolmin	302 \pm 60	312 \pm 62	614 \pm 123	51 \pm 10	0,070
38	Bilje	306 \pm 61	327 \pm 65	633 \pm 127	53 \pm 11	0,072
39	Verdijan	398 \pm 80	423 \pm 85	821 \pm 164	68 \pm 14	0,094
40	Škocjan	356 \pm 71	368 \pm 74	724 \pm 145	60 \pm 12	0,083
41	Sečovlje	336 \pm 67	359 \pm 72	695 \pm 139	58 \pm 12	0,079
42	Ilirska Bistrica	446 \pm 89	434 \pm 87	880 \pm 176	73 \pm 15	0,100
43	Zalog pri Postojni	445 \pm 89	461 \pm 92	907 \pm 181	76 \pm 15	0,103
44	Nova vas na Blokah	589 \pm 118	573 \pm 115	1162 \pm 232	97 \pm 19	0,133
45	Vrhnik	644 \pm 129	677 \pm 135	1321 \pm 264	110 \pm 22	0,151
46	Predmeja	363 \pm 73	384 \pm 77	747 \pm 149	62 \pm 12	0,085
47	Sorica	363 \pm 73	371 \pm 74	734 \pm 147	61 \pm 12	0,084
48	Bohinjska Češnjica	353 \pm 71	350 \pm 70	703 \pm 141	59 \pm 12	0,080
49	Jelenja vas	692 \pm 138	643 \pm 129	1335 \pm 267	111 \pm 22	0,152
50	Kredarica	488 \pm 98	495 \pm 99	983 \pm 197	82 \pm 16	0,112

* TLD je ležal na tleh. Merilno mesto so zaradi gradnje hotela prestavili na novo lokacijo 150 m stran od stare lokacije.

** TLD je ležal na tleh poleg kupa granitnih kock. Merilno mesto so prestavili na novo lokacijo 300 m stran od stare lokacije.

*** t = 8760 ur

Tabela FALJ07 - A. PADAVINE

Z V D

Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

Zemljepisna širina: 46° 3' 21"

Zemljepisna dolžina: $14^{\circ} 30' 30''$

Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FALJ0107	FALJ0207	FALJ0307	FALJ0407	FALJ0507	FALJ0607	
Datum vz.	januar	februar	marec	april	maj	junij	
Datum mer.	5.2.2007	9.3.2007	10.4.2007	30.4.2007	19.6.2007	19.7.2007	
**Datum mer.		5.6.2007				7.9.2007	
Kol. vzorca (kg)	17,4	25,9	18,0	1,0	14,0	1,6	
Višina padavin	89,3 mm	126,0	112,1 mm	6,2 mm	106,7 mm	79,6 mm	
SPECIFIČNA AKTIVNOST						(Bq / m ²)	
U (²³⁴ Th) 226 Ra	6,0E-1 ± 3E-1	7,4E-1 ± 3E-1	2,8E-1 ± 2E-1	8,6E-1 ± 5E-1	3,8E-1 ± 3E-1	2,7E-1 ± 2E-1	3,1E+0
²¹⁰ Pb	1,4E+0 ± 1E+0	1,3E+0 ± 3E-1	6,7E+0 ± 7E-1	1,0E+1 ± 1E+0	1,6E+1 ± 2E+0	6,7E+0 ± 7E-1	4,2E+1
Th (²²⁸ Ra) 228 Th		2,0E-1 ± 1E-1			2,9E-1 ± 1E-1	1,2E-1 ± 9E-2	6,1E-1
⁴⁰ K	1,1E+0 ± 4E-1	1,2E-1 ± 1E-1	7,1E-1 ± 4E-1	4,1E-1 ± 3E-1	7,0E-1 ± 6E-1 <	5,0E-1	3,5E+0
⁷ Be	3,9E+1 ± 1E+0	6,1E+0 ± 3E-1	3,5E+1 ± 1E+0	4,0E+1 ± 2E+0	1,0E+2 ± 3E+0	5,8E+1 ± 2E+0	2,8E+2
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	< 1,7E-1	< 1,8E-1	< 2,0E-1	1,1E-1 ± 4E-2	2,7E-1 ± 4E-2	9,0E-2 ± 3E-2	1,0E+0
¹³¹ I							
⁹⁰ Sr *			5,0E-2 ± 1E-2			3,9E-1 ± 3E-2	4,4E-1
³ H *	1,4E+2 ± 4E+1	1,9E+2 ± 8E+1	2,2E+2 ± 8E+1	1,1E+1 ± 4E+0	1,6E+2 ± 4E+1		7,3E+2

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FALJ07 - B. PADAVINE

Z V D

Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

Zemljepisna širina: 46° 3' 21"

Zemljepisna dolžina: $14^{\circ} 30' 30''$

Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FALJ0107	FALJ0207	FALJ0307	FALJ0407	FALJ0507	FALJ0607	
Datum vz.	januar	februar	marec	april	maj	junij	
Datum mer.	5.2.2007	9.3.2007	10.4.2007	30.4.2007	19.6.2007	19.7.2007	
**Datum mer.			5.6.2007			7.9.2007	
Kol. vzorca	17,4	25,9	18,0	1,0	14,0	1,6	
Višina padavin	89,3 mm	126,0 mm	112,1 mm	6,2 mm	106,7 mm	79,6 mm	
SPECIFIČNA AKTIVNOST						(Bq / m ³)	
U (²³⁴ Th)	6,7E+0 ± 3E+0	5,9E+0 ± 3E+0	2,5E+0 ± 2E+0	1,4E+2 ± 9E+1	3,6E+0 ± 3E+0	3,4E+0 ± 3E+0	2,7E+1
²²⁶ Ra			1,5E+0 ± 5E-1	3,4E+1 ± 2E+1	9,4E-1 ± 7E-1	3,8E-1 ± 3E-1	9,2E+0
²¹⁰ Pb	1,6E+1 ± 1E+1	1,0E+1 ± 2E+0	6,0E+1 ± 6E+0	1,6E+3 ± 2E+2	1,5E+2 ± 1E+1	8,4E+1 ± 9E+0	3,2E+2
Th (²²⁸ Ra)						1,4E+0 ± 1E+0	1,4E+0
²²⁸ Th		1,6E+0 ± 8E-1			2,7E+0 ± 1E+0	1,5E+0 ± 1E+0	1,9E+0
⁴⁰ K	1,2E+1 ± 4E+0	9,5E-1 ± 8E-1	6,3E+0 ± 4E+0	6,6E+1 ± 5E+1	6,6E+0 ± 6E+0 <	6,3E+0	1,6E+1
⁷ Be	4,3E+2 ± 2E+1	4,8E+1 ± 2E+0	3,1E+2 ± 1E+1	6,5E+3 ± 3E+2	9,3E+2 ± 3E+1	7,3E+2 ± 3E+1	1,5E+3
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	< 1,9E+0	< 1,4E+0	< 1,8E+0	1,8E+1 ± 6E+0	2,5E+0 ± 4E-1	1,1E+0 ± 3E-1	4,4E+0
¹³¹ I							
⁹⁰ Sr *			2E-1 ± 3E-2			2,0E+0 ± 2E-1	1,1E+0
³ H *	1,6E+3 ± 5E+2	1,5E+3 ± 6E+2	2,0E+3 ± 7E+2	1,7E+3 ± 7E+2	1,5E+3 ± 4E+2		1,7E+3

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FALJ07 - C. PADAVIDNE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

 Zemljepisna širina: **46° 3' 21"**

 Zemljepisna dolžina: **14° 30' 30"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FALJ0707	FALJ0807	FALJ0907	FALJ1007	FALJ1107	FALJ1207
Datum vz.	julij	avgust	september	oktober	november	december
Datum mer.	23.8.2007	11.9.2007	9.10.2007	27.11.2007	18.12.2007	16.1.2008
**Datum mer.			12.11.2007			28.1.2008
Kol. vzorca (kg)	22,0	11,7	25,0	28,7	4,7	9,8
Višina padavin	147,6 mm	81,2 mm	219,7 mm	138,5 mm	33,1 mm	51,3 mm
				SPECIFIČNA AKTIVNOST	(Bq / m ²)	
U (²³⁴ Th)	7,0E+0 ± 9E-1	1,7E+0 ± 4E-1	8,7E-1 ± 3E-1	2,2E+0 ± 5E-1	2,2E+0 ± 6E-1	1,7E+1
²²⁶ Ra	5,0E-1 ± 4E-2	6,4E-2 ± 4E-2	5,2E-1 ± 2E-1		4,1E-1 ± 1E-1	2,0E+0
²¹⁰ Pb	1,7E+1 ± 2E+0	1,0E+1 ± 1E+0	1,5E+1 ± 2E+0	1,7E+1 ± 2E+0	3,9E+0 ± 6E-1	2,5E+0 ± 4E-1
Th (²²⁸ Ra)	7,0E-1 ± 9E-2	1,1E+0 ± 4E-1	5,8E-1 ± 2E-1	1,4E-1 ± 1E-1		1,1E+2
²²⁸ Th	3,7E-1 ± 8E-2	2,6E-1 ± 1E-1				1,2E+0
⁴⁰ K	1,2E+1 ± 7E-1 <	5,0E-1 <	5,0E-1	1,2E+0 ± 5E-1	4,1E-1 ± 4E-1	1,2E-1 ± 1E-1
⁷ Be	1,2E+2 ± 4E+0	9,6E+1 ± 5E+0	1,5E+2 ± 7E+0	1,2E+2 ± 5E+0	2,2E+1 ± 1E+0	4,7E+0 ± 4E-1
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	< 3,2E-1	< 2,8E-1	< 2,7E-1	6,6E-2 ± 2E-2	< 5,2E-1	< 3,3E-1
¹³¹ I						
⁹⁰ Sr *			1,2E-1 ± 2E-2			3,0E-2 ± 5E-3
³ H *	1,6E+2 ± 3E+1	5,3E+1 ± 1E+1	2,0E+2 ± 3E+1	1,7E+2 ± 4E+1	2,3E+1 ± 4E+0	6,6E+1 ± 1E+1
						1,4E+3

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FALJ07 - D. PADAVIDNE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**

 Zemljepisna širina: **46° 3' 21"**

 Zemljepisna dolžina: **14° 30' 30"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FALJ0707	FALJ0807	FALJ0907	FALJ1007	FALJ1107	FALJ1207
Datum vz.	julij	avgust	september	oktober	november	december
Datum mer.	23.8.2007	11.9.2007	9.10.2007	27.11.2007	18.12.2007	16.1.2008
**Datum mer.			12.11.2007			28.1.2008
Kol. vzorca (kg)	22,0	11,7	25,0	28,7	4,7	9,8
Višina padavin	147,6 mm	81,2 mm	219,7 mm	138,5 mm	33,1 mm	51,3 mm
				SPECIFIČNA AKTIVNOST	(Bq / m ³)	
U (²³⁴ Th)	4,7E+1 ± 6E+0	2,1E+1 ± 5E+0	4,0E+0 ± 1E+0	1,6E+1 ± 3E+0	6,6E+1 ± 2E+1	2,9E+1
²²⁶ Ra	3,4E+0 ± 3E-1	7,9E-1 ± 5E-1	2,4E+0 ± 9E-1		1,2E+1 ± 3E+0	7,0E+0
²¹⁰ Pb	1,1E+2 ± 1E+1	1,3E+2 ± 1E+1	6,7E+1 ± 7E+0	1,2E+2 ± 1E+1	1,2E+2 ± 2E+1	1,3E-1 ± 8E+0
Th (²²⁸ Ra)	4,7E+0 ± 6E-1	1,4E+1 ± 4E+0	2,6E+0 ± 7E-1	1,0E+0 ± 9E-1		4,7E+0
²²⁸ Th	2,5E+0 ± 5E-1	3,2E+0 ± 1E+0				2,3E+0
⁴⁰ K	8,1E+1 ± 5E+0 <	6,2E+0 <	2,3E+0	8,7E+0 ± 4E+0	1,2E+1 ± 1E+1	6,2E-3 ± 2E+0
⁷ Be	8,2E+2 ± 3E+1	1,2E+3 ± 6E+1	6,7E+2 ± 3E+1	8,8E+2 ± 3E+1	6,6E+2 ± 3E+1	2,4E-1 ± 8E+0
¹³⁴ Cs						
¹³⁷ Cs	2,2E+0	< 3,4E+0	< 1,2E+0	4,8E-1 ± 2E-1	< 1,6E+1	< 1,7E-2
¹³¹ I						
⁹⁰ Sr *			5,5E-1 ± 9E-2			1,5E-3 ± 1E-1
³ H *	1,1E+3 ± 2E+2	6,5E+2 ± 1E+2	9,3E+2 ± 1E+2	1,3E+3 ± 3E+2	6,8E+2 ± 1E+2	1,3E+3 ± 3E+2
						1,3E+3

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FANM07 - A. PADAVINE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **NOVO MESTO**

 Zemljepisna širina: **45° 47' 33"**

 Zemljepisna dolžina: **15° 9' 53"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FANMK107			FANMK207			FANMK307			FANMK407		
Datum vz.	jan-mar			apr - jun			jul - sep			okt - dec		
Datum mer.	16.4.2007			2.8.2007			22.10.2007			14.1.2008		
**Datum mer.	7.6.2007			7.9.2007			27.11.2007			28.1.2008		
Kol. vzorca (kg)	22,5			29,70			60,4			21,6		
Višina padavin	215,3	mm		233,7	mm		361,1	mm		305,4	mm	Letna vsota
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ²)												
U (²³⁴ Th)	1,7E+0	±	4E-1				7,4E-1	±	2E-1	8,2E-1	±	2E-1
²²⁶ Ra	1,1E-1	±	5E-2	4,4E-2	±	4E-2	8,6E-2	±	6E-2	6,7E-2	±	5E-2
²¹⁰ Pb	3,6E+1	±	3E+0	3,9E+1	±	1E+1	2,5E+1	±	2E+0	9,3E-1	±	3E-1
Th (²²⁸ Ra)	2,2E-1	±	1E-1	1,9E-1	±	1E-1	1,5E-1	±	1E-1			5,6E-1
²²⁸ Th				2,8E-1	±	1E-1	1,3E-1	±	8E-2			4,1E-1
⁴⁰ K	2,0E+0	±	5E-1	3,3E+0	±	8E-1	2,9E+0	±	6E-1	4,E-01	±	4E-1
⁷ Be	1,6E+2	±	5E+0	3,7E+2	±	2E+1	2,7E+2	±	9E+0	8,E+00	±	6E-1
¹³⁴ Cs												
¹³⁷ Cs	5,9E-2	±	1E-2	2,3E-1	±	4E-2	<	2,6E-1		<	2,7E-1	
¹³¹ I												
⁹⁰ Sr *	3,0E-2	±	1E-2	1,4E-1	±	3E-2	1,0E-1	±	2E-2	9,0E-2	±	5E-3
												3,6E-1

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FANM07 - B. PADAVINE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **NOVO MESTO**

 Zemljepisna širina: **45° 47' 33"**

 Zemljepisna dolžina: **15° 9' 53"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FANMK107			FANMK207			FANMK307			FANMK407		
Datum vz.	jan-mar			apr - jun			jul - sep			okt - dec		
Datum mer.	16.4.2007			2.8.2007			22.10.2007			14.1.2008		
**Datum mer.	7.6.2007			7.9.2007			27.11.2007			28.1.2008		
Kol. vzorca (kg)	22,5			29,7			60,4			21,6		
Višina padavin	215,3	mm		233,7	mm		361,1	mm		305,4	mm	Letno povprečje
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ³)												
U (²³⁴ Th)	7,9E+0	±	2E+0				2,0E+0	±	6E-1	2,7E+0	±	8E-1
²²⁶ Ra	5,1E-1	±	2E-1	1,9E-1	±	2E-1	2,4E-1	±	2E-1	2,2E-1	±	2E-1
²¹⁰ Pb	1,7E+2	±	2E+1	1,7E+2	±	5E+1	7,0E+1	±	7E+0	3,0E+0	±	1E+0
Th (²²⁸ Ra)	1,0E+0	±	6E-1	8,1E-1	±	6E-1	4,2E-1	±	3E-1			7,5E-1
²²⁸ Th				1,2E+0	±	6E-1	3,6E-1	±	2E-1			5,2E-1
⁴⁰ K	9,1E+0	±	3E+0	1,4E+1	±	3E+0	8,0E+0	±	2E+0	1,3E+0	±	1E+0
⁷ Be	7,3E+2	±	2E+1	1,6E+3	±	1E+2	7,6E+2	±	3E+1	2,6E+1	±	2E+0
¹³⁴ Cs												
¹³⁷ Cs	2,7E-1	±	6E-2	9,8E-1	±	2E-1	< 7,2E-1			< 8,8E-1		7,2E-1
¹³¹ I												
⁹⁰ Sr *	1,4E-1	±	5E-2	6,0E-1	±	1E-1	2,8E-1	±	6E-2	2,9E-1	±	2E-2
												3,3E-1

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FAMS07 - A. PADAVINE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **MURSKA SOBOTA**

 Zemljepisna širina: **46° 39' 45"**

 Zemljepisna dolžina: **16° 9' 59"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FAMSK107	FAMSK207	FAMSK307	FAMSK407
Datum vz.	jan - mar	apr - jun	jul - sep	okt - dec
Datum mer.	16.4.2007	2.8.2007	27.11.2007	16.1.2008
**Datum mer.	7.6.2007	7.9.2007	10.1.2008	28.1.2008
Kol. vzorca (kg)	32,1	36,10	82,2	22,8
Višina padavin	156,8 mm	137,7 mm	391,3 mm	Letna 130,6 mm vsota
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ²)				
U (²³⁴ Th)		2,4E+0 ± 6E-1	2,8E+0 ± 8E-1	2,2E+0 ± 4E-1
²²⁶ Ra	1,9E-1 ± 3E-2	3,3E-1 ± 9E-2	4,0E-1 ± 9E-2	3,1E-2 ± 3E-2
²¹⁰ Pb	4,5E+0 ± 5E-1	1,9E+1 ± 6E+0	2,3E+1 ± 7E+0	1,3E+1 ± 1E+0
Th (²²⁸ Ra)	2,4E-1 ± 6E-2	1,5E-1 ± 1E-1		
²²⁸ Th	9,0E-2 ± 6E-2		2,7E-1 ± 2E-1	
⁴⁰ K	1,4E+0 ± 4E-1	1,1E+1 ± 1E+0	6,1E+0 ± 1E+0	1,E+00 ± 6E-1
⁷ Be	3,1E+1 ± 1E+0	2,5E+2 ± 2E+1	3,1E+2 ± 2E+1	6,E+01 ± 3E+0
¹³⁴ Cs				
¹³⁷ Cs	3,8E-2 ± 1E-2	1,4E-1 ± 4E-2	1,3E-1 ± 4E-2 <	2,8E-1
¹³¹ I				
⁹⁰ Sr *	4,0E-2 ± 2E-2	4,0E-2 ± 1E-2	1,2E-1 ± 2E-2	4,5E-2 ± 1E-2
				2,5E-1

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FAMS07 - B. PADAVINE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **MURSKA SOBOTA**

 Zemljepisna širina: **46° 39' 45"**

 Zemljepisna dolžina: **16° 9' 59"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FAMSK107	FAMSK207	FAMSK307	FAMSK407
Datum vz.	jan - mar	apr - jun	jul - sep	okt - dec
Datum mer.	16.4.2007	2.8.2007	27.11.2007	16.1.2008
**Datum mer.	7.6.2007	7.9.2007	10.1.2008	28.1.2008
Kol. vzorca (kg)	32,1	36,1	82,2	22,8
Višina padavin	156,8 mm	137,7 mm	391,3 mm	Letno 130,6 mm povprečje
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ³)				
U (²³⁴ Th)		1,7E+1 ± 4E+0	7,2E+0 ± 2E+0	1,7E+1 ± 3E+0
²²⁶ Ra	1,2E+0 ± 2E-1	2,4E+0 ± 7E-1	1,0E+0 ± 2E-1	2,4E-1 ± 2E-1
²¹⁰ Pb	2,9E+1 ± 3E+0	1,4E+2 ± 5E+1	5,8E+1 ± 2E+1	1,0E+2 ± 1E+1
Th (²²⁸ Ra)	1,5E+0 ± 4E-1	1,1E+0 ± 9E-1		
²²⁸ Th	5,7E-1 ± 4E-1		6,9E-1 ± 4E-1	
⁴⁰ K	8,9E+0 ± 2E+0	7,9E+1 ± 9E+0	1,6E+1 ± 3E+0	9,2E+0 ± 4E+0
⁷ Be	2,0E+2 ± 8E+0	1,8E+3 ± 1E+2	7,9E+2 ± 5E+1	5,0E+2 ± 2E+1
¹³⁴ Cs				
¹³⁷ Cs	2,4E-1 ± 8E-2	1,0E+0 ± 3E-1	3,3E-1 ± 9E-2 < 2,1E+0	
¹³¹ I				
⁹⁰ Sr *	2,6E-1 ± 1E-1	2,9E-1 ± 7E-2	3,1E-1 ± 5E-2	3,4E-1 ± 8E-2
				3,0E-1

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FABO07 - A. PADAVINE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **BOVEC**

 Zemljepisna širina: **46° 20' 51"**

 Zemljepisna dolžina: **13° 33' 10"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FABOK107			FABOK207			FABOK307			FABOK407		
Datum vz.	jan - mar			apr - jun			jul - sep			okt - dec		
Datum mer.	13.4.2007			30.7.2007			22.10.2007			14.1.2008		
**Datum mer.	7.6.2007			7.9.2007			27.11.2007			28.1.2008		
Kol. vzorca (kg)	49,3			30,70			45,6			28,0		
Višina padavin	726,8	mm		500,3	mm		607,9	mm		403,0	mm	Letna vsota
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ²)												
U (²³⁴ Th)	8,4E+0	± 2E+0		1,E+01	± 2,1		5,2E+0	± 2E+0		5,5E+0	± 2E+0	2,9E+1
²²⁶ Ra	4,0E-1	± 2E-1								4,8E-1	± 2E-1	8,8E-1
²¹⁰ Pb	1,1E+1	± 2E+0		7,E+00	± 2E+0		5,1E+1	± 5E+0		4,8E+1	± 5E+0	1,2E+2
Th (²²⁸ Ra)	5,6E-1	± 5E-1					1,1E+0	± 9E-1		1,2E+0	± 9E-1	2,9E+0
²²⁸ Th										6,9E-1	± 5E-1	6,9E-1
⁴⁰ K	7,4E+0	± 2E+0		2,E+00	± 1E+0		7,8E+0	± 3E+0		6,E+00	± 3E+0	2,3E+1
⁷ Be	1,6E+2	± 6E+0		1,E+02	± 5E+0		6,8E+2	± 2E+1		2,E+02	± 7E+0	1,1E+3
¹³⁴ Cs												
¹³⁷ Cs	1,4E-1	± 1E-1	<	1,E+00			1,2E+0	± 1E-1		9,2E-1	± 1E-1	3,4E+0
¹³¹ I												
⁹⁰ Sr *	2,2E-1	± 5E-2		5,9E-1	± 7E-2		5,4E-1	± 6E-2		1,5E-1	± 3E-2	1,5E+0

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

Tabela FABO07 - B. PADAVINE
Z V D

 Kraj vzorčenja: **BOVEC**

 Zemljepisna širina: **46° 20' 51"**

 Zemljepisna dolžina: **13° 33' 10"**
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr89/90

Oznaka vzorca	FABOK107			FABOK207			FABOK307			FABOK407		
Datum vz.	jan - mar			apr - jun			jul - sep			okt - dec		
Datum mer.	13.4.2007			30.7.2007			22.10.2007			14.1.2008		
**Datum mer.	7.6.2007			7.9.2007			27.11.2007			28.1.2008		
Kol. vzorca (kg)	49,3			30,7			45,6			28		
Višina padavin	726,8	mm		500,3	mm		607,9	mm		403,0	mm	Letno povprečje
SPECIFIČNA AKTIVNOST (Bq / m ³)												
U (²³⁴ Th)	1,2E+1	± 2E+0		2,0E+1	± 4E+0		8,6E+0	± 3E+0		1,4E+1	± 4E+0	1,3E+1
²²⁶ Ra	5,5E-1	± 3E-1								1,2E+0	± 6E-1	8,7E-1
²¹⁰ Pb	1,5E+1	± 2E+0		1,5E+1	± 3E+0		8,4E+1	± 8E+0		1,2E+2	± 1E+1	5,9E+1
Th (²²⁸ Ra)	7,7E-1	± 7E-1					1,8E+0	± 1E+0		3,0E+0	± 2E+0	1,9E+0
²²⁸ Th										1,7E+0	± 1E+0	1,7E+0
⁴⁰ K	1,0E+1	± 2E+0		3,4E+0	± 3E+0		1,3E+1	± 4E+0		1,6E+1	± 7E+0	1,1E+1
⁷ Be	2,2E+2	± 8E+0		2,0E+2	± 9E+0		1,1E+3	± 4E+1		4,7E+2	± 2E+1	5,0E+2
¹³⁴ Cs												
¹³⁷ Cs	2,0E-1	± 2E-1	< 2,2E+0				2,0E+0	± 2E-1		2,3E+0	± 3E-1	1,7E+0
¹³¹ I												
⁹⁰ Sr *	3,0E-1	± 7E-2		1,2E+0	± 1E-1		8,9E-1	± 1E-1		3,7E-1	± 7E-2	6,9E-1

* Metoda ni akreditirana

**Datum merjenja Sr-90 (trimesečno vzorčenje)

VPV07-US. Vodovodi s pitno vodo

Vzorčišče	Zelena Jarma - Moste urtec	Črnuče - Cesta Pečale	Vrtec Kamnica	OŠ Cirkouce	Vrtec Mežica	OŠ Tepanje	OŠ Petruče	Vrtec Lipouci
Datum vzorč.	11. 6. 2007	11. 6. 2007	22. 6. 2007	6. 8. 2007	22. 8. 2007	6. 8. 2007	6. 8. 2007	22. 8. 2007
Ko.1. vzorce (L)	40,22	40,52	50,5	52,54	50,74	51,16	51,06	51,66
Ko.4. vzorce	EP07/VT011111	EP07/VT012311	EP07/VT00081	EP07/VT023281	EP07/VT023981	EP07/VT03181	EP07/VT033081	EP07/VT03381
IZOTOP								
U-238	3,4E+00 ± 3E+00	6,0E+00 ± 3E+00	8,0E+00 ± 2E+00	< 4E+00	7,2E+00 ± 2E+00	3,4E+00 ± 2E+00	7,7E+00 ± 2E+00	8,1E+01 ± 1E+01
Ka-214	< 4E+00	< 1E+00	3,2E+00 ± 1E+01	2,2E+00 ± 1E+00	2,8E+01 ± 3E+01	2,8E+01 ± 3E+01	5E+00	1,8E+00 ± 1E+01
Pb-210	< 9E+01	< 1E+00	6,4E+00 ± 2E+00	6,9E+00 ± 2E+00	2,0E+01 ± 3E+01	2,0E+01 ± 3E+01	8E+00	4,2E+00 ± 2E+01
Fr-228	< 3E+01	< 1E+00	3,1E+00 ± 1E+01	3,7E+00 ± 1E+01	7,7E+01 ± 2E+01	7,7E+01 ± 2E+01	1,1E+00 ± 3E+01	2,1E+00 ± 1E+01
Tl-208	< 2,3E+01	< 1E+00	2,5E+01 ± 2E+01	3,2E+01 ± 2E+01	9,7E+01 ± 1E+01	9,7E+01 ± 1E+01	2,4E+01 ± 1E+01	9,4E+01 ± 1E+01
K-40	2,3E+01 ± 4E+00	2,5E+01 ± 4E+00	9,5E+01 ± 1E+01	3,6E+01 ± 1E+00	6,7E+00 ± 1E+00	2,3E+01 ± 4E+00	1,1E+01 ± 2E+00	4,1E+01 ± 2E+00
Be-7	9,0E+00 ± 3E+00	4,7E+00 ± 1E+00	2,1E+00 ± 1E+00	5,2E+00 ± 1E+00	1,0E+01 ± 1E+00	7,2E+00 ± 2E+00	3,3E+00 ± 1E+01	7,2E+00 ± 2E+00
I-131								
C-134								
C-137								
Co-58								
C-60								
Cr-31								
Mn-54								
Zn-65								
Nb-93								
Kr-106								
Sr-89/Yr-90	< 1,7E+02	2E+01	2,9E+00 ± 4E+01	2,1E+00 ± 3E+01	< 1,8E+02 ± 1E+02	< 1,1E+03 ± 2E+02	< 3,1E+02 ± 2E+02	< 2E+01 ± 1E+01
H-3	< 1,7E+02	1E+02	4,1E+02 ± 1E+02	9,5E+02 ± 2E+02	< 1,8E+02 ± 1E+02	< 1,1E+03 ± 2E+02	< 9,1E+02 ± 2E+02	< 1,7E+03 ± 2E+02

VPV07-IJS. Vodovodi s pitno vodo (nadaljevanje)

Vzet mesto	OŠ Cerkje na Gorenjskem	Jesenice - bolnišnica	OŠ Vipava	OŠ Podnanos	OŠ Šenožete	gost. obrat Knežak	Rada na vas, Trebnje	Mestna
Datum vzor.	11. 6. 2007	9. 7. 2007	9. 7. 2007	9. 7. 2007	9. 7. 2007	9. 7. 2007	9. 7. 2007	9. 7. 2007
Ezi. vzorca (L)	40,18	40,72	47,7	48,6	48,7	48,04	40,4	41,72
Kode vzorca	EP07/D/201	EP07/D/271	EP07/D/377	EP07/D/377	EP07/D/377	EP07/D/257	EP07/D/3217	EP07/D/3371
IZTOP								
U-238	< 4E+00	3E+00	1,9E+00 ± 1E+00	1,2E+00 ± 7E-01	< 3E+00	1,1E+00 ± 2E+00	1,1E+00 ± 2E+00	1,0E+00 ± 1E+00
I-a-224	< 1E+00	2,7E+00 ± 8E-01	1,4E+01 ± 4E+00	5,3E+00 ± 1E+00	1,2E+01 ± 5E+00	4,7E+00 ± 1E+00	7,4E+00 ± 1E+00	1,8E+00 ± 1E+00
P-210	< 2E+00	2E+00	< 1E+00	8E-01	1,1E+00 ± 3E-01	1E+00	4,5E+00 ± 2E+00	1,7E+00 ± 1E+00
I-a-218	< 1E+00	1E+00	< 1E+00	< 1E+00	< 1E+00	1,3E+00 ± 9E-01	2,4E+00 ± 3E-01	1E+00
Ih-228	< 7E-01	6,9E-01 ± 2E-01	8,6E-01 ± 2E-01	3,4E-01 ± 7E-02	< 7E-01	< 9E-01	1,4E+00 ± 1E-01	4,7E-01 ± 3E-01
E-40	8,4E+00 ± 2E+00	4,9E+00 ± 3E+00	1,1E+01 ± 2E+00	7,8E+00 ± 2E+00	4,2E+01 ± 3E+00	1,1E+01 ± 3E+00	3,1E+01 ± 2E+00	4,1E+01 ± 2E+00
E-7	< 2E+00	7,2E+00 ± 1E+00	7,2E+00 ± 1E+00	2,0E+01 ± 7E+00	1,9E+01 ± 1E+00	1,1E+00 ± 1E-01	7,1E+00 ± 1E+00	7,1E+00 ± 1E+00
T-131	<	<	<	8E-02	<	<	<	<
C-a-134	<	<	<	<	<	<	<	<
C-a-137	<	<	<	<	<	<	<	<
C-a-58	<	<	<	<	<	<	<	<
C-a-40	<	<	<	<	<	<	<	<
C-a-31	<	<	<	<	<	<	<	<
Ih-a-34	<	<	<	<	<	<	<	<
Z-a-63	<	<	<	<	<	<	<	<
Nb-95	<	<	<	<	<	<	<	<
E-a-104	<	<	<	<	<	<	<	<
F-a-125	<	<	<	<	<	<	<	<
S-a-89/S-a-90	< 2E-01	1,2E+00 ± 3E-01	2,4E+00 ± 4E-01	< 1E-01	< 2E-01	< 1E-01	< 2E-01	< 2E-01
H-3	7,8E+02 ± 2E+02	1,2E+03 ± 3E+02	4,9E+02 ± 1E+02	7,3E+02 ± 1E+02	4,5E+02 ± 9E+01	5,1E+02 ± 1E+02	9,1E+02 ± 2E+02	9,1E+02 ± 2E+02

LMSAR-28/2008-GO

Obsevanost prebivalcev Slovenije za leto 2007

Tabela MLLJ07. SUROVO MLEKO**Z V D**Kraj vzorčenja: **LJUBLJANA**Zemljepisna širina: **46° 3' 21"**Zemljepisna dolžina: **14° 30' 30"****Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90**

Oznaka vzorca	MLLJ0207	MLLJ0407	MLLJ0607	MLLJ0807	MLLJ1007	MLLJ1207	
Datum vz.	jan - feb	mar - apr	maj - jun	jul - avg	sep - okt	nov - dec	Letno
Datum mer.	16.3.2007	14.5.2007	13.7.2007	21.9.2007	27.11.2007	12.1.2008	
*Datum merj.:	5.6.2007	11.6.2007	3.9.2007	25.10.2007	18.12.2007	29.1.2008	
Kol. vzorca (g)	10800	10240	10800	10800	10800	10300	povpreče
Izotop				SPECIFIČNA AKTIVNOST	(Bq / kg)		
U (²³⁴ Th)		1,6E-1 ± 9E-2		4,5E-2 ± 4E-2			1,0E-1
²²⁶ Ra			1,4E-2 ± 9E-3	6,4E-3 ± 6E-3	3,1E-2 ± 8E-3	1,7E-2 ± 7E-3	1,7E-2
²¹⁰ Pb		8,0E-2 ± 7E-2	2,3E-2 ± 2E-2	2,9E-2 ± 2E-2			4,4E-2
Th (²²⁸ Ra)	3,4E-2 ± 3E-2	4,0E-2 ± 3E-2		1,8E-2 ± 1E-2		4,3E-2 ± 2E-2	3,4E-2
²²⁸ Th							
⁴⁰ K	6,5E+1 ± 3E+0	5,1E+1 ± 2E+0	4,9E+1 ± 2E+0	4,9E+1 ± 2E+0	5,4E+1 ± 2E+0	5,3E+1 ± 1E+0	5,4E+1
⁷ Be							
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	7,4E-2 ± 6E-3	8,8E-2 ± 8E-3	4,9E-2 ± 7E-3	7,2E-2 ± 5E-3	5,9E-2 ± 6E-3	3,9E-2 ± 5E-3	6,4E-2
¹³¹ I							
⁹⁰ Sr**	4,2E-2 ± 3E-3	4,8E-2 ± 3E-3	8,2E-2 ± 6E-3	7,0E-2 ± 3E-3	5,4E-2 ± 3E-3	5,5E-2 ± 3E-3	5,9E-2

Tabela MLKO07. SUROVO MLEKO**Z V D**Kraj vzorčenja: **KOBARID**Zemljepisna širina: **46° 14' 53"**Zemljepisna dolžina: **13° 34' 38"****Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90**

Oznaka vzorca	MLKO0207	MLKO0207	MLKO0607	MLKO0807	MLKO1007	MLKO1207	
Datum vz.	jan - feb	mar - apr	maj - jun	jul - avg	sep - okt	nov - dec	Letno
Datum mer.	14.3.2007	15.5.2007	31.7.2007	24.9.2007	29.11.2007	12.1.2008	
*Datum merj.:	5.6.2007	19.6.2007	3.907	25.10.2007	11.12.2007	29.1.2008	
Kol. vzorca (g)	10640	10800	10780	10740	10720	10760	povpreče
Izotop				SPECIFIČNA AKTIVNOST	(Bq / kg)		
U (²³⁴ Th)		2,1E-1 ± 7E-2		2,2E-1 ± 5E-2		1,3E-1 ± 5E-2	
²²⁶ Ra		1,4E-2 ± 1E-2		3,9E-2 ± 1E-2	1,5E-2 ± 8E-3	9,5E-3 ± 9E-3	1,9E-2
²¹⁰ Pb	3,3E-2 ± 3E-2	1,2E-2 ± 1E-2				9,9E-2 ± 6E-2	4,8E-2
Th (²²⁸ Ra)			3,4E-2 ± 3E-2				3,4E-2
²²⁸ Th							
⁴⁰ K	6,7E+1 ± 3E+0	5,0E+1 ± 2E+0	5,8E+1 ± 3E+0	5,0E+1 ± 2E+0	5,4E+1 ± 2E+0	5,0E+1 ± 2E+0	5,5E+1
⁷ Be							
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	2,3E-1 ± 1E-2	1,2E-1 ± 6E-3	1,5E-1 ± 1E-2	1,4E-1 ± 9E-3	1,6E-1 ± 8E-3	1,1E-1 ± 7E-3	1,5E-1
¹³¹ I							
⁹⁰ Sr**	7,8E-2 ± 3E-3	6,3E-2 ± 2E-3	9,9E-2 ± 7E-3	9,0E-2 ± 4E-3	8,9E-2 ± 3E-3	1,1E-1 ± 4E-3	8,7E-2

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

LMSAR-28/2008-GO

Obsevanost prebivalcev Slovenje za leto 2007

Tabela MLBB07. SUROVO MLEKO**Z V D**Kraj vzorčenja: **BOHINJSKA BISTRICA**Zemljepisna širina: **46° 16' 37"**Zemljepisna dolžina: **13° 57' 18"****Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90**

Oznaka vzorca	MLBB0207	MLBB0407	MLBB0607	MLBB0807	MLBB1007	MLBB1207	
Datum vz.	jan - feb	mar - apr	maj - jun	jul - avg	sep - okt	nov - dec	Letno
Datum mer.	13.3.2006	14.5.2007	11.7.2007	24.9.2007	30.11.2007	11.1.2008	
*Datum merj.:	5.6.2007	11.6.2007	3..907	25.10.2007	11.12.2007	29.1.2008	
Kol. vzorca (g)	8280	9060	8640	8580	8480	8850	povprečje
Izotop				SPECIFIČNA AKTIVNOST	(Bq / kg)		
U (²³⁴ Th)	4,6E-2 ± 4E-2			7,5E-2 ± 5E-2			6,1E-2
²²⁶ Ra	2,1E-2 ± 1E-2	9,0E-3 ± 7E-3	9,0E-3 ± 8E-3		3,0E-2 ± 6E-3	2,3E-2 ± 7E-3	1,8E-2
²¹⁰ Pb	7,3E-2 ± 6E-2	9,0E-2 ± 7E-2	1,4E-1 ± 7E-2				1,0E-1
Th (²²⁸ Ra)		4,5E-2 ± 3E-2	2,7E-2 ± 2E-2		1,5E-2 ± 1E-2	1,4E-2 ± 1E-2	2,5E-2
²²⁸ Th			4,3E-2 ± 2E-2				4,3E-2
⁴⁰ K	5,0E+1 ± 2E+0	4,2E+1 ± 2E+0	4,8E+1 ± 2E+0	4,5E+1 ± 2E+0	4,7E+1 ± 1E+0	5,8E+1 ± 2E+0	4,8E+1
⁷ Be							
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	9,5E-2 ± 8E-3	6,0E-2 ± 7E-3	1,6E-1 ± 1E-2	1,4E-1 ± 1E-2	2,8E-1 ± 9E-3	3,6E-1 ± 1E-2	1,8E-1
¹³¹ I							
⁹⁰ Sr**	6,0E-2 ± 2E-3	7,0E-2 ± 4E-3	5,9E-2 ± 4E-3	5,9E-2 ± 4E-3	7,6E-2 ± 4E-3	6,8E-2 ± 3E-3	6,5E-2

Tabela MLMS07. MLEKO V PRAHU**Z V D**Kraj vzorčenja: **MURSKA SOBOTA**Zemljepisna širina: **46° 39' 45"**Zemljepisna dolžina: **16° 9' 59"****Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90**

Oznaka vzorca	MLMS0207	MLMS0407	MLMS0607	MLMS0807	MLMS1007	MLMS1207	
Datum vz.	jan - feb	mar - apr	maj - jun	jul - avg	sep - okt	nov - dec	Letno
Datum mer.	16.3.2007	21.5.2007	12.7.2007	26.9.2007	28.11.2007	13.1.2008	
*Datum merj.:	6.6.2007	19.6.2007	3.9.2007	25.10.2007	11.12.2007	29.1.2008	
Kol. vzorca (g)	355	488	1362	962	868	887	povprečje
Izotop				SPECIFIČNA AKTIVNOST	(Bq / kg)		
U (²³⁴ Th)					6,5E-1 ± 6E-1		
²²⁶ Ra					8,5E-1 ± 2E-1	2,3E-1 ± 1E-1	5,4E-1
²¹⁰ Pb							
Th (²²⁸ Ra)			6,4E-1 ± 4E-1			2,9E-1 ± 2E-1	
²²⁸ Th							
⁴⁰ K	4,5E+2 ± 3E+1	3,9E+2 ± 2E+1	5,1E+2 ± 2E+1	5,4E+2 ± 2E+1	5,9E+2 ± 2E+1	5,8E+2 ± 2E+1	5,1E+2
⁷ Be							
¹³⁴ Cs							
¹³⁷ Cs	5,5E-1 ± 9E-2	4,5E-1 ± 7E-2	6,1E-1 ± 1E-1	9,7E-1 ± 1E-1	5,7E-1 ± 9E-2	4,5E-1 ± 6E-2	6,0E-1
¹³¹ I							
⁹⁰ Sr**	8,0E-1 ± 4E-2	5,4E-1 ± 2E-2	9,2E-1 ± 7E-2	6,4E-1 ± 3E-2	6,8E-1 ± 4E-2	8,4E-1 ± 4E-2	7,4E-1

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ME07. MESO, SIR, JAJCA
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	MS010207	MS020207	MS030307	MS040307	MS050507
Vzorec	svinjsko meso	goveje meso	piščanec	teleče meso	divjačina
Kraj vz.:	Kamnik	Cerknje na Gor.	Murska Sobota	Kostanjevica	Postojna
Datum vzor.	21.2.2007	16.3.2007	22.3.2007	27.3.2007	7.5.2007
Datum merj.	19.3.2007	2.4.2007	2.4.2007	13.4.2007	21.5.2007
*Datum merj.	6.6.2007	6.6.2007	6.6.2007	6.6.2007	
Izotop	SPECIFIČNA AKTIVNOST(Bq / kg)				
U (^{234}Th)			3,4E-1 \pm 2E-1		
^{226}Ra		1,6E-1 \pm 4E-02			
^{210}Pb		9,0E-2 \pm 7E-2	1,0E-1 \pm 8E-2	1,2E-1 \pm 1,E-01	5,1E-1 \pm 4E-1
Th (^{228}Ra)		1,8E-01 \pm 9,E-02			
^{228}Th					
^{40}K	8,3E+1 \pm 4E+0	7,6E+1 \pm 3E+0	7,3E+1 \pm 3E+0	8,4E+1 \pm 3E+0	7,8E+1 \pm 3E+0
^7Be					
^{134}Cs					
^{137}Cs	1,9E-1 \pm 2E-2	1,3E-1 \pm 2E-2	5,7E-2 \pm 1E-2	3,3E-1 \pm 3E-2	3,5E+0 \pm 2E-1
^{131}I					
$^{90}\text{Sr}^{**}$	1,3E-1 \pm 2E-2	3,4E-2 \pm 2E-2	3,4E-2 \pm 2E-2	3,9E-2 \pm 1E-2	

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ME07. MESO, SIR, JAJCA (nadaljevanje)
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	MS060707	MS070707	MS080807	Povprečje
Vzorec	postrvi	skuta	školjke klapavice	Bq/kg
Kraj vz.:	Ptuj	Ljubljana	Debeli rtič	
Datum vzor.	13.07.07	10.8.2007	14.08.07	
Datum merj.	06.08.07	4.9.2007	05.09.07	
*Datum merj.				
Izotop	SPECIFIČNA AKTIVNOST(Bq / kg)			
U (^{234}Th)	2,6E-1 \pm 2,E-01		1,5E+1 \pm 2E+0	5,2E+0
^{226}Ra			6,0E-2 \pm 3E-2	1,1E-1
^{210}Pb	5,9E-1 \pm 2E-1		4,6E+0 \pm 7,E-01	1,0E+0
Th (^{228}Ra)		8,1E-2 \pm 6E-2	9,0E-02 \pm 6,E-02	1,2E-1
^{228}Th		1,1E-1 \pm 6E-2	2,4E-1 \pm 5E-2	1,3E-1
^{40}K	1,0E+2 \pm 4E+0	3,8E+1 \pm 2E+0	1,1E+1 \pm 7E-1	6,8E+1
^7Be			1,2E+1 \pm 7E-1	1,2E+1
^{134}Cs				
^{137}Cs	1,3E-1 \pm 2E-2	6,1E-2 \pm 2E-2	1,9E-2 \pm 6E-3	5,5E-1
^{131}I				
$^{90}\text{Sr}^{**}$				5,9E-2

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela MO07. ŽITARICE, MOKA, KRUH
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	MO010407	MO020407	MO030507	MO040607	MO050807
Vzorec	ržena moka	pšenična moka	pšenična moka	kruh polbeli	koruzni zdrob
Kraj vz.:	Ljutomer	Murska Sobota	Murska Sobota	Grosuplje	Ajdovščina
Datum vzor.	21.4.2007	21.4.2007	30.5.2007	26.6.2007	16.8.2007
Datum mer.	4.5.2007	16.5.2007	13.6.2007	9.7.2007	27.8.2007
*Datum mer.	18.6.2007	18.6.2007	4.9.2007	4.9.2007	4.10.2007
Izotop	SPECIFIČNA AKTIVNOST(Bq / kg)				
U (²³⁴ Th)		3,4E-1 ± 9E-2	3,3E-1 ± 6E-2	7,3E-1 ± 2E-1	1,5E-01 ± 6,E-02
²²⁶ Ra	5,6E-2 ± 1E-2	3,0E-2 ± 1E-2	1,4E-2 ± 8E-3	9,0E-2 ± 3E-2	3,0E-2 ± 1E-2
²¹⁰ Pb	3,9E-1 ± 1E-1	1,9E-2 ± 1E-2	7,8E-2 ± 6E-2	4,3E-1 ± 2,E-01	
Th (²²⁸ Ra)	3,9E-2 ± 3E-2	1,2E-01 ± 4.E-02	3,6E-2 ± 7E-3	2,1E-01 ± 6,E-02	2,9E-2 ± 2E-2
²²⁸ Th	1,1E-1 ± 3E-2				
⁴⁰ K	1,4E+2 ± 5E+0	7,9E+1 ± 3E+0	6,4E+1 ± 2E+0	5,2E+1 ± 2E+0	4,0E+1 ± 2E+0
⁷ Be					
¹³⁴ Cs					
¹³⁷ Cs	4,6E-2 ± 8E-3	2,7E-2 ± 6E-3	9,3E-3 ± 2E-3	8,0E-3 ± 5E-3	2,3E-2 ± 4E-3
¹³¹ I					
⁹⁰ Sr**	1,2E-1 ± 8E-3	4,3E-2 ± 6E-3	6,9E-2 ± 9E-2	1,1E-1 ± 1E-2	2,7E-2 ± 3E-3

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela MO07. ŽITARICE, MOKA, KRUH (nadaljevanje)
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	MO060807	MO070807	MO080807
Vzorec	pšenični zdrob	kruh črni	ajdova moka
Kraj vz.:	Ajdovščina	Grosuplje	Črnomelj
Datum vzor.	16.08.07	16.08.07	23.08.07
Datum mer.	04.09.07	27.08.07	03.09.07
*Datum mer.	04.10.07	04.10.07	04.10.07
Povprečje			
Izotop	SPECIFIČNA AKTIVNOST(Bq / kg)		
U (²³⁴ Th)	2,1E-1 ± 7E-2		4,8E-1 ± 1E-1
²²⁶ Ra	8,3E-2 ± 1E-2	1,1E-1 ± 2,E-02	5,0E-2 ± 2E-2
²¹⁰ Pb			1,0E+0 ± 2E-1
Th (²²⁸ Ra)		8,0E-02 ± 5,E-02	1,6E-1 ± 5E-2
²²⁸ Th		3,6E-2 ± 3,E-02	
⁴⁰ K	3,4E+1 ± 1E+0	5,5E+1 ± 2E+0	1,2E+2 ± 5E+0
⁷ Be			3,2E-1 ± 9E-2
¹³⁴ Cs			
¹³⁷ Cs	< 6,8E-2	3,4E-2 ± 1E-2	3,3E-1 ± 2E-2
¹³¹ I			
⁹⁰ Sr**	8,0E-3 ± 3E-3	8,0E-1 ± 9E-2	2,5E-1 ± 1E-2
			1,8E-1

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela SA07. SADJE
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	SS010507	SS020507	SS030607	SS040607	SS050707
Vzorec	jagode	češnje	breskve	marelice	jabolka
Kraj vz.:	Brežice	Goriška Brda	Koper	Sežana	Velenje
Datum vzor.	31.5.2007	31.5.2007	14.6.2007	14.6.2007	3.7.2007
Datum mer.	14.6.2007	16.6.2007	21.6.2007	26.6.2007	30.7.2007
*Datum mer.	3.9.2007	3.9.2007	4.9.2007	4.9.2007	6.9.2007
Izotop	SPECIFIČNA AKTIVNOST(Bq / kg)				
U (²³⁴ Th)	9,9E-2 ± 3E-2	4,1E-1 ± 1,E-01		2,2E+0 ± 4E-1	
²²⁶ Ra	1,3E-2 ± 4E-3		6,7E-1 ± 2E-1	2,6E-2 ± 2E-2	
²¹⁰ Pb	4,9E-2 ± 3E-2			1,8E+0 ± 3,E-01	3,1E+0 ± 6E-1
Th (²²⁸ Ra)	7,6E-2 ± 3E-2	3,9E-02 ± 3,E-02		9,0E-02 ± 7,E-02	
²²⁸ Th	1,3E-2 ± 9E-3		5,3E-2 ± 4,E-02	2,1E-1 ± 2E-2	
⁴⁰ K	2,2E+1 ± 9E-1	5,5E+1 ± 2E+0	5,0E+1 ± 2E+0	7,2E+1 ± 3E+0	4,6E+1 ± 2E+0
⁷ Be	4,9E-1 ± 3E-2		1,0E+0 ± 1E-1	1,2E+0 ± 9E-2	3,4E-1 ± 1E-1
¹³⁴ Cs					
¹³⁷ Cs	3,4E-3 ± 6E-4	1,4E-2 ± 7E-3 < 1,0E-1		2,6E-2 ± 8E-3 < 1,1E-1	
¹³¹ I					
⁹⁰ Sr**	1,0E-1 ± 9E-3	6,9E-2 ± 2E-1	6,8E-2 ± 7E-3	7,0E-3 ± 4E-3	2,2E-2 ± 1E-2

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela SA07. SADJE (nadaljevanje)
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	SS060807	SS070807	SS080807	
Vzorec	grozdje	fige	slive	
Kraj vz.:	Žužemberk	Koper	Brežice	
Datum vzor.	23.08.07	23.08.07	23.08.07	
Datum mer.	03.09.07	28.08.07	29.08.07	
*Datum mer.	04.10.07	05.10.07	05.10.07	Povprečje
Izotop	SPECIFIČNA AKTIVNOST(Bq / kg)			
U (²³⁴ Th)	1,1E-1 ± 8E-2			7,0E-1
²²⁶ Ra	3,5E-2 ± 3E-2	3,8E-2 ± 3,E-02	5,0E-2 ± 4E-2	1,4E-1
²¹⁰ Pb				1,6E+0
Th (²²⁸ Ra)	9,3E-2 ± 9E-2	7,3E-02 ± 5,E-02	1,4E-1 ± 7E-2	8,5E-2
²²⁸ Th		6,8E-2 ± 5,E-02		8,6E-2
⁴⁰ K	7,3E+1 ± 3E+0	8,6E+1 ± 4E+0	7,4E+1 ± 3E+0	6,0E+1
⁷ Be	3,1E-1 ± 1E-1			6,7E-1
¹³⁴ Cs				
¹³⁷ Cs	< 2,0E-1	6,1E-2 ± 2E-2	1,3E-2 ± 1E-2	6,6E-2
¹³¹ I				
⁹⁰ Sr**	1,2E-1 ± 2E-3	4,0E-3 ± 1E-3	7,9E-2 ± 1E-3	5,9E-2

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZEL07. ZELENJAVA
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	SZ010407	SZ020407	SZ030507	SZ040507	SZ050607
Vzorec	solata	špinaca	zelje	krompir	cvetača
Kraj vz.: Mozirje		Maribor	Koper	Ljubljana	Idrija
Datum vzor.	21.4.2007	21.4.2007	31.5.2007	31.5.2007	26.06.07
Datum mer.	15.5.2007	16.5.2007	16.6.2007	14.6.2007	09.07.07
*Datum mer.	18.6.2007	18.6.2007	4.9.2007	4.9.2007	06.09.07
Izotop	SPECIFIČNA AKTIVNOST(Bq / kg)				
U (234 Th)					1,6E+0 ± 3E-1
226 Ra		6,4E-2 ± 2E-02	1,3E-2 ± 1E-2	1,7E-2 ± 2E-2	
210 Pb		7,6E-1 ± 2E-1	6,0E-2 ± 5E-2	9,5E-2 ± 9E-02	1,4E+0 ± 2E-1
Th (228 Ra)	6,1E-2 ± 4E-2	4,3E-2 ± 4E-2	3,3E-2 ± 2E-2	4,1E-02 ± 3E-02	
228 Th					1,8E-1 ± 3E-2
40 K	1,0E+2 ± 4E+0	1,8E+2 ± 7E+0	7,4E+1 ± 3E+0	1,4E+2 ± 5E+0	9,5E+1 ± 4E+0
7 Be		2,8E+0 ± 2E-1			8,4E-1 ± 9E-2
134 Cs					
137 Cs	3,1E-2 ± 1E-2	1,8E-2 ± 7E-3	1,5E-2 ± 4E-3	3,0E-2 ± 6E-3	2,3E-2 ± 1E-2
131 I					
90 Sr**	1,2E-1 ± 5E-3	3,7E-1 ± 1E-2	4,7E-2 ± 1E-2	3,1E-2 ± 2E-2	1,6E-1 ± 7E-3

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela ZEL07. ZELENJAVA (nadaljevanje)
Z V D
Izotopska analiza sevalcev gama in specifična analiza Sr-90

Oznaka vzorca	SZ060607	SZ070707	SZ080807
Vzorec	ohrov	bučke	paprika
Kraj vz.: Slovenj Gradec		Velenje	Kranj
Datum vzor.	03.07.07	03.07.07	23.08.07
Datum mer.	31.07.07	01.08.07	29.08.07
*Datum mer.	06.09.07	06.09.07	05.10.07
Izotop	Povprečje		
U (234 Th)			1,6E+0
226 Ra		6,0E-2 ± 5E-2	3,9E-2
210 Pb	2,3E-2 ± 2E-2 < 1,0E-1	1,8E-1 ± 1E-1	3,7E-1
Th (228 Ra)	4,8E-1 ± 2E-1		1,3E-1
228 Th	4,6E-1 ± 2E-1		3,2E-1
40 K	1,6E+2 ± 8E+0	1,4E+2 ± 5E+0	6,2E+1 ± 3E+0
7 Be	1,4E+0 ± 1E-1		1,7E+0
134 Cs			
137 Cs	2,5E-2 ± 1E-2	2,5E-2 ± 9E-3	3,9E-2 ± 1E-2
131 I			2,6E-2
90 Sr**	1,8E-1 ± 9E-3	1,6E-1 ± 8E-3	2,6E-2 ± 1E-2

*Datum merjenja Sr-90

** Metoda ni akreditirana

Tabela KR07-IJS. Krmila

Vzorč. mesto	Moskriè Zadvor, Litija c. 311	Jata Emona	Pogaènik Franc, Godiè 55, Strahovice	Zg. Tuštanj	Trkov Janez, Sadinja vas	Tenetiše, Litija
Vrsta vzorca	Koruzna silaža	NSK-1-OST K. mešanica - perutnina	Koruzna silaža	Travna silaža	Travna silaža	Seno
Datum vzor.	19. 9. 2007	20. 8. 2007	20. 9. 2007	28. 8. 2007	22. 8. 2007	28. 8. 2007
Kol.vzorca (kg)	0,1909	0,6159	0,1991	0,1683	0,1682	0,1643
Koda vzorca	RP07KRM10091	RP07KRM10181	RP07KRM12491	RP07KRM12581	RP07KRM12681	RP07KRM12781
IZOTOP	SPECIFIÈNA AKTIVNOST (Bq/kg)					
U-238	< 7E-01	1,1E+01 ± 2E+00			5,3E-01 ± 4E-01	< 6E+00
Ra-226					< 1E+00	4,5E+00 ± 3E+00
Pb-210	5,4E+00 ± 7E-01	< 3E+00	7,7E+00 ± 2E+00	1,0E+01 ± 3E+00	4,4E+00 ± 5E-01	2,1E+01 ± 4E+00
Ra-228	2,6E-01 ± 8E-02	1,3E+00 ± 3E-01	8,1E-01 ± 1E-01	1,0E+00 ± 6E-01	4,1E-01 ± 2E-01	3,4E+00 ± 6E-01
Th-228	1,3E-01 ± 3E-02	8,1E-01 ± 1E-01	1,4E-01 ± 7E-02	5,9E-01 ± 3E-01	2,3E-01 ± 5E-02	3,2E+00 ± 4E-01
K-40	6,1E+01 ± 6E+00	2,3E+02 ± 2E+01	1,1E+02 ± 1E+01	2,4E+02 ± 2E+01	2,7E+02 ± 3E+01	1,1E+03 ± 1E+02
Be-7	3,9E+01 ± 2E+00		5,5E+01 ± 3E+00	3,6E+01 ± 2E+00	1,1E+01 ± 9E-01	2,0E+00 ± 1E+00
I-131						
Cs-134						
Cs-137	1,6E-01 ± 3E-02	< 2E-01	1,4E-01 ± 5E-02	8,6E-01 ± 2E-01	3,8E-01 ± 6E-02	2,4E+00 ± 2E-01
Co-58						
Co-60						
Cr-51						
Mn-54						
Zn-65						
Nb-95						
Ru-106						
Sb-125						
Sr-90	6,4E-01 ± 5E-02	< 1,0E-01	2,4E-01 ± 3E-02	2,3E+00 ± 2E-01	1,5E+00 ± 2E-01	7,5E+00 ± 6E-01

Vzorč. mesto	Tenetiše, Litija	Jata Emona	Jata Emona	Dolenc, Vrbnje, Radovljica	Pristov Vinko, Hraše 30, Lesce	P. Pivka
Vrsta vzorca	Sveža trava	K19 K. mešanica - govedo	BEK2-IHAN Krma za prašièe	Travna silaža	Seno	BRO STARTER Ca fosfat
Datum vzor.	28. 8. 2007	20. 8. 2007	20. 8. 2007	28. 8. 2007	28. 8. 2007	21. 8. 2007
Kol.vzorca (kg)	0,1668	0,2562	0,2665	0,1737	0,1837	0,5656
Koda vzorca	RP07KRM12782	RP07KRM10182	RP07KRM10183	RP07KRM42481	RP07KRM42482	RP07KRM62581
IZOTOP	SPECIFIÈNA AKTIVNOST (Bq/kg)					
U-238	< 6E-01	< 7E-01	2,7E+00 ± 5E-01		< 2E+00	2,7E+01 ± 2E+00
Ra-226	1,1E+00 ± 5E-01	< 1E+00	< 1E+00		3,9E+00 ± 2E+00	3,6E+00 ± 2E+00
Pb-210	9,3E+00 ± 6E-01	< 6E-01	8,3E-01 ± 4E-01	6,8E+00 ± 3E+00	1,6E+01 ± 1E+00	2,0E+00 ± 1E+00
Ra-228	4,3E-01 ± 9E-02	7,8E-01 ± 2E-01	7,2E-01 ± 2E-01		1,4E+00 ± 3E-01	1,3E+00 ± 2E-01
Th-228	3,7E-01 ± 6E-02	2,6E-01 ± 8E-02	3,2E-01 ± 9E-02	3,3E-01 ± 2E-01	1,0E+00 ± 1E-01	3,9E-01 ± 7E-02
K-40	1,3E+02 ± 1E+01	3,5E+02 ± 4E+01	2,5E+02 ± 3E+01	3,3E+02 ± 3E+01	6,7E+02 ± 7E+01	2,8E+02 ± 3E+01
Be-7	8,8E+01 ± 6E+00	5,1E-01 ± 3E-01		8,2E+00 ± 1E+00	1,2E+02 ± 8E+00	< 9E-01
I-131						
Cs-134						
Cs-137	6,7E-01 ± 6E-02	1,2E-01 ± 6E-02		5,1E-01 ± 1E-01	1,9E+00 ± 2E-01	7,1E-02 ± 4E-02
Co-58						
Co-60						
Cr-51						
Mn-54						
Zn-65						
Nb-95						
Ru-106						
Sb-125						
Sr-90	4,3E-01 ± 5E-02	4,3E-01 ± 5E-02	3,0E-01 ± 6E-02	7,0E-01 ± 9E-02	4,8E+00 ± 4E-01	1,6E-01 ± 3E-02

Tabela MT07-IJS. Podatki o lokacijah merskih točk odvzema krmil

KRAJ	KODA VZORCA	GPS KOORDINATE
KRMA		
Moskrič Litajska cesta 311 Zadvor, 1000 Ljubljana	RP07KRM10091	46° 02,53' N, 14° 36,13' E
Jata Emona d.d., Kavčičeva 72, 1000 Ljubljana	RP07KRM10181 RP07KRM10182 RP07KRM10183	46° 03,54' N, 14° 32,03' E
Pogačnik Franc Godič 55, 1242 Strahovice	RP07KRM12491	46° 15,33' N, 14° 36,63' E
Pirnat Janez Zgornji Tuštanj, 1251 Moravče	RP07KRM12581	46° 07,62' N, 14° 43,32' E
Trkov Janez Sadinja vas, V Karlovce 15, 1261 Dobrunje	RP07KRM12681	46° 01,21' N, 14° 36,53' E
Tenetiše 1, 1270 Litija	RP07KRM12781 RP07KRM12782	46° 29,34' N, 13° 47,12' E
Dolenc Anton Vrbnje 40, 4240 Radovljica	RP07KRM42481	46° 20,74' N, 14° 11,13' E
Pristov Vinko Hraše 30, 4248 Lesce	RP07KRM42482	46° 22,18' N, 14° 10,16' E
Pivka perutninarnstvo d.d., Kal 1, 6257 Pivka	RP07KRM62581	–